

BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

7547

XVII-7547-I

Skowicki

Leon

IOANNIS ZONSTONI
HISTORIA

Civilis & Ecclesiastica,

*Ab orbe condito ad
 annum 1633.*

Editio postrema emendata.

Amsterdami

Apud Ludovic. Clavierum. 1633.

Volunt. 2. Oppid. 2. 8
 Joh. Jacob. Wein. Hen.
 Bach. 1682

Hoc illud est præcipuè in co-
gnitione rerum salubre ac frugi-
ferum, omnis Te exempli docu-
menta in illustri posita monu-
mento intueri: inde tibi iux-
que Reip. quod imitere capias:
inde scèdum inceptu, scèdum
exitu quod vites. *Livius in præ-*
fat. Historia.

1266-4-1496

Illustri & Generosissimo Domino
Juventutis in Illustri
Gymnasio Lesznensi Principi,
D^{no}. VLADISLAO
Comiti de LESZNO Pa-
latinidæ Belsensi;

NEC NON
Generoso & magna spei
Adolescenti
D^{no}. ALEXANDRO
SCHLICHTIGH,
Generosissimi & Magnifici
Domini

Dⁿⁱ. IOHANNIS
SCHLICHTIGH
De Bukowiec, sup. omi Terra
Vschor iudicis, filio,
Salutem & observantiam.

 VOD pauca ha-
pagella in publi-
ca summa comitum
prodeunt, Illustris
Juventutis Prin-
ceps, Generosissime Domine,
* 2 sum-

Epistola

summus Orthodoxæ in patria nobilitatis, studia promovendi, ardor facit. Historia Universalis, studium tam illi necessarium, ut nemo in dubium vocaverit. Nihil scire quid ante te sit actum, hoc est semper esse puerum, inquit Cicero. At Historia liber viventium, & tuba qua mortui revocantur ad vitam, à Nicæta dicitur. Hominis omnis religio sine macula vivere, voluit Lactantii; nullus Civis verus bonus, nisi & vir, Lipsii. Ad eadem sola omnis periculi exsors, optima dicendi & facienda magistra, apud Lucianum vocatur. Vis consilii expers mole ruit sua, ait Horatius. At hæ ἀρχὴ φρονήσεως καὶ σοφίας apud Halicarnasæum, ἡ ἀρχὴ τῆς εὐβουλίας apud Plutarchum nuncupatur. Vnde certe factum ut olim Alexandro Homerus Scipioni Polybius, Alphonsio

Dedicatoria.

Doctores mortui, Leoni Tacitus, Carolo V. Coniunctus, in summis deliciis fuerint. Brevitati quod studuerim, non est quod multis exponam. Cum enim hoc studiorum genus relatione auctorum diffusum, circumstantiarum multitudine intricatum, si exactè tradatur, à vacillante in flexu ætatis iudicio, angustaque propter intellectum memoria capi nequeat, non abs re illi sentire videntur, qui, universali Historia à speciali distincta, rudimentis primò brevissimis, in quibus series Historiæ in classes distribuatur, ad certas Epochas contemporanea referantur, facta & transitus regnorum præcipui delineantur, & τὸ Ὑπόθετον τῶν γεγονότων, ut ait Polybius, præceptoribus explicandum, observata capacitate ætatis, & commendato à Rhetoribus narrationis ordine, relinquatur, agendum

Epistola

existimant. Sanè Adolescens
brevitatem, melle memorabilium
exemplorum conditam, facilius
degustabit & concoquet, & ha-
rum rerum idea animo suo im-
pressa, tanquam in Pharo qua-
dam constitutus, universum $\pi\epsilon\pi\epsilon\chi\mu\epsilon\tau\omega\nu$ Oceanum, uno
oculi ictu penetrabit, & retro-
missa memoria, acta omnium
etatum speculatus, adolescentia
sua in inaccessum senium abeun-
tis divinitatem mirabitur. Ca-
terum hoc quicquid est opella,
vobis deberi existimavi, tum
quia nobilitatis Orthodoxæ &
Gymnasii Lesznensis, quod uni-
cum Illustrissimorum Comitum
Leszeziniorum pietas nobis ere-
xit, usibus eam dicavi: Tu au-
tem Illustris Domine, Princeps
juventutis in eo: tum quia
Cliens Illustrissima familia ve-
stra per Magnificum Dominum
Parentem Tuum, cujus merita
orbi

Dedicatoria.

orbi Polonico videtur innotescunt,
Generose Alexander, fidelis-
simi Mihi respectum Vobis le-
geo. Accipite ergo hoc munus
Vos obsequio, innotescunt: praeter
praepositorum dexteritate, stre-
nuum in illi maximo campo per-
gite, & munus innotescunt
ante expectate. Valere generis
sine Anima Deo, patria & con-
tione, omnino. Lond. 1. Martii,
M. D. C. X X X I I I.

Illust. G. V. V.

Aldrichius

I. I. S. P.

Dispositio

DISPOSITIO

totius Opusculi.

Historia Universalis continet
res vel Antediluvianas
vel Monarchicas.

*Illa vel sunt Antediluviana,
eaque vel*

*Ante Noachum, vel sub
Noacho.*

*Vel Postdiluviana; eaque vel
Anteriores, vel Indivisa, vel
Regum.*

*Antepolicee, vel antecessores
imperii, & Regum in Egypto
priora, & hic sequuntur.*

*Posteriora Noachi, Initia Im-
perii Assyriaci, Abrahami,
Isaaci, Jacobi, & Hittitarum.*

*Vel secunda Cont. & hic sequuntur
Josephus, Caelatus, Anna-
mus, & Moles.*

*Res judicium vel sunt priorum
septem,*

Jo-

Opusculi.

Josue, Othanielis, Eudai, De-
bore, Gideonis, Abimelechis,
Tholæ.

Vel posteriorum septem,

Jairi, Jephthæ, Abiezari, Ele-
nis, Abdonis, Eli, Samuelis.

*Res Regum vel sunt ante, successio-
nem, vel accurrunt*

Saul, David, Salomon.

*Vel post Successionem, & hæc vel
ante de quatuordecim decem tri-
butum; vel accurrunt*

Roboam, Abiam, Asa,
Josaphat, Joram, Joas,
Amasias, Uzzias, Jor-
tham, Manasses, Josias.

Vel post Successionem, vel accurrunt

Manasses, Ammon, Josias,
Jechonias, Sedechias, Jechonias,
Zedechias.

*Res Imperatorum vel quatuor
Imperatorum, Ptolemæa, Parthia,
Macedonica, & Romana, con-
tinentur.*

Dispositio

*Babylonica vel sunt sub Nebu-
cadnezare & ejus posteris , ubi
occurrunt :*

Nebucadnezar , Evilmero-
dach , Belzaser.

Vel sub aliis , ubi occurrit

Darius Medas.

*Perfida vel habuit Reges ex facie-
bus illustribus , vel obscuris. Illu-
stromas , vel Cym. ubi*

Cyrus , Cambyses.

Vel Hytaspides , ubi occurrunt:

Darius Hytaspides , Xerxes,
Artaxerxes Longimanus, Xer-
xes II. Sogdianus, Darius No-
thus , Artaxerxes Mnemon,
Darius Ochus , Arses.

Ex cultura familia sunt

Darius , Codomanus.

*Monarchia Macedonica conside-
ratur vel in initium. ubi occur-
rit*

Alexander Macedo.

*Vel in statu. & eo quidem vel va-
cillante*

Sub

Opusculi.

Sub Philippo Aridæo, Ducibus ipsis.

Vel firmato. qui vel ante finem regni Macedonici, ubi occurrunt,

Ptolomæus Lagides, Philadelphus, Euergetes, Philopator, Epiphanes, Philometor.

Vel ante finem regni Syriaci, ubi
Euergetes II. Laityrus, Antiochus.

Vel post finem, ubi
Dionysius, Cleopatra.

Monarchia Romana vel est Imperatorum ante divisionem generalem, vel post.

Illi vel ex illis Romanis erant, & hæc Iulius familia, ubi occurrunt,

Octavianus Augustus, Tiberius, C. Caligula, Claudius, Nero.

Vel diversarum familiarum, ubi occurrunt,

Sulpicius Galba, M. Salvius Otto,

Dispositio

Otto, Aulus Vitellius, Fl. Vespasianus, Titus, Domitian.

Imperatores ex Romanis & exteris simul sumpti vel fuere ante Dyarchiam puram. ubi occurrunt :

Cocceius Nerva, Vlpianus Trajanus, Ailius Adrianus, Antoninus Pius, Antoninus Philoſophus, L. Commodus Antoninus, Helvius Pertinax, Didius Julianus, Septimius Severus, Antoninus Caracalla, Opilius Macrinus, Antoninus Heliogabalus, Alexander Severus.

Vel ſub Dyarchia. ubi occurrunt,
Julius Maximinus, Gordianus Junior, Philippus Arabs, Decius, Gallus, Amilianus, Valerianus, Gallienus.

Vel ante Dyarchiam cum i Dyarchia mixtam. ubi occurrunt :

Claudianus, Aurelianus, Tacitus, Probus.

Vel

Opusculi.

*Vel sub Dyarchia cum Polyarchia
mixta. ubi sunt,*

M. Aurelius Carus, Valerius
Diocletianus, Constantius
Chlorus.

*Imperatores sub dictis ne generali
vel suere sub prima, vel sub se-
cunda.*

*Illa vel fuit inchoata, vel in-
terrupta, vel repetita.*

*Inchoata vel ab Imperatori-
bus, vel à Senatoribus. Ab Impera-
toribus vel et prima. ubi*

Constantinus M.

Vel secunda. ubi

Constantinus II. Constans,
Constantius, Julianus, Jo-
vianus.

Vel tertia. ubi

Valentinianus, Valens, Gra-
tianus, Valentinianus II.
Theodosius.

Vel quarta. ubi occurrit,

Arcadius, Theodosius, Mar-
cianus, Leo in Oriente, Ho-
nori

Dispositio

norius, Valentinianus III. in Occidente.

Divisio à Barbaris facta, habet, Zenonem, Anastasium Dicorum, Justinum.

Sub interrupta divisione continentur ;

Justinianus, Iustinus Iunior, Tiberius II, Mauritius, Phocas.

Reperita R. I. dictio sub Mahomete fuit, ubi Imperatores vel sunt Heracleus,

Heraclius, Constans, Constantinus, Justinianus.

Vel deo Cærum familiarum,

Philippus Bardanes, Arteminus, Theodosius III.

Vel Imperio, ubi,

Leo I. Iunior, Constantinus, Leo I. V. Porphyrogenitus, Constantinus V.

Divisio secunda distinguitur in tempora, intermedium, antecedentia, & consequentia.

Opusculi.

*Imperatores ante Interregnum ,
vel suere ex Francu & Franco-
nibus:*

Carolus M. Ludovicus Pius,
Lotharius I. Ludovicus II.
Carolus Calvus, Ludovicus
Baihus, Carolus Crates, Ar-
nulpheus, Ludovicus IV. Cun-
radus Dux Franconie.

Vel ex Saxonibus, ut,

Henricus Auceps, Otto M.
Otto II. Otto III. Henri-
cus II.

Ex Franconibus & Saxonibus, ut
Cunradus Salicus, Henricus
Niger, Henricus IV. Henri-
cus V. Lotharius Saxo.

Vel ex Suevis & Bavaris, ut,
Cunradus III. Fridericus
BARBAROSSA, Henricus VI.
Otto Henrici VI F. Frideri-
cus II. Cunradus IV.

Vel ex diversis familiis, ubi

Henricus Thuringie Land-
gravius, VVilhelmus Hollan-
die

Dispositio Opusculi.

dux Comes, Richardus Comes, Cornubie.

*Imperatores post interregnum vel
sacre ex Austriacis & alium mix-
tum. & his pertinent:*

Rudolphus Habzburgicus, Adolphus Nalovius, Albertus Aulicus, Henricus Lucemburgicus, Ludovicus Bavarus, Carolus IV. Venceslaus F. Rupertus Palatinus, Jodocus Marchio Moravie, Sigismundus Caroli IV. F.

*Reges in Angliacis; & his
spectant*

Albertus Angliacus junior,
Henricus III.

Maximilianus I. F.

Carolus V.

Ferdinandus I.

Maximilianus II.

Rudolphus II.

Mathias.

Ferdinandus II.

S C E L E T I
H I S T O R I Æ
V N I V E R S A L I S

P A R S I.

De rebus ante Monarchias
proprie sic dictas gestis.

L I B E R I.

*De rebus Antedilu-
vianis.*

I S T O R I A U N I -
v e r s a l i s e x p l i c a t
r e s v e l a n t e M o -
n a r c h i a s v e l t u b
M o n a r c h i i s a d
h a c u t q u e t e m -

p o r a g e s t a s .

Illa vero in Antediluvianas
& Postdiluvianas commode di-
spescuntur.

A

Vt

Ut ergo nobis dux hujus Sæculi historici exsurgunt partes: sic duo primæ partis libri, quorum unus Antediluviana; alter Postdiluviana negotia exponet. Sed & in primo libro dux rerum classes occurrunt. Nam quæ ante Noachum acta sunt, necessario ab illis, quæ sub eo accidere, distingui debebunt.

Sic itaque

C L A S S I S I.

De rebus ante Noachum gestis.

[Ab A. M. primo ad
ann. 1056.]

IN principio creata sunt à Deo omnia, ultimo Adamus innocentia & justitiâ insignis, cui Eva tanquam auxilium adjecta. Sed hæc a serpente ad pomi vetiti esum in paradyso inducitur, origo mox calamita-

tudi

Antediluviana. 3

tum facta est, sensuque eas Adamus etiam in Caina homicidio, quod exilium & continuus corporis tremor inseculus est & Abeli morte. Ideo Sethi educatione sistere ruentem in vitia naturam coactus est, nec infelici successu. Sethus enim vir pius Enoch filio nato scholam instituit, mathematicas artes invenit & ad posteritatem propagavit. Enochus vita soli Deo probata in celum translatus est. Lamechus Cainita interim polygamiam induxit, ceteri Sethi posteritatem ita corrumpere, ut conjugia committerent, Cyclopiceam vitam agerent, nec ad frugem se reduci paterentur.

Agypto dicuntur tunc praefuisse Semidei ut Manetho ait. Berossus in Chaldaea semihomines & semipices Reges fuisse scribit.

4 *Historia Rerum*

CLASSIS II.

De Noacho.

[Ad ann. 1660.]

Noachus pater justitiæ per
centum viginti annos ex-
stitit; cum vero peniten-
tiam agere nollent, arcam jussu
Dei extruxit. De illa hi sunt
versiculi:

*Ter denu alta cubitis, & longa
tricenis*

*It decet quibus lata, sit ar-
ca Nohe.*

*Sex vicibus longum latum
transcendit, & altum*

*Dens, humanæ corporis in-
star habens.*

In hac Noe cum filiis & ani-
milibus durante diluvio (dura-
vit autem integrum annum so-
larem) habitavit. Pluebat au-
tem per dies quadraginta, &
montes editissimos x v cubitus
aquæ superabant.

ante ingres. in Ægypt. 5

L I B E R II.

De reb. post. Diluv. gestis.

HÆc sunt Antediluviana
prolixius in *Genesi* exposi-
ta. Res Postdiluviana vel
sunt illorum, qui ante ingressum
in *Palistinam* & *Iudicum* regi-
men vixere, vel *Iudicum*, vel *Re-*
gum. Tres itaque *Classes* hic ex-
oriuntur.

C L A S S I S I.

De rebus ante Iudices gestis.

C A P V T I.

De rebus ante ingressum I-
raelitarum in Ægyptum.

[Ad ann. 2260.]

TEmpus illud ante Iudices,
vel antecessit *Iraelitarum*
in *Ægyptum* ingreſſum,
vel ſecutum eſt. Ad illud 1. po-
ſteritas *Noach*. 2. *Initia imperii*

6 *Historia Rerum*

Affriaci. 3. Abrahami. 4. Isaaci. 5. Iacobi historia pertinent.

1. Quod concernit posteros *Noachi*, hic ex arca egressus signum Iridis de orbe, diluvio non delendo à Deo, qui etiam conjugio benedixit, solitiamque insinuit, accepit; plantare vineam docuit. Semo ius primitivum populi Dei cum imperio, *Japheto*, derivativum donavit, *Canaan* & *Kenaanum* præterit. Ipsi Babylonicam turrim frustra fluxere: Dispersi enim, cum jam octavam turrim superponerent, diversitate linguarum infecta, variis nationibus ortum & nomina dedere. Ab *Elamo* sunt *Perse*, *Assure* *Affrii*, *Aramo* *Syri*, *Ludo* *Lydi*, *Mitzraimo*, *Aegyptii*, *Alcenazo* *Celte*, *Kenaano* *Palestini*, *Riphato* *Russi*, *Togarma* *Sarmatae*, *Thiatio* *Thraci*, *Mesecho* *Moschi*. *Babylonios* post *Nimrodus* ex
Ara-

ante ingres. in Ægypt.

Arabia invasit, nec sine causa.
Seruz enim Pelegi ex Rege ne-
pos idololatriæ auctor dicitur.

II. IMPERIUM ASSY-
RIORVM à Belo cepit, qui cu-
jas fuerit ignoratur. Nunc epas
filium cum Bactrianis his bel-
lum gessit, Niniven urbem
ccccv. stadiorum condidit.
Semiramidi uxori ab avibus e-
ducata regnum reliquit.

Sub eis

In Ægypto Menes Tinites
mentas ac lectos adornare, pre-
tiosisque stragulis uti docuit.
Atotus filius in urbe Mempis
regiam condidit. In Peloponne-
so Sycionium regnum, quod
ccccxii. annos duravit, cre-
tum est.

III. ABRAHAMVS Semi-
gentilis ex Ure Chaldaeorum
cum uxore Sara & Lotto iussu
Dei exit, terra Canaan ipsi pro-

8 *Historia Rerum*

mittitur, circumcisionem accipit, *Isaacum* filium in benedicta sibi natum immolare iubetur, quatuor Reges vincit & *Lothum* liberat.

Ejus tempore

Sodoma cum aliis quibusdam urbibus igne caelitus delapso deletur. In *Assyria* *Semiramus* *Babylonem* rebellantem expugnat, expugnatam exornat, *Isidros* vincit, concubinum suum expetit, *versipelle* sepulchrum suum exstruit. *Ninias* vero quatuordecim annis novum militem pro rebus imperat. In *Aegypto* *Pharaones* sicut, & *Hermes* mel ex eo collatum auferit. In *Asia* regnum *Cretense* erigitur. In *Eurota* *Calidamus* etiam potestatem exerceat. In *Peloponneso* regni *Argivorum* fundamenta ponuntur.

I V. ISAACVS *Rebeccam* Consobrinam vivo patre ducit,
Ge-

ante ingres. in Agypt. 9

Gerari de illa periclitatur, Esau filii levitate (prinopenitura enim ius tanto pulmento abligurivn) turbatur.

Sub eo

Ismaël reliquit duodecim principibus, qui post in desertis Arabia habitarent, in riar. In Agypto in buc luy pastores per reges creant, ab Amos de past. per mori secedunt, & Jerololyma extruunt. In Peloponneso Phoeniceus primus homines in ius Civilitatu vocat.

V J V E O R V S obtema a patre benedictione minoris fratris terrens in Metopetam iam concedit, ibi ex Lea Rubenem, Simeonem, Levi, Iudam ex Ra- chael Iosephum & Benjaminem: ex ancillis Gadium, Asierem, Danem, & Negebali suscepit, à Iosepho, qui à fratribus venditus, ex captivo Demetrius

10 *Historia Rerum*

Aegypti tactus erat, in Aegyptum vocatus, ibi filios Iosephi adoptat, ante mortem Schilonem Judæ promittit.

Eo vivente

In Aegypto fuerunt septem anni famis, quibus Iosephi apparuit prudentia: hominibus in lunonis cultu abrogatum est. In Attica fuit delatium Ogygis. In Peloponneso Sparta à Spario Amyclantus filio conditur.

C A P V T II.

De rebus ab ingressu in Aegyptum ad Iudices gestis.

[Ad ann. 2492.]

Hæc ante ingressum gesta sunt: tempus ab ingressu historiam 1. Iosephi, 2. Caphati, 3. Amrami, 4. Mosi, continet.

I. J O S E P H U S patrem mortuum

in Aegypto gestar.   I I

tuum in terram promissam
transfert: fratribus veniam ad-
mitte culpæ petentibus, frater-
no animo condonat, & suum
cadaver in terram promissam
etiam transferri jubet.

Tum temporis

Erigit Argivis Criasus in ho-
norem Iunonis columnam acu-
minatam, & sacerdotum sæmi-
nis mandat.

II. CAAATO vivente mul-
tiplicati sunt Israelitæ. Nam
Iphraim octo suorum genera-
tiones vidit, intra illud ætatis
tempus, quo adhuc liberis ope-
ram dare poterat. Sed gratia
Regum Agyptiorum cœpit la-
bascere.

Tum vero

In Aegypto Orus statuarum la-
pidearum vocalem crexit. In Æ-
thiopia regnum constitutum est,
sede

12 *Historia Rerum*

sede primo in Axuma post in Scæva posita. In Græcia Atlas Astronomiam excolit, Prometheus aificationem temporum & artificum docet. In Thessalia regnum ab Hemione erigitur.

I I I. A M R A M O peregrinanti nati sunt Aaron & Moses. Sed hic exponitur in fidei scitpea : à Pharaonis filia pro filio suscipitur & educatur. Vna tribus tum intra ducentos annos xv. generationes vidit.

Tum etiam

In Agypto mascululi infantes Hebræi in nixu suffocari iubentur. Sed frustra. In Aethiopia regnum inter Cætopse, Athenas condit illas in nobiles, agricolas & episcopes distribuit. Triopæ Argivi Regis filius Phorbas Rhodum occupat, & serpentibus purgat.

I V. M O S E S occiso Agyptio

in Aegypto gestar. 13

ptio & eade prodita fugit ; in
terra Midian per annos 40. du-
cta Zippera philolophaatur ; mul-
tis plagis exhausta Aegypto, con-
fessatur autem eam

*Sanguis, vana, culex, musca,
mala pestu & ulcus,
Grando, locusta, dies nubila,
præda, neces.)*

filios Israhitarum spoliis Agy-
ptiorum onulos educit , pa-
scha primum celebrat, quadra-
ginta annis in deserto cum po-
pulo moratur, inibi leges varias
fert , tabernaculum & arcam
fæderis extruit, Sacerdotum &
Pontificatum Aaroni confir-
mat , Chiliarchas & Centurio-
nes suadente Jethrone instituit,
Amalekitas & alij pot Reges
vincit , Gileadem Rubenitis &
Gaditis dat , a Deo in monte
sepelitur.

Io peregrinante

Mergitur in rubro mari, qui
 abeuntes persecutus est Rameles,
 Ægyptiorum Rex. Sethos ve-
 ro Amenophi successer, Cy-
 prum & Phœniciam devincit.
 Ab eo Ægyptus demum dici ce-
 pit, cum primò Acria diceretur.
 In Græcia diluvium Deucalio-
 nis est circa Paros. Iam Argis
 cessit regno, qui suum speciosè
 producenti Danao fratri Setho-
 si, Gelanor. . Apud eundem Tro-
 chilus currum invenit. Athe-
 nis Cranaum fecerunt Amphi-
 ction cur. . regno recepto
 Amphictionum & natum ingre-
 nit. Ab Erichonio decimo re-
 gi anno quertur. Ille primus
 quadraginta in Græciavexit. In
 Asolia dicit cultum tunc Oe-
 neus. Regnum Patygit pervenit
 cum Chryse, cui dotalitii loco
 Palla-

*Palladium erat, ad Datdanum
Samoethracis Regem.*

CLASSIS II.

*De rebus sub Iudicibus
gestis.*

CAPUT I.

*De septem prioribus Iu-
dicibus.*

[Ad ana. 2-26]

Sic fuit historia temporum Iu-
dices antecedentium. Histo-
ria Judicum in duo distin-
gitur capita. Vel enim est Iu-
dicum priorum septem & eorun-
dem contemporaneorum, vel po-
steriorum tantum. Septem pri-
ores Iudices sunt. 1. I. Sa. 2. Oth-
niel. 3. Eud. 4. Debra. 5. Gi-
deon. 6. Abimele h. 7. Tola.

I. JOSUA Moysi successor
in Palæstinam cum populo in-
gre-

creditur, Hierichum expugna-
 ta, Rahab, quam Salmon ab-
 avus Davidis postea duxit, par-
 titi Gibeonitis, fidem, levi pena
 imposita, servat, terram distri-
 buit, Levitis xlviii. civitates
 assignat, Jerosolyma capit. Hi-
 erichum vero maximam partem
 pacem cum Canaanitis, Juda
 excepto, faciunt.

Hoc tempore

Occidere quadraginta novem
 Argivi filios sponsores, totidem
 filie Danae traxis ejus, sponsae,
 Hypermnestra suum servavit. In
 Peloponneso reddit Danaus Ar-
 gos humi tum & secundum. In
 Phoenicia condita est Tyrus ab A-
 genore Cadam Patre. In Suecia
 fuit Ericus xlv Rex, qui primus
 exercitum in transmarinas traiecit.
 Islandiam Gigantes pos-
 sedere referente Arugrimo. Extre-
 mam Africæ partem Canaaniti.

II. OTH.

II. OTHANIEL, antequam eligeretur Iudex, senionum consilio recta est Respublica, corrumpebantur Israelitæ, sub servitutem à Chulane Syrie Rege erant redacti. Electus venit cum.

Hoc temporis spacio

In Agypto regnat Khafaces, Argis Lynceus Athenis Pandion, cuius filia Pandora à Thereo rege Iacacis ex per Progenem genero relatur. In Macedonia occidit Draconem Paganus Cadmus, frater vero ipse Paganus infruit Bythiniam uribz Erichonii frater Dardani filius, Zacynthum condit, nec potest persuadere bellum minus periculis quam emolamenti iudice.

III. ENVO Iglonem Meabitatum principem clanculum interficit, clapsus auxilio Ephraimitarum pristinam liber-

B

tatem

tatem reducit. Ili verò cum
Danitis idololatriam Michæ
prosequuntur. Benjaminitæ ve-
rò ferè exciduntur, Samgarus
trecentos latrones prostermit.
Rech Obedum Davidis avum
parit.

Eo judicante

Argis filia Picti vaccas se esse
credunt, à Melampode sanantur.
Perseus ex Danae natus Acri-
sum avum occidit. Ideo regno
illo derelicto, Mycenum condit.
In Phrygia Troja à Troë condi-
tur, ab illo Tantali expulso
amplificatur. Athenis immolat
filiam suam in bello contra Eu-
molpum Thracem Erechtius &
victoriæ petitur. Pelops Tantali
filius, Niobes potentia clara
frater Hippodamiam Cœnomao
astutia, ducit, ludos Olym-
picos (Isthmici paulo ante insti-
tuti erant) instituit. Phœmonoa
Pro-

*Prophetissa prima Hexametros
Delphi fundit : In Italia regnum
Latinorum erigitur & Ianicu-
lum conditur.*

IV. DEBORAH Israëlitis à
Jabino pressis prophetissam a-
git, Baracum vindicem vocat.
Hic Sisaram Jabini ducem se
obsidentem, & de divisione præ-
dæ cogitantem, fundit : Jael
vero in tentorium receptum,
interficit.

Interim

*Apud Assyrios imperat dimi-
nuto regno Panyas. Arcades à
Pelope affructi in Italiam navi-
gant, & Latium condant. My-
cenæ Persæo Tharsi, Icenii, &
scholæ in Helicone conditore,
gaudent. Ejus filia prima secun-
dæ nuptias contrahit. Athenis
valedit Pandion Megarensis
postea Rex, regno Eupalamo Me-
tionidæ relicto. Trojæ Laome-*

don *arci theauros Neptuni & Apollini impendit. Midas floret.*

V. G I D I O N Midianitis
 Machitas vexantibus, vindex
 forum ab Angelo constituitur,
 adam Baalis evertit, e c c mi-
 litibus instructus, ita hostes
 percutit, ut c a x x v milia
 mortis vulneribus concidant,
 Regalem dignitatem oblatam
 reposit, momentum inlau-
 sum ex praeda erigit.

Ejus diebus

*In Aegypto incipit x x Dy-
 nastia, in qua x i i Reges per
 annos c a x x v regnarent. Athe-
 nis remouet seruitutem Creten-
 sim à civium cervicibus The-
 leus, civitatemque in patricios,
 agricolas & opifices distribuit.
 Thebis occidit patrem, ducit
 matrem per ignorantiam Oedi-
 pus. Mycenis Hercules Am-
 phi-*

*plutruonis filius, deinde circa pe-
riam expulsum, semper salvas
redit.*

V I. A R I M E I F C H V S o-
mnes suos fratres ex legitimo
conjugio natos (erant autem
L X X.) Iorhamo excepto inter-
fecit ipse spurius, Sichemitas
eventit, ad oppidulum Thebe a
muliere occiditur.

Ejus temporibus

*Expeditione Argonautica duce
Jasone constituitur. Heracles in
Hispania, Italia & Gallia su-
structionis sue monumenta reli-
quit. In Lemno uxores maritos
suas Hippolytes interficiunt.
Amazones, quae ex Cappadocia
prodisse dicuntur, Priamo bel-
lum inferunt.*

V I I. T H O L A T O R E S X X I I I,
quibus praefuit, annos, pacem
continuo servavit.

Sub eius præfectura

Tollit in Colchide vellus aureum seu pellem arietis auream Jason, & Medeam, quæ ipsi post miseriarum origo, ducit. Thyeſtes & Atreus Pelopida, Thyesteam cenam celebrant. Thebes Eteocles, quod fratrem Polynicen secum ex pacto alternis regnantem eiecisset, bello à septem principibus sibi & fratri sumeſſo petitur. Laodamæ regnum relinquit. In Italia est Latinus.

CAPUT II.

De reliquis septem Iudicibus.

[Ad amo. 28-3.]

H Aſſignus prioris septem Iudices tuere: ſequentur poſteriores, nimirum 1.

Jair. 2. Iephtha. 3. Abezan. 4. Eton. 5. Abdon. 6. Eli. 7. Samuel.

I. JAIR,

I. J A R E, per annos octodecim pacem continuavit: sed quia Israelitæ pietatem non continuavere, Ammonitis sunt traditi vexandi.

Interim

Minos Dædali (qui in re libus statui membra primus distinxit, & inter pedes unum extra alterius lineam promovit, ita ut gradum meditari viderentur) persecutor in Sicilia fraude filiarum Cocali Regis interficitur. Heracalis ex Omphala filius Laomedon fit stirps Heraclidarum, qui Sardibus post Attyadas imperare, Agelaos Mermnadarum, qui post Heraclidas, bellum Trojatum et raptam à Pariside Helenam suscipitur.

II. J E R R A nothus ex latrone fit Dux, Deo volente, victoriam præclaram ab hostibus reportat: voto obstrictus uni-

cam filiam Deo consecrat. Ephraimitarum x l m occidit.

Eo judicante

Trojanum bellum excidio ur-
bis terminatur, postquam duras-
sit decennium. Perierunt in eo ex
Trojanis 676000. Ex Græcis
886000. Aneas in Italiam ve-
nit, & per Ascanium, filium
imperium omnium durabilissi-
mam fundat. Antenor Pata-
vium condit. In Asia exstructa in
Cyprio Salamis à Teucro. In
Græcia occiso Agamemnone, oc-
ciditur cum adultero ab Oreste
filio mater. Athenis Demophoon
Palladium Phrygæum, Ephe-
talque instituit.

III. ABISAN, VII annos
præfuit.

IV. ELON, IO judicavit.

V. ADON, octo : nulla re
noti, nisi primus & ultimus
numerosa prole.

Sub

Sub iis

Mycenis adiungitque regno Orestes Laconicum. Hylas Hercule si ius reditum in Peloponnesum tentans, ducto vulnere, ex pacto recedit. In Italia conditur ab Ascanio Alba. Eodem se ex Lydia Tyrrhenus Lydi frater, ex Peloponneso Hillelus Pallisconum pater conferunt.

VI. Et i. Levita Samuelem bene educat, Simione Philistinos misere affligente gaudet: Arcam transferis in bello contra eoldem cum petalantiabus filiis anathit. Prophetie sub eo rarefcent.

Interim

In Aegypto remansit Tanitæ. In Grecia Sicionum regnum ad Sacerdotes Karnos devenit. Heraclidæ à regulo Eliæ præsidenter in Pelopponesum reducunt.

tur : Eurythenidæ & Proclidæ Spartæ Temenus auctor regum Macedonia à Carano Argis, Cresphontes Messenæ, Alethes Corinthi, regnare incipiunt; Athenis imperavit Melanthius Messenius, Xanthi Laotii in duello victor, & Ionum hospes.

VII. SAMV'EL, ad munus propheticum anno duodecimo vocatur, Judex Politiam & Ecclesiam restituit; dissipationem Philistinorum à Deo impetrat; Sacerdotum ordinem ex idololatria Ephraimitica confusum, restituit; Regem Saulen petentibus Israelitis creat.

Interea

Sacerdotum regum, cum cæteris Peloponnesum reliquit. Atthenis Codrus in bello contra Dorientes pro patria victoria se devovit, Zoroaster Magnus florebat.

CLASSIS III.

De Regibus Israëliticis.

CAPUT I.

De Regibus ante secessionem decem tribuum.

[Ad ann. 1969.]

HÆc de Judicibus. Reges vel sunt ante secessionem decem tribuum à Iuda, vel post secessionem.

Ante illam tres fuere. 1. *Saul.*
2. *David.* 3. *Salomon.*

I. *SAUL* primus Rex principio regni vincendo & ignoscendo bene se gerit, sed post absque Samuele sacrificat, Amalecitis contra Dei mandatum parcit, Davidem in regem electum pertinaciter persequitur, cum *Jonathane* filio occiditur, *Ischbosethus* clam trucidatur.

Eo regnante

Gileaditæ exactæ Hagarenis illam Arabiæ partem occupant. Agis Spartanus ex Eleis vidus Helotas facit, Myniarum uxores maritos ex carcere educunt. Athenis primus perpetuus Archon fit Melon, Nileus frater eius Ionææ migrationis sit auctor.

II. D A V I D . à Juda primò, mox suasu Abiæ à toto Israele recipitur, aulam cum area Hierosolymam transfert. Philistinos, Moabitas & Ammonitas atterit: Syriam, Damascum & Idumæam tributarias sibi facit, ab Abitolone filio pulsas, occiso restituitur, sex mille septingentas miliones ad structuram templi reponit.

Eo imperante

In Agypto cæperunt regnare Babastitæ. In Dania Danus filius

*lites Humili, Dominus Iustorum
factus cum islem Firmam, Sea-
nam, ac omnes Insulas sibi sub-
jugat, & postmodum communi
decreto regnum suum Daniam,
incolas Danos appellat.*

III. S A L O M O N tur-
bores, qui patrem exarave-
runt, male habet, sapientiam
summam à Deo impetrat, ean-
dem in iudicio ostendit, tem-
plum stupendi operis cum arce
exstruit, in *Orientalis Indiam*
classem mittit, proventum ul-
tio 792000. Ungaricorum ex-
ceptis vestigalibus & Arabum
donariis habet, a regina Sabæ
visitatur, ad idololatriam de-
sistit, sed scriptis quibudam
penitentiam agit.

Ejus a vo

*Tyrus Nacleri coloniam in In-
sulam Hispaniam Gades dictam
dedu-*

deduxerunt. Spaurat Laboras Agida cum Argivis bellum gessit. Ex Proclidis Pirenus domi à Ianio interfectus est.

C A P V T I I.

De regibus Iudæ post secessionem.

M E M B R U M I.

De Regibus Iudæ ante finem regni Israhelitici.

[Ad ann. 3251.]

DIvide Regibus Israheliticis ante secessionem decem tribuum. Qui post fuere, Iudæ tantum & Benjaminis tribui imperabant. Erant autem vel ante deportationem decem tribuum, & finem regni Israhelitici, vel post. Ante deportationem numerantur undecim. 1. Rehabeamus. 2. Aviamus. 3. Assa.

4. Io-

4. Josaphat. 5. Ioram. 6. Ioasus.
 7. Amasias. 8. Uzius Azarias.
 9. Iothamus. 10. Achasus. 11 E-
 zechias.

I. R E H A B E A M V S, dum
 arctius se populum habiturum,
 quam pater profectur, decem
 tribus a se abalienat. *Indam &*
Benjaminem vix retinet, religio-
 ne mutata à *Seâco* Ægyptio ob-
 sedetur, & illi se sub tunc dedit.
 Tribus decem *Ieroboamum* sibi
 præficiunt, qui sedem *Theræ*
 statuit, *duos aureos vitulos* Be-
 thele & Danem nempe consti-
 tuit.

II. A B I A M V S, fratribus
 natu maioribus portiones suf-
 ficientes assignat: ab *Ieroboa-*
mo interventus ad preces confu-
 git, eodem relicto *Bethel* po-
 titur.

III. A S S A, publicum Dei
 cultum edictis sancit, victoriam
 contra *Zaram* Æthiopum Re-
 gem

gem in exercitu decies centena millia militum habentem, precibus à Deo impetrat, Ramam à *Baesi* post Nadabum in Israël Regem extructam, destruit, à pietate ultimis diebus detestatur.

Interim

In Israele *Elia* filius *Baese* voluntarius à *Simio* occiditur: hic ab *Amrio* obsessus se cremat. *Amrius* successor *Samaritam* condit. *Jericho* reedificatur. *Corinthe* occupat. *Dynastiam* *Bacchis* *Heraclida*, nominis *Bacchia* data auctor.

IV. *JOSAPHATVS* cultum Dei primo restituit, post societate cum *Achab*, & *Ahasia* filio ejus Regibus *Israellitarum* iuncta, in bello contra *Syros* lauciatur, in mari classem amittit, extra consortium felix. *Ierami* tamen *Ahasia* fi-

lii Baam Baalim, quam Ietabel
avia perierat, exenoris, melior
erat amicitia.

Sub eo

*Fuit Dido Pygmalionis Ge-
rerat Hathan, a quo Dido,
quantum ex eorum legibus appa-
ret, a fide erit. In A. V. 10. 11. 12.
perant de gentem aucta Perola-
tae Iamur. In Syria fuit Naa-
man. Elias & Elifus erant.*

V. JERAMVS regionem ab
interneccione fratrum inclinat
suam uxoris Attaliae; castra,
regia, uxores, & magna stirpis
pars ab Arabibus ipſi eripiun-
tur. Poſt eius mortem Abaſue
filius *Jerame* Baalitarum Rex
cum quadraginta decibus agna-
tis a *Iehu* ab *Moſeo* muncto
occiditur. *Iſabel* etiam *Nabo-
th* morte parentat. Baalitarum
sanum in publicam latrinam
mutatur.

Tum

In Assyria tractat lanam ac eolum in Gyneceo Sardanapalus, Anchialen & Tarsum in Cilicia uno die condit.

V I. J O A S U S vivo Iojade omnia recte curat, mortuo de-
 Hectit, ab Hasele Syro vexa-
 tur, templum donariis exhaurit,
 ab eodem ita Joasus Israeliticus
 agitur, ut vix decem millia in
 bellum educere possit.

Sub eodem

*In Assyria in Sardanapalum detecta ejus vita consurgitur, primo victor, post obsessus cremat se. Diviso regno Arbaces Me-
 dian, Belochus Assyriam occupa-
 pat. Sparta migrat ob invidiam
 Lycurgus Charilai tutor.*

V I I. A M A S I A S Amaleci-
 tas & Idumæos domesticotau-
 cum milite stipatus, vincit. Dum
 Deos

Regum Israël. 38

Deos ipsorum colit à suis. Iherosolyma tradita, exolus a suis occiditur.

Eo imperante

In Syria Beahadadus rex à Joathâ vincitur, à Jeroboamo Damascus ipsius regni capitur. In Aegypto xxiii. Dynastia finita incipit regnare Bochoris Saïtes. In Macedonia Caranus à Temeno ortus deserta ob accisam suorum potestatem Argus regni facit fundamenta. Sparta leges à Lycurgo egregie feruntur.

VIII. UZIAS AZARIAS, numero Prophetarum clarus, insulis ornatus, & templum ingressus dum sacerdotis munia vult obire, lepra percutitur.

Interea

In Israele Sallumus Zacharia occisor a Menahemo interficitur. Illic contra Tappenses ita

C 2

fin.

In Italia prægnantes ejus forum dis-
secr. Aliaule Athyrio vocatur.
In Aegypto Bochoris vivit à
Sebasteone oromatur. In Media
et Solarius. In Lydia Arcturus
Heracidarum xix. In Græcia
Olympici Iudi revocantur, &
Epocha Olympiadum constitui-
tur. Hæciculus floct.

IX. J O H A N N E S splendorem templi magno tempore auget, ab Ann o m t s mille talenta argenti, decietque mille coros tritici & hordei tribuit loco accipit.

Temporibus

Occidit in Italia le Pechus Pe-
cuniam Mene emi successorem. In
Agypto est Sevechus & post eum
Tarchus. Sparta Iphori regni
successores constituntur. Athe-
nes ex perpetuis Archontibus
sunt & decennales. Roma à Romu-
lo & Remo conditur, in trans-
pice

phœti & patriam dividuntur.
Babylonica Dyoclia à Nabonollace fundatur.

X. ACHASVS Jerofolymis
à Pecaho & Rezinè Syro obade-
tur, centum viginti milia mi-
litum perdit, àhare Damafce-
num in templum inducere co-
natur: Filii per ignem à Judæis
transmittuntur.

Interim

In Ifraële Hofea Pecahum ec-
cidit, Tiglathbulatler Affricus
Damafcum caput, tribum Nept-
thali in Affricam abducit. Sal-
manaffet fuffeffor ab Hofea pen-
fionem annuam exprimit. In Æ-
gypto redit imperium ad Saitas.
In Delopontio inter Lacedæmo-
nios & Megaros bellum viginti
annorum erit. In Siciliam ex
Græcia colonia deducitur.

XI. EZECIAS ferpen-
tem æneum confringit, ex Se-

nacheribi ad Hierosolymam sedentis exercitu, Angeli auxilio centum quadraginta millia proflernit, retrocessione Solis de sanitate confirmatur.

Lo regnante

Salmanasser Samariam expugnat, & populum in Assyriam deportat, sinem regno Israelitico imponit. In Aegypto afficitur Sennacherib clade à Sennacheribo Salmanassarum filio. Mardokempadas Babilonius Atlaraddonem Sennacheribi successorem regno spoliat. Apud Lydos devenit regnum ad Gygem Merninadam per Candaulu uxorem, que cum incestu pulchritudinem deposuit. Apud Medos labente potentia, sit ex privato iudice Rex, Dejoces Ecbatanæ conditor, qui turpe esse sublitum in praesentia Regis sui scire aut videre dixit. Roma Numa Pompilius urbem Atriam

tiam sacra ceremonisque ad-
stringit.

MEMBRUM II.

De Regibus Iudaorum post
deportationem.

[Ad ann. 3360.]

REges Iudaorum post de-
portationem sunt septem.

1. *Manasses.* 2. *Ammon.*
3. *Iosias.* 4. *Ioachasus.* 5. *Iojakim.*
6. *Iechonias.* 7. *Zedekias.*

I. **MANASSES** toti celo-
rum exercitui in templo Hiero-
solymitano altaria crevit, filium
suum per ignem traducit, ab
Assyriis captus Babylone, sub
Assaradi & *Sardanio* incar-
ceratur, inter carenas peniten-
tiam agit, & reduciatur.

Ejus ævo

In Ægypto xii Reges duodecim
equalibus partibus præficiuntur,

sed redeunt tandem omnes ad
 Iſammetium Samam qui galas
 ſacrificavit. Athenis propter mol-
 liam, Arcantum putatur. Ari-
 ſtocratiæ in Democratiam Metle-
 nia in ſecundum bellum cum La-
 cedæmoniæ incidit, & illa Meſſa-
 nam in Sicilia occupant. Dux
 iſſorum in illo ſedit erat Anſo-
 mones. Roma poſt Numa Ho-
 ſtilius regnat, & Alba populum
 tranſfert. Corinthi Tyrannidem
 occupat Cyſchus, & multa ſpeli-
 li, inter quos Demaratus Laco-
 monis Tarquinii parent.

II. AMMON ob crudelita-
 tem interducitur.

Jeremias III. Jeremias inventio Pen-
 tateuchi libri & opera Jeremias
 cultum Dei quantum poterat re-
 ſtituit; acceperat Bethelam olim
 exſtructam diruit.

Sub iis

Cyaxares Medus Affirios
 vin-

vincit. & thes in aulam recipit.
Neco Agyptus Iopam transi-
tum sibi p. libentem contra No-
bopalaflarem Babilonium, in-
terficit. Romam Ancus movit.
Corinthe Periaudet Arcum mu-
sic fovet, & Thraibuli consi-
lium requirit. Athenis Draco
mordaci, delictis capitale suppli-
cium decernit.

IV. JOAHASVS captivus
à Necone in Agyptum mitti-
tur.

V. JOAKIMVS denegat pro-
missa Nebucadnezari tributa,
captus, supplicio afficitur.

Interim

Necronem Aegyptium Ne-
bucadnezar ad Euphratem fun-
dit, Danieli & ter mille viros
principes Babilonem transfert.
Cyaxares & Halyattes Scythas
totali excidio delent. Romæ Lar-
guinius Corinthius regnat.

VI. JERONIAS Babylo-
nem, postquam trimesse præ-
suleret, deportatur.

VII. ZADIAS cum A-
prie Agyptio contra Nebucad-
nezarem, conspirat, captus ocu-
lis privatur. Hierosolyma tuc-
cenduntur, & finis regno Judai-
co imponitur.

Interea

Athenis Solon *leges egregias*
fert, opera Anacharsidis Scythæ
in Græciâ Babylone statuam. In Italia
canditur Mediolanum. Somnis
Nebucadnezar videt. à Bellove-
lo Ambrigati filio.

S C E L E T I
HISTORIAE
VNIVERSALIS
P A R S II.

De rebus Monarchicis.

M A C in rebus
Antemonarchi-
cis occurrant.
Monarchia sub
quatuor Monar-
chiis Babylonica

nempe, Persica, Macedonica &
Romana gestæ sunt. Monarchia
Babylonica vel fuit sub Neo-
calduzeo & eius posteris, vel
sub aliis. Dux itaque hic clades
exurgunt.

CLAS-

CLASSIS I.

De Nebucadnezare &
eius posteris.

[Ad ann. 3391.]

SUB hac classe occurrit Histo-
ria Nebucadnezaru, Furi-
rodachi, & Belzazaru.

I. NEBUCADNEZAR ex-
cito regno Judaico ad Hierulis
columnas pervenit. Babylonem
exornat, mania ob superbiam
corripitur.

Tum temporis

In Aegypto strangulat Amasis
Aegyptum peribum & Cyprum
occupat. In Media promovet Ca-
xares deprehe filia sua potentia.
Carnachi definit Cypselarum
tyrannus. Athenis invadit astate
tyrannidem illustratus & mole-
rati carceris. Romæ adipiscitur
dois regnum Servius. In Sicilia
furit

Babylonica. 45

furit Phallaris, Ecclesiae reliquiae ex Iudaea transferuntur.

II. *EVILMERODACH*, ob facilitatem contemnitur, ab Assine occiditur.

III. *BEIZAZAR* ejusdem ex sorore Nitocris nepos latcivit, ex praedictione manus in pariete scribentis opprimitur.

Interim

Cyrus Assyriam avum regno eicit. Pythagoras Samus apud Crotonatam pauciores sexcenti auctores nunquam habet.

Ecclesia profanatione vasorum templi ignominia a Belzazare afficitur.

CLASSIS II.

De rebus ab aliis gestis.

[Ad ann. 340]

Post Belzazarem utiens scit in Babylonia Menarchia
Da-

Darius Magnus. Hic verò singulis provinciis Sarrapas & his tres Eparchos præficit, à Cyro vincitur, & Germaniæ præficitur.

Tum etiam

Vincitur à Cyro in Lydia Croesus. Phœcenses in Gallia Massiliam, in Italia Rhegium condunt. Ecclesia, dum Danieli favetur, sat bene habet.

LIBER II.

De Monarchia Persica.

Primæ Monarchiæ finis principum erat secundæ. Hæc vero Persica à conditoris dicitur natione. Cum vero reges eius fuerint vel ex familiis regibus, vel ex obscurioribus. Ideo etiam in duas Classes dividenda erit.

CLASSIS I.

De regibus ex familiis illustribus.

CAPUT I.

De regibus ex familia Cyri.

[Ad ann. 3429]

FAMILIAE illustres fuerunt vel Cyri vel Darni Hyaspidae. Ex illa fuit ipse Cyrus cum Cambyse.

I. CYRUS devicto Dario Lydos rebellantes molibus artibus affliccit, quidquid terrarum inter Indiam & Nilum, inter Oceanum & mare Caspium fuit, subiecit, in expeditione contra Tomirin occiditur.

Eo regnante

In Agypto Amasis regionem illa exornat, ut viginti quinque mil-

mentibus arborum ſepeliri. Romæ occiſo Servio regit regnum Tarquinius Superbus. Quantum ad Eclēſiam, ſcilicet captivitas, ſumptus ad edificationem templi à Cyro procurantur, ſed mox adificatio per Samaritanos interitur.

II. CAMBYSES Pharnemum Agypti regem deditione capto, exercitum in Aethiopas & Antiochos eductum maxima parte amittit, crudelitatem in Agyptiis, ſororem ſuam, fratrem & Prexalpis filium exercet.

Eo vivente

Conciliat ſibi Athenis affectu impio mortem, ſtrati exilium Hipparchus, Polycrates Samorum tyrannus in crucem agitur. Romæ exercet omne crudelitatis genus Tarquinius.

Eccleſia antiquatione decreſci

creti à Cyro de ædificatione facti, premitur.

CAPVT II.

*De Regibus ex familia
Hystaspidis.*

[Ad ann. 2614.]

REges ex familia Cyri fuerunt : sequuntur illi, qui ex familia Hystaspidis. Sunt autem nominationes, 1. *Darius*. 2. *Xerxes*. 3. *Artaxerxes Longimanus*. 4. *Xerxes II*. 5. *Sogdianus*. 6. *Darius Nothus*. 7. *Artaxerxes Memon*. 8. *Artaxerxes Ochus*. & 9. *Arser*.

I. *DARIUS*, occisis qui regnum post Cambyten invaserant, Magis, equi hinnitu sceptrum adipiscitur. Babylonem rebellantem per *Zopyrum* expugnat, a Scythis ludibrio cum suo exercitu habetur. *Pæonæ* per

D · Me-

Megabysum in Asiam traducit. Iones rebelles persequitur, ab Atheniensibus in Campo Maratono ingenti prælio vincitur.

Tum temporis

Romæ Regibus et aulicis et crudelitatem imperium abrogatur. Consules substituantur, Coriolanus patriam premit, plebs duce Sicinio in sacrum montem secedit, a Menenio Agrippa reducitur.

III. XI R X F. Agyptios rebellantes in ordinem redigit, decies septies centena milia pedum, equum octoginta milia, triremes mille ducentas septem in Græciam ducit: primò ad Thermopylas, mox ad Artemisium, tandem ad Salamina ita cæditur, ut in Ciliciam fugere cogatur: quarta pugna ad Plataas Mardonium cum exercitu amittit, sed Athenas exurit,

rit, quas tamen *Themistocles* restaurat.

Interim

Spartæ viginti milia terra motu percunt. cum *Messenia* bellum geritur. *Argivi* *Mycenas* excidunt. In *Sicilia* *Gelo* *Americam* *Carthaginensem* in signis stratagemate vincit. Hic *o* eius successit *Catanam* *Colonusum* decem milia militum. *Thratybulus* frater ejus pelitur, & status popularis inducitur. *Romæ*, *Heniti* in amicitiam recipiuntur. *Lex agraria* urgetur, *Fabii* omnes uno excepto à *Vejentibus* caduntur.

Ecclesia propter *Hamani* insidias est in periculo, sed *Hestera* precibus liberatur.

III. *ARTAXERXES LONGIMANVS*, *Antibano* patre occiso *Agyptum* sub pristinum regem redigit. *Atheniensibus* maris imperio

permissio Græcas per Asiam colonias liberas esse jubet, clementiæ insignis intigne est exemplum.

Eo imperante

Athenienses Corinthios & Epidaurios vincunt, in Chersonesum & Naxorum Insulam coloniam mittunt. Meron apud eos periret. Sparta bellum contra Athenienses. Peloponnesiacum decernitur, & melior fieri Atheniensium fortuna geritur. Syraculis de inaequalem libertatē s. litis movetur: peregrini inde pelluntur. Romæ leges feruntur. Tribuni militares consulari potestate constituuntur. Charondas leges apud Thurios fert. Tr.uci Dec. Marcumiro Italia quædam loca occupant.

Sub eodem, calumniis arresepactacientē, opus templi planē disturbatur.

IV. NERXIS II. voluptatibus extinguatur.

V. Soc-

V. SOCRIDANVS ab Ocho in cineribus suffocatur.

VI. DARIVS NOBVS Lacedæmoniis contra Athenienses primò per Thulayacrem, post per Cyrum, auxilia mittit.

Ejus ætate

Athenienses cum Spartanis infidam pacem duce Nicia faciunt, in Sicilia regentem cladem accipiunt. Thulayacrem à Pharnabazo per Alcibiadem auellunt. Spartani per Gylippum Athenienses in Sicilia vincunt. Syracusis occupat tyrannum Dionysius superbus.

Ecclesia regnante Gylipio cepit. Iudæi cum Helisei & Zacharie prophetas consultati, tam processerunt in templo restaurando sic ut, ut intra quadriennium ultimam matrem imponent.

VII. ARTAXERXES MNE-

D3

MON,

MON, Cyrum fratrem, cui *Xenophon* militavit, vincit, pecunia in Græciam submissa. *Agessilaum* à se persequendo revocat, cum Græcis pacem facit, Regem Cypri rebellem trucidat, crudelitatem exercet, filias duas in uxores ducit.

Ejus ævo

In Attica Athenarum muri à Spartanis deiciuntur. xxx Tyranni ibidem imperant, donec *Thrasylulus* patriam liberet. Spartani à Thebanis Duce *Epaminonda* vincuntur. In Sicilia post bella vario Marte cum Carthaginiensibus gesta moritur *Dionysius*. Theſſali dum à filiis *Iasonis* vexantur, *Philippum* Macedonem advocant, Romani duce *Camillo* Gallos profligant, Consulem plebi, prætorem Nobilitati concedunt.

Iherosolymu *Nehemias* urbi
con-

condendæ ita incubuit, ut muri
& vicieque intra annos XI per-
ficerentur. Ibidem post *Traki-*
um administravit Pontifica-
tum *Eliasibus*.

VIII. ARTAXERXES
OCHVS à Tacho Ægyptiorum
Rege primo profligatur, sed
post collectis peditum trecentis,
equitum triginta millibus, Æ-
gyptum recuperat, Apin occi-
dit. Sidon à XLIII. civibus ex
desperatione exurit.

Eo imperante

Philippus Macedo *Illyrios*,
Phoenices, *Troas*, *Pæonas* atte-
rit. In Sicilia Dionysius minor
primo à Dione, post restitutus à
Timoleone tyrannide exurit.
Romæ Curtius Torquatus &
Corvinus florent, Capua Roma-
na deditur. In Caria exstruitur
Mausoleum.

Ecclesiam quod concernit. Io-

hannes & Iesus de Pontificatu contendunt ; multi ex Judæis Agyptis ad Cæspium mare deportantur.

*IX. A R S T E fit Rex à Ba-
goa, sed cum vindictæ de patri-
cida timendæ suspensionem in-
currit, cum tota stirpe tollitur.*

Ejus triennio

*Philippus Macedo, Athenien-
sibus, & Toibani ad Clæroncam
suis, Græcæ libertati finem im-
ponit. Latini Romanis imperant,
ut alter Consul ex Latino creetur,
dimittique pars inde exeat.
Archidamus Spartanum Rex
in prælio cum Lucanus perit.*

CLASSIS II.

De Dario familia obscurioris Rege.

[Ad ann. 3619.]

IAmilix obscurioris Rex Darius Codomannus erat Ille Bagam subulit. Ab Alexandro Macedone tribus præliis vincitur. Primo ultra centum milia amisit; altero pedum & vi milia, equum. xiii occisa, xl. m. capta: tertio exidit totus Asiæ imperio, & a Bello occiditur.

Eo ita bellante

Lacedæmonii Creta captâ bellum Alexandro movent. sed ab Antipatro vincuntur. Thebæ ab Alexandro diripiuntur, Asiæcenses amici habentur. Romani Latini vincunt, & Marthus severi filium punit. Alexander E-

piri Rex Tarentinu contra Brutos opitulatur.

Ecclesiam quod concernit, immunitatem tributorum in annis Sabbathicis accipiunt Judæi. Nehemias librum suum scribit.

LIBER III.

De Monarchia Macedonica.

OCciso Dario, Ægypto, Babylone, Susis, Lebathanis & Persepoli occupatis, desit Monarchia Persica, inque ejus locum Macedonica successit. Historia verò ipsius in duas classes dispescitur, quarum prima *regni initia* : Secunda *statum ipsius post Alexandrum considerat.*

CLAS-

CLASSIS I.

*De initiis Monarchiæ
Macedonica.*

[Ad ann. 3627.]

Monarchia Macedonica
debet ortum suum *Alexandro.*

Alexander verò victoriis, de
quibus superius, & ingentibus
thesauris Susis & Persepoli po-
situs, Persicos mores induit,
in *Philotam*, *Parmenionem* &
Clitum crudeliter grassatur,
Hammonis Jovis filium se cre-
di vult; in India *Porum* vin-
cit, Oceanum aliquoties con-
scendit, classem versus sinum
Arabicum Duce Nearchio mit-
tit, Roxanem & Darii filias du-
cit, Hæphæstionem amittit,
Cossæos Mediæ populum Persis
nunquam subditum internecio-
ne

ne delet Babylonem, reversus e-
brietate extinguitur.

Hoc temporis tractu

Romæ Volsci Lucani & Ap-
puli in Romanorum solum ve-
niunt Palæopolitani quod colo-
nias damno affecissent expugnan-
tur.

C L A S S I S II.

*De Statu Monarchiæ Ma-
cedoniæ, post Alexan-
dram.*

C A P V T I.

*De Statu Monarchiæ Ma-
cedoniæ vacillante.*

[Ad ann. 263]

Statu Monarchiæ Macedo-
niæ post Alexandrum, vel
vacillans erat, vel firmatus.
Ille

Ille tum sub *Philippo Aridae*
Alexandriae, tum sub *Duce*
bis post ipsam mortem.

I. *PHILIPPVS ARIDAEVS*
post multas contentiones à *Me-*
leagro productus Rex renuncia-
tur, *Perdice* tanquam *Copia-*
rum praefectus ipsi adiungitur.
Sed hic paulò post, dum re-
gnum sibi vendicare, *Hamoni*
auxilio suffusus, caput, occi-
ditur, in ejusque locum primo
Pithon, mox *Antipater*, tandem
Polysperchon, accedunt. Hoc
vero tutorem agente, *Cassander*
se patri ex arte non succedere
indignatus, turbas citet, *Persi-*
dice *Olympiadem* persequitur,
& exercitu à se & marito ab-
alienato, una cum illo occi-
ditur.

Interim

Athenienses Principatum Gra-
ciae auerantur, vici, libertate
qui-

quidem denantur, sed in Muny-
chiam praesidium recipere cogun-
tur. Romani contra Samnites
victoriosi, pacem ignominiosam
in furem Caudinu factam, vo-
luntaria Consulum deditione redi-
munt. In Sicilia adspirat Aga-
thocles ad principatum. Aristot-
eles moritur.

II. Sub Ducum regimine ma-
xime fluctuat Monarchia Mace-
donica. Nam Olympias, ob cru-
delitatem in Callandri amicos
exercitam, occiditur; Eumenes
ab Argyraspidis proditus ab
Antigono militum sub Antipa-
tri tutela praefecto necatur: ab
eodem Pithon opprimitur, &
Seleuco, Lysimachio ac Ptolymaeo,
negata restitutione thesaurorum
Eumenis, belli causa datur. Mox
pace simulata Cassander Europa,
Lysimachus Thracia, Ptolomaeus
Aegyptus, Africa & Arabia,
Antigonus totius Asia summus
Dux

Dux proclamatur , progenies Alexandri à Cassandro, qui miserè paulo post interiit, occiditur , Duces nomen Regum assument, filii Cassandri percunt, & tota Monarchia inter Reges Aegypti , Syriæ & Macedoniae dividitur.

Eo tempore

Thebæ ab Alexandro everse à Cassandro restituuntur. Romani ad quos tum prius tentores ex Sicilia venerunt , cum Samnitibus, Hetruscis & Umbribus bellum gerunt. Agathocles Siculus contra Carthaginenses vario Marte bellaverit , in Siculos crudelitatem exercet. In Scotia Regnum a Fergusio fundatur, & fratri Ferithati relinquitur. Jerololyma à Ptolomæo assu capiuntur ; plurimi Aegyptum transportantur , Simen filius Onæ fit Pontifex,

CAPUT II.

De Statu Monarchiæ Macedonica firmato.

MEMBRUM I.

De Statu ante finem regni Macedonici.

[Ad ann. 384.]

STATUS Monarchiæ Macedoniæ firmatus, duo habet membra. Vel enim regni Macedonici terminum, qui in captivitatem Persæ incidit, antecedit, vel eundem sequitur. Majestatem enim in Regibus Agyptiacis obtinuerit, rectè alia regna ad eos alligabuntur. Fuere autem ante finem regni Macedonici sex Agyptiorum Reges. 1. Ptolemæus Lagides. 2. Ptolemaeus Philadelphus. 3. Euergetes. 4. Philopator. 5. Epiphanes. 6. Philometor.

I. PRO-

I. P T O L O M A E V S I. A G I-
D E S, *Pyrrho*, Epitotatum Regi,
ut secedere, cum Demetrio Anti-
goni filio inito, renunciaret, &
se sibi, *Lysimacho* & *Seleuco*
contra eum conjungeret, per-
suadet: filio officium privatus
inter satellites facit, iustitiae no-
mine floret.

Eo imperante

*Amittit Macedonia Deme-
trium Pelierectem in captivitate,
in quam à Seleuco conjectus e-
rat. Ab eodem idemque Iudas
cum Graecis conceditur. Romani
Duce M. Catio Dentato Sam-
nium diruunt: Horologium pri-
mum, non aliud tamen, quam so-
lare, Romae statuunt.*

Quantum ad Ecclesiam, ex-
struitur templum in monte Ga-
rizim Aegypto quasi templum.

II P T O L O M A E V S P H I L A-
D E L P H V S bibliothecam, in
E qua

qua lxxxiii. voluminum numerabantur, erigit, contra Antigonom Macedoniæ Regem bellum gerit, & cum Antiocho Theo per filiam Berenicen componit, in Agypto 3339. urbes habet.

Eo vivente

Occiditur à Seleuco in Macedonia I. ym. achus, & Ptolomæus Ceraunus à Celtu, qui se tum in Macedoniam effuderunt. Pyrro Argis interfecto, Antigonus Gonatas obtinet. Syria Seleucum in prælio cum Ceraunæ genere amittit, & post Soterem Theon successorem accipit. Pergamenum regnum à Philelæto erigitur. Romani Tarentinos, et si a Pyrro aliquoties victi, in ditionem accipiunt. Bello Punico I. propter Messenios suscepto, Carthaginenses in Africa premuntur, post vincuntur, tandem

pacem

*pacem faciunt. In Sicilia occupat
Tyrannidem Hiero.*

*Ecclesiam quod concernit,
versum est Vetus Testamentum
à LXX interpretibus in Græ-
cam linguam, & constitit versio
duabus tonnis auri.*

*III P T O L O M A E V S E U E R-
C E T I S Seleuco Callinico ob
parricidium sororis suæ Bereni-
ces omnia adimit, sed non re-
tinet; bibliothecæ Eratosthenem
præficit.*

Interim

*In Syria inter Seleucum Cal-
linicum, & Hieracem fratrem,
bellum geritur Gallis adjuvanti-
bus. Attalus Pergamenus ma-
gnam Asiæ partem occupat. At-
laces Parthis Dynastiam, quæ su-
pra CCC annos duravit, erigit. In
Græcia Aratus prudentissimus
Achaorum prator, & Macedo-
num Rex Antigonus Dosco, flo-
rent.*

tent. Romani Carthaginiensibus Siciliam & Sardiniam adiungunt. Tectus & Historici scribere incipiunt. Carthaginienses in Hispania novam Carthaginem exstruunt; Illyrii ob piraticam, Gellae Galli ob excursions in Italiam, compescuntur.

IV. PTOLOMAEVS PHILOPATOR, Antiochum M. Agypto inhiantem vincit, & praecipuas urbes occupat, mox amittit.

Eo tempore

Antiochus Syrus Asia regnum recuperat, ex Syria praefectus Philopatoris petit. Philippus Macedo ab Aetolo vocatus Aetolizans, à Romanis seminudus ad Apolloniam in suam vertitur. Carthaginienses tribus praeliis Romanos in Italia vincunt; sed à Claudio Nerone praefertim compescuntur. Romani

Sci-

Macedonica. 69

Scipiones in Hispania amittunt, juniores vero Pubium in Africam cum exercitu mittunt. Sic Sicilia Syracusis Marcellus expugnat. Ecclesia sub eo magnam persecutionem perpetua est. Elephantis obterendi dabantur.

V. PROLOMATVS ERIPUANTIS in infantia a Philippo & Antiocho infestatur, sed frustra.

Io imperante

Antiochus Syrus Phœniciam recipit, à Cilicis ne cō Scipione profligatur, cum eo Taurum Asia cecidit Philippus Macedo à Romanis vincitur, & libertas Græcia promulgatur. Romani Aitolos occidunt, & cum Africā Hannibale bello Punico II. finem imponunt. Eumenes Pergamensis cum Bythinia Rege Prusici bellum gerit. Reus Seleucus Rex ingens prælium cum Ptolema committit.

rit. Polybius, Ennius, Plautus, florent.

Ecclesiæ tolerabilis est conditio.

VI. P T O L O M A E V S P H I L O M E T O R ab Antiocho Epiphane infestatur, à populo Romano per *Popilium Lanam* defenditur, *Alexandrum* Epiphanis filium vincit.

Ejus ævo

Antiochus Epiphanes Syria regnum redux occupat. Post eum Eupator Hierosolymorum muros diruit, à Demetrio Seleuci filio interficitur, qui etiam ab *Alexandro* fratre Demetrii occiditur. Perseus Macedoniæ Rex in deditionem acceptus in triumpho ducitur, Macedoniæ regno sine imponitur, quod frustra *Andrius* recuperare nititur. In Iudæa Maccabæi fortiter rem gerunt contra Syros. Romani per *Serpio*

*pionem Carthaginem, per Mu-
nium Corinthum delent, Isteriam
provinciam faciunt, clepsidra
conficiunt. In Scotia cultus Isidis
deponitur, si credere fas est.*

*Ecclesia duas horrendas per-
secutiones sub Antiocho susti-
nuit. Novum templum in A-
gypto extruitur.*

MEMBRUM II.

*De statu Monarchiae Macc-
donica post sublatum re-
gnum Macedonum.*

ARTICULVS I.

*De statu ante finem regni
Syriaci.*

[Ad ann. 3879]

ET hæc sunt, quæ gesta esse
illis temporibus scimus:
quæ sequuntur, dispesci in
illa, quæ regat Syriaci finem, &

qua regni Aegyptiaci extermi-
nium antecellere, possunt.

Ad tempora regni Syriaci fi-
nem antecedentia pertinet hi-
storia 1. *Ptolomæ Euergetæ* II.
2. *Lathyræ*. 3. *Aulete*.

I. P T O L O M A E V S E U E R-
G E T T E S II, Physcon dictus, re-
gnum post fratrem adeptus to-
rorem Cleopatram ducit, crude-
litatem & libidinem exercet. in
Cyprum ejicitur, redux dissimi-
lis sui vivit : Cebennam super-
bientem opprimit.

No regnante

In Syria Demetrio pulso An-
tiochæ Ticeo à Typhone, hic ab
Antiocho de Cyro, Demetrius ab
Alexandro Cecronia, hic ab An-
tiocho Cyro Demetrium filium suum
est. In Iudæa Simon Jonathæ fra-
ter sub nomine Titonarchæ præ-
sedit, Hircanus filius Idomæam
sulegit. Romani sorus Variathi-
num

um bellum gerunt, Numantiam destruunt; in Asia Aristonicum vincunt, in Sicilia servos aliquoties victores coercent, Gallorum cum occidunt, & Narbonensem Galliam provinciam faciunt. Domi propter leges omnium statum concutientes à Gracchola ac eade mutua grassantur. In Scotia eriguntur in Mona Insula Scholæ.

Ecclesia Iudaica in Hyrcano Sacerdotem & Prophetam habuit.

II. PRODOMAIVS LATHYRVS ante exilium nil agit, in exilio Alexandri Iudæorum Regis exercitum tundit, inde ejicitur: reductus, postquam frater Alexander ob matris eundem ejectus fuisset, quid egerit, nescitur.

Eo ita fluctuante

Syria post multo cades ad Demetrium Eucærum & Ptole-

puti fratrem Damasci regem deo venit, hu in se facientibus, Tigraui Armeniæ Regi tradita est. Judæa mutatur ab Aristobulo in regnum, sub Alexandro seditione & successu infelici laborat. Romani de Iugurtha triumphant, duce Mario Cimbrorum c. x. m. occidunt, i. x. m. capiunt. In Sicilia à Servio, in Asia à Mithridate exagitantur, quem per Syllam compesciunt: turba Saturnini, Drusi, belli socii & Syllæ crudelitate, Rempublicam inclinant, à Ptolomæo Apollione Cyrenarum Regnum legatum obtinent.

In Ecclesia Judaica Essæorum, Sadducæorum & Phariseorum Sectæ vigent.

III. PTOLOMÆVS AVLE-
TIS exactionibus Agyptum vexat, Romanis Cyprum ut in provinciam redigere permittit, pellitur, à Gabinio jussu Pompei restituitur.

Ejus tempore

Syria in formam provinciae à Romanis redigitur. A Juda septrum expugnatum per Pompeium Hierosolymis desicere incipit. Parthi bello Crassi in Syriam excurrunt, à Longino reprimuntur. Romani Bithiniam à Nicomede legatam accipiunt, Multitudinem per Lucullum & Tigranem, fere oppressi, frangunt, per Pompeium, qui & piratas compescit, ad mentem redigunt, bello civili occiso Sertorio si.era imponunt: Catilinam per Ciceronem detectum opprimunt, in Gallia & Germania res per Cæsarem præclaras gerunt. In Scythia Mithridates auxilia contra Cæsarem mittit. In Hlandiam Odinus quidam ex Asia appellit, & sedes in Sigthiur ponit.

ARTICVLVS II.

De Statu Monarchiæ Macedonica ante finem regni Aegyptiaci.

[Ad ann. 323.]

AD tempora statum regni Aegyptiaci antecedentia, referuntur historia 1. Ptolomæi Dionysii. 2. Cleopatrac.

I. P T O L O M Œ I V S D I O N Y S I V S Pompeium, ad se post prælium Pharsalicum confugientem, occidere iubet: Cæsari infidias facit: in aquis suffocatus, regnum Cleopatrac relinquit.

Tam temporis

. 4ta ære est Romæ libertas. Nam Cæsar a Senatu hosti iudicatus, euvros occupata Dictatorem fecit, Pompeium in Pharsalicum

cum.

campu vicit, Ponto Regem Iudææ
procuratorem pro arbitrio consti-
tuit. Catonem, Scipionem, Pomp. ii
liberos oppressit. Nec quicquam
mors Casari profuit. Nam trium-
viratu instituto, Senatores pluri-
mi proscripti sunt, Brutusque &
Cassius ab Augusto vincti.

II. CLEOPATRA, Anto-
nium voluptatibus trans. etiam
agit, illi nubit: ab Augusto vi-
cta, se & Alexandriam, cum in-
terim Antonius quaesita morte
periret, tradit.

Ex temporis tractu

In Judæa securi percussus ab He-
rode Antigono, desinit domus Ha-
smonæa. Augustus, Antonium
in bello Actiaco ad incertam redigit,
& regno Aegyptiaco finem impo-
nit, Dalmatas coercet, Sextum
Pompeiana in Sicilia vincit,
Mauritaniam provinciam facit.
Thar-

*Thargum Babylonicum etiam
tum compositum est.*

LIBER I.

De Monarchia Romana.

CLASSIS I.

*De Imperatoribus Romanis
ante divisionem.*

Tantum de Monarchia Ma-
cedonica. Romana histo-
ria dividitur, in Imperato-
rum ante divisionem generalem,
& post divisionem, historiam.
Imperatores illi vel ex solis Ro-
mani erant, vel ex Romanis &
externis simul. Dux itaque hujus
libri erunt Classēs, & primæ
classis duo capita.

CAPVT I.

De Imperatoribus ex Romanis familiis electis.

MEMBRVM I.

De Imperatoribus unius familiae.

[Ad ann. M. 4017. Christi 68.]

IMPERATORES ex Romanis familiis electi, vel erant unius familiae, vel diversarum. Illi fuerunt, 1. *Augustus*. 2. *Tiberius*. 3. *Caligula*. 4. *Claudius*. 5. *Nero*.

1. *OCTAVIANVS AVGVSTVS*, post decennalem Consulatum *Dictator perpetuus* creatur. *Cantabros & Asinos* terret, regna *Armeniae & Arabiae* pro arbitrio distribuit, *Germania superioris & inferioris* magnam partem per *Drusum & Tiberium* subigit, *Varronem*
cum

cum tribus legionibus amittit,
Iannem ter claudit, moriturus
vitam humanam ridet.

Eo imperante

Herodæ regnum adjecta *Ty-*
chontide & *Syria* augetur. *Samaria* ab eodem sub nomine
Sebaste restauratur. *Archelaus* in
Iudea eius *Ptolemaem* relegatur, *Iu-*
das *Claudius* seditionem cum
Phariseis movet. *Francus* *Si-*
camborum Rex cum *Francis*
& *Gothis* feliciter bellum gerit.
Quantum ad *Iecclesiam*, tem-

plum *Iherosolymitanum* ab *He-*
rode exornatur, promissus mun-
di *Melchias* nascitur, in templi
duodecim docet. *Augustus* &
ram primogenito *Dei* exstruit.

II. *TIBERIUS* crude-
lis simulator. *Germanos* & eo-
rum Regem *Arminium* per *Ger-*
manicum atterit, per eundem
Zenonem Regem *Armenis* im-

ponit,

ponit, & Cappadociam in provinciam redigit, seditionem Pannonicarum legionum agit per Dnulam componit, Segannum occidi jubet.

Interim

*Ratisbona exprimitur Pilatus
Judex post Gratum præst.*

Ecclesiam quod concernit, Christus patitur, moritur, resurgit, ascendit, Paulus convertitur.

III. C. C A T I L A V I A
Germanici filius à populo ita amatur, ut pro ejus reditu Italia unum esse c. l. x victimarum milia cetera sint: prodigus est, crudelitatem & libidinem in omnia exercet, Agrippam ex carcere liberat, statnam suam in templo Herculis alicano locari jubet, occiditur.

Eo faciente

Petrus Ieppe, Paulus cum Barnaba Seleucia, in Cipro. Pamphylia, &c. Iesum crucifixum annunciant.

IV. CLAUDIVS à Messalina impudicissima, & Agrippina imperiosissima circumducitur. Britanniam invisit, Agrippæ regnum auget. Britannico filio à misso veneno extinguitur.

Eo ita delirante,

Mithridates Pontum turbat. Gotarzes Artabano occiso, Armeniam & Parthiam Venoni relinquit. Tiberius in India tumultuatur, Suevi Vannium Regem petunt.

Quantum ad Ecclesiam, Paulus Athenis, Thessalonica, Philippis coeuvatur. Philippus à pulcherrimis tyrannatur. Sinus Magas statua Romana honoratur.

V. NERO CLAUDIUS MON-
stro quam Principi similior, A-
grippinam matrem & Senecam
præceptorem interfecit, amicta
in Britannia recuperat, invidiis
detectis crudelissime gratiatur,
deficientibus a se omnibus exer-
citibus se ipsum interfecit.

Eo insaniente,

*In Judæa G. J. Floro nequissi-
me grassante, Massada castris
expugnato, & Vespasiano missis,
interitum desolationis factum est.*

*In Scotia Corbiodus Carannun-
dam nomine regem desolavit.
Apud Danos Frodo cognom-
ento Paur auctor egregie res ge-
rit.*

Eccelesiam quod concernit,
Paulus Romanus captivus mitti-
tur, aliquot in carcere Epistolas
scribit, causa dicta liberatur.
Christiani in usum nocturni lu-
mini cremantur.

MEMBRUM II.

De Imperatoribus ex diversis familiis.

[Ad ann. 4244. Christi 95.]

I I luere Augustæ familiæ Imperatores. Diversarum familiarum sunt: 1. Scævina Salpina Garba. 2. M. Sulpicius Otto. 3. Aulus Vitellius. 4. Flavius Vespasianus. 5. Titus. 6. Domitianus.

I. SVLPICIUS CALPURNIUS CRISPINUS, Gallæ Neronianæ adiutores occidit, coniugum multitudinem non vult occidere.

II. SYLVIVS OTTO à matribus Gallæ tenetur, Vitellium tribus peritus facit, quarto victus, qualis morte perit.

III. AVLVS VITELLIVS, Iureo, perpetuam se Centulem dicit, comitia in decem

Romana.

28

cent annos ordinat, Capite-
lium cremat, militum e nova-
tur.

Illis ita in te grassantibus,

In Iudæa daces solum
Hierosolymam inter se contineant,
ad interfundendos fines & cipa-
lium substituit.

IV. FLAVIUS VESPASIA-
NUS princeps modestus, Ger-
manos intuitu Cerealis Batavi
tumultuantes reprimat, tributa
magis eligit. *Libanum, Ty-*
riam, Rhodum, Byzantium, Sa-
rum, Phoenicem pervenit; Tira-
ciam, Caram, Comagenam, in
provinciam redegit.

Locum tenentis

In Iudæa illi per totam Tri-
strem Libanum, Tyriam, Ca-
ssarem, Rhodum, Mediam Armen-
iamque accessit. Libanum et
iam tum tenuit, Johanne A-

F 3   postro-

postulo *Ephesi*, Lino, Cleto, Clemente Romæ, strenuè invigilantibus.

V. TITVS VESPASIANI filius imperio accepto melior sit clementia & liberalitate excellit, in urbe quædam refecit.

Eo ad clarum sedente

In Britannia res egregiè gerit Agricola, ad montem præsertim *Grammum*, & in Hiberniam transcendit.

XI. DOMITIANVS TITI frater, princeps vitiosissimus, primis regni initiis, magistratus coerebat, & leges egregias ferit, post in vicia cecidit, pro Deo coli vult, pacem à Dacis eruit, occiditur.

Eo regnante

Ecclesia persecutionem patitur, *Iulianus* Patrum, *Papianus* Clemente in Pandatariam insulam

lam relegatis. Alexandrie Aniano Marcus succedit. Iuanus
Romæ titulos presbyteris di-
tribuit, & septem Diaconos in
ordinem redegit dicitur.

C A P V T II.

*De Imperatoribus ex Roma-
nis & exteris sumptis.*

M E M B R U M I.

*De Imperatoribus ante
Dyarchiam.*

[Ad ann. M. 4183. Christi 234]

Imperatores ex Romanis &
exteris promittent sumpti di-
viduntur in illos, qui ante
Dyarchiam puram, sub Dyar-
chia, ante Dyarchiam cum Po-
lyarchia mixtam, sub Dyarchia
cum Polyarchia mixta, fuerint.
Priorum numerantur tredec-
F 4 cim.

cim. 1. Cocceius Nerva. 2. M. Vlpus Trajanus. 3. Aelius
 Hadrianus. 4. Antoninus Pius.
 5. M. Antoninus Philoſophus.
 6. L. Commodus Antoninus.
 7. Helvius Pertinax. 8. Didius
 Iulianus. 9. Septimius Severus.
 10. Antoninus Caracalla. 11. O-
 pilius Maximus. 12. Antoninus
 Heliogabalus. 13. Alexander Se-
 verus.

I. COCCIVS NERVA
 Domitiani edicta & ſtatuta abo-
 let, pueros puellarumque eorum
 paternis ratas per Italiam
 ſumptu publico alit, ſolus, Tra-
 janium adoptat.

Interim

Johannes ex Patre reſtit:
 Cerintius, Nicolaus & Mion-
 ni deſtant, Chriſtiani accu-
 ſati abſolvuntur, Tacitus mor-
 ret.

II. M. VLPIVS TRA-
 JANVS

1 A N V S Adrianum adoptat ,
in Daciam colonias deducit.
Armeniam , Adriam & Metro-
politanam subigit , mox ead-
em amittit , Judæos in Cypro
& Agypto compescit , spectacu-
la Roma edat.

Lo regnum

Persecutione præsumitur Eccle-
sia. Tum Clemens Papa , post
quem Anacletus contra eos di-
citur de sacerdotibus ad nu-
trient , in Pontum relegantur.
Cum Cleopatra cuiusdam pueri
Ignatius Antiochenus victimis
objicitur.

III. A D R I A N U S A D R I A-
N U S , præcepit omnem la-
boris , Antoninam adoptat ,
omnia trans Euphratem loca
pronunciat , in Britannia
murum per octoginta passuum
millia ducit , in locum vocat
Hierusalem Amyham Capitol-

nam exstruit, Judæos ad extremum exitum cogit.

Eo imperante

Rome Thelesphorus quadragesimale jejunium, Alexander lustralem aquam, Sixtus Trisagii decantationem instituit. Inter hæreticos Gnostici grassantur.

IV. ANTONINVS PIVS princeps mitissimus uxoris ex fratre nepotes adoptat, Britan- nos per Lolium submovet, Ger- manos, Dacos, Judæos contun- dit. Parthorum Regem ab op- pugnacione Armeniorum solis literis adducit.

Interim

Francus Marcomiri filius Fran- cobarum ad Matrum, Nepos Sunda, ad Oderam condant. Melodes modos Musicos Citha- ræda facit.

Quantum ad Ecclesiam, RO-
mæ

Romæ Pius paschati diem Dominicum sancit. Iustinus apologiam pro Christianis scribit. Polycarpus Marcionem primogenitum Sathanæ vocat.

V. ANTONINVS PHILOSOPHVS princeps moderatissimus Parthos & Armenios per Lucium Verum compescit, victoriam aliquoties de Marcomannis & Quadis, Sarmatis, semel precibus fulminatricis legionis obtinet, Avidium Cassum rebellantem coercet.

Tum temporis

Romæ Soter nuptias a Sacerdotibus benedicendas statuit. Eleutherius Evangelizatores in Angliam mittit. In persecutione à Marco excitata perire inter ceteros Iustinus & Polycarpus Cataphryges. Eucratis & alii hæretici, nec non dissidium de paschate, vident.

VI. *COMMODVS* mon-
strum hominis potius quam ho-
mo Britannos per *Vlpium Mar-*
cellum domat. *Perenni* & *Clean-*
dio praefectis praetorii omnia
committit, a *Narcisso* extin-
guitur.

Ejus tempore

In Secna Euangelium recipi-
tur, in Imperio *Constantinus* par-
datur. *Theodosius* *Bella* contra
Roma *Utriusque* non contentientes
in tempore paschale anathema-
tiserit.

VII. *HERIVVS* *PARTI-*
NVS in orbem antequam inuictus
imperium reciperet, gratulandi
Persarum oratione, occisus
quatuor septem die occiditur.

VIII. *DIDIVS* *IULIUS*
SEVERVS in praesentem, populum
mitigare non potuit. *SEVERVS*
ALIVS & *NIGRO* de iuribus
iussa senatus occiditur.

IX. SEPTIMIUS SEVERUS princeps suspicax & crudelis. *Persecutionem Nigrum & Albinum*, imperium sibi adherentes, vincit & interficit, Particos compescit, Britannos ad solius faciendum cogit. Plautiano se obnoxium facit.

Interim

In *persecutione Severi* perit *Leonides* pater *Origenis*. a *Symmacho* *Relia* verum *Apologia* pro Christianis ad Romanos Magistratus scribitur.

X. ANTONINVS CARACALLA a matre. *Getam* in bellum traxisse occidit, *Iulianum* pro uxore unum, *Chelidonium* pro in vineola coactum, in Particos movet.

Interim

Origenes divinas humanasque literas docet: novas sacri Codicis versiones, unam *Nicopolis*

copoli apud litus Actium, alteram in dolio prope Jerichuntum, invenit.

XI. OPELIVS MACRINVS princeps severus a Parthis pacem terè redimere cogitur, à militibus, promissis Matre ex domo aulica per eum expulsa deseritur & opprimitur.

XII. VARIUS ANTONINVS Heliogabalas, homo turpissimus & nequissimus, mittere religiones peragit, luxurie intenus est, miserè occiditur.

Ad eum

Julius Africanus historicus Christianus legationem pro instantanda humanitate quæ Nicopolis dicitur, suscepit.

XIII. ALEXANDER SEVERVS princeps moderatissimus, Partos vincit, in Mauritania, Tingitana, Illyrico & Armenia res per suos legatos optime

mè gerit, in expeditione Germanica cum matre occiditur.

Sub eo

Artaxades Persa Artabano-
la Parthia exuto & caso re-
gnum suæ genti restituit. Eccle-
siæ tunc quæta, quia notitia ali-
qua Christi imbutus *Alexander*,
fuit. Unde Romæ Calixtus je-
junium quatuor temporum san-
cit, *Urbanus* argentea vasa in-
ducit.

MEMBRUM II.

De Imperatoribus sub Dyarchia.

[Ad ann. M. 4217. Christi 168.]

HAc de Imperatoribus qui
ante Dyarchiam fuisse di-
xille sufficiat, *Sub Dyar-*
chia, id est, regimine duorum,
octo fuisse scribuntur. 1. *Julius*
Mao-

Maximinus. 2. Gordianus Imperator. 3. Philippus. Arabs. 4. Decius. 5. Gaius. 6. Emilianus. 7. Valerianus. 8. Galienus.

I. JUVENIS MAXIMINVS homo sævus sine decreto Senatus ab exercitu eligitur, filiam absteleat, in Germania trans Rhenumaturit. Gordianus contra se electos, quibus Pupienus & Balbinus, post occisi, substituti, opprimit, ad Aquileiam perit.

Ijus tempore

Sextus est in Carthagine prope, tanquam dectus, perit.

I. GORDIANVS JUNIOR co. pationem in Africa dæ Sabuniano in e. m. ita, irrita reddit, Melitico socero Dec. lones in Thracia delect, in Per. ha. Say. orem delect, occidit.

Interim

Omen dignitatis *Salvatoris* à columba declarate Roma accipit. *Origenes* Episcopus *Re-lirentem*, Christi aternitatem negantem, in viam deduxit.

III. *JULIUS PHILIPPIVS* filium Severum contentem habet. *Philippopolim*, quæ *Bozra* olim, caudis, ludos exhibet, in conflictu cum *Decio* occiditur.

Interca

Origenes scripta sua in lucem edit. *Philippus* Imperator *Christianum* amplectitur.

IV. *DECIUS* cum filio imperat: *Iulium Valerem*, imperium invadentem, occidit: cum *Scythis*, qui post sub nomine *Gothorum* imperium d'stinxerunt, pugnat, proclis confusus occiditur.

Eius tempore

Persecutionem passa est Ecclesia tantam, ut Novatianus propter multitudinem deficientium in errorem inciderit.

V. VITRUVS GALIUS fœdus cum Iose probrosum facit, filium Volasianum in conortium recipit, ab Amuliano vincitur.

Eius imperio

Scythæ rupto fœdere omnia usque ad Ephesum diripiunt, & Italiae minantur. Syriam & Armeniam Persæ vexant.

Quantum ad Ecclesiam, hæc persecutionem patia est. *Origenes* in debeat itatis humanae exemplar ex a. t. *Sabellius* eundem esse Christum & Spiritum sanctum docet.

VI. AURELIANVS MAXIMIANVS pater, locatus Scythiis in Imperatorem elegitur, ab eisdem,

isdem, à quibus imperium accepit, occiditur.

VII. LICINIVS VALERIANVS cum filio Valeriano Saporem Persam pecunia frustra placare conatur, captus miserè tractatur & occiditur.

Interea

Romani Trapezuntem, Nicomediam, &c. expugnant.

Ecclesia persecutionem sub eo passa, & occisi Cyprianus & Laurentius.

VIII. GABRIENVS Valeriani filius, impius, deles & voluptate distuens princeps fuit: cum triginta tyrannis conflictatur: ex quibus P. Aquinus in Gallis, Aurelianus in Italia, quique vivente Gabieno ceteri non poterant, in obsidione Mediolani occiduntur.

Interim

In Oriente Odenatus, cum

nuxer fuit Zenobia, Persae fundit & Mesopotamiam recipit Gothi Scythae iuncti Graciam & Asiara maiorem; ex Germania Franci, quorum tum innotuit nomen, Galiae; Saxones & Carii Italiam, Sueri Pannoniam vastant.

Ecclesiam quod spectat, compressa persecutio. Chrysostomus & de rebaptizandis quaestio viguere.

MEMBRUM III.

De Imperatoribus ante Dyarchiam cum Polyarchia mixtam.

[Ad ann. M. 423. Christi 282.]

Imperatores ante Dyarchiam cum Polyarchia iunctam habere quatuor. 1. Claudianum. 2. Aurelianus. 3. Tacitus. 4. Probus.

I. CLAV-

I. CLAUDIANVS DAMATA Alemannos prope lacum Benacum fundit, Scytharum diversos populos, ut Peneinos, Grutunges, Austrogothos, Celtas, Herulos, aliquot præliis fatigat, post mortem statuum meretur.

Interim

Zenobia Palmyrenorum regina Aegyptum frustra occupare conatur. Scythæ Cretam Cyprumque vastare tentant.

In Ecclesia Symeonem divinitatem filii Dei negat, & damnatur.

II. VALTERIVS APPI-
LIANVS, princeps bellicosus,
à Marcomannis prince victus,
post, eisdem vincit, multos ur-
bis prolata, Alexandriae
Reginam Zenobiam & Terri-
tum in triumpho ducit, Mone-
tarios in urbe coarctat.

Interea

Dionysius & Felix Romani, Firmianus Cappadociae, Gregorius Thaumaturgus Ponti Episcopi, vigent. Papius est Christianus sitis & forum hostis.

III. CLAUDIUS TACITUS princeps frugalis à Senatu eligitur, de Sylla Mitoridem & Plautum transgressos repellit, legem contra Monetares fert.

IV. AVRELIUS PROBUS Germanos & Sarmatas contundit, Copton & Ptolemaiden Romano mari addit, Saturnium Anti-Catorem amovet, Bono gaudet.

Ec imperante

Manet sceler Manichæorum, arbor viget, laxiora domicilia, pro conventibus agendis struuntur.

MEMBRUM IV.

De Imperatoribus sub Dyarchia cum Polyarchia combinata.

[Ad ann. M. 4255. C. 1. 3. 3. 6.]

Sub Dyarchia cum Polyarchia combinata continetur
 Historia 1. *M. Aurelii Cari.*
 2. *Valerii Diocletiani.* & *Constantii Chlori*, & illorum qui cum
 his imperaverunt.

I. **MARCUS AVRELIVS
 CARVS** Carinum Numeria-
 numque filium Cetares appellat,
 Imperatoris Persici nomen ob-
 tinet, Carinam degenetrem a-
 gnoscit.

II. **VALERIVS DIOCLE-
 TIANVS** Carinum vincit. *Au-
 relum Maximum* adoptat,
 & per se quidem *Aegyptum*
 compescit, per *illam Galliam*

& Africam in ordinem redigit, mox *Galerium Maximinum* qui post *Parthos* vicit, adoptat; *Maximinus* vero *Constantinus* & *Galerium Alemannorum* mox vicerem, & *Spire* conditorem, *Celtarem* esse jubet.

Sub istorum gubernio

Ingeni persecutione premittitur Ecclesia. Martyrium subiere *Dorotheus*, *Girgenius*, *Anthonius*, *Philippus* procurator *Cesaris Alexandrie*, & qui omnibus palmam præcipue, *Romanus* *Cesaricensis* *Diaconus*.

III. *FL. CONSTANTIVS* *CHLORVS* *Maximianum* interfecit, Italia & Africa sponte cecidit. *Galerius* p. r. o. mox *Verum*, *Maximianus*, & *Illyrius*, a *Galerio* adoptatus, *Maximianum* a *nobilibus* electum, locum imperii habet.

Interim

Galerius Christianos ita persequitur, ut laici iudicium oculi seditæ carnificum manus fuerint. Periere tunc *Antimus* *Nicomedia*, *Tyrannus* *Tyri*, *Petrus* *Alexandria*, *Silvanus* *Cyrene* *Episcopi*. In aliis orbis partibus innumeri.

CLASSIS II.

*De Imperatoribus Romanis
sub divisione generali.*

CAPVT I.

*De Imperatoribus sub di-
uisione prima.*

Fuit hactenus Imperium
Romanum duplex. Im-
petium diuisum in Orien-
tis & Occidentis regna erit.
Divisio vero illa vel est prima,

G 5   vel

vel *secunda*. Primæ divisionis triplex est ratio: vel enim fuit *inchoata*, vel *interrupta*, vel *continua*. Unde tria exurgunt membra hujus capitis.

MEMBRUM I.

De divisione Romani Imperii inchoata.

ARTICULUS I.

De divisione Romani Imperii à suis facta.

Divisio Romani Imperii inchoata est, vel *ab ipsis Imperatoribus*, vel *à Barbaris* in Italianam subinde irruentibus. Illa quadruplex esse statuitur, & ad unam quamque singularum imperatorum acta pertinent.

PUNCTVM I.

*De prima speciali R. Imperii
divisione ab Impera-
toribus facta.*

[Ad ann. M. 4286. Christi 337.]

AD primam Romani Imperii divisionem ab ipsis imperatoribus factam pertinet historia *Constantini Magni*.

CONSTANTINVS VERO M. res egregie in Germania & Gallia gerit. *Maximianum* socerum strangulat, *Maxe-tium* in Tiberi suffocat, *Maximianum* per *Licinium Cæsarem* & alium vincit. *Licinium* postea multantem, aliquot praefatos fructum, opprimat. *Flauium* Sarmatarum Regem vincit, sedem Imperii *Constantinopolim* transfert: Imperium in Orientem & Occidentem distribuit.

Sub

Sub eo

Maximinus Ecclesiam vexat.
 Donatus & Arrius eandem tur-
 bant. Concilium Nicenum, cui
 præsidet Constantinus, & in
 quo conjugium asseritur, cele-
 bratur.

PUNCTVM II.

*De secunda speciali im-
 perii divisione.*

[Adam. M. 4312. Christi 362]

AD secundam imperii spe-
 cialem divisionem perti-
 net historia 1. Constantini.
 2. Constantii. 3. Constantii. 4. Ju-
 liani. 5. Joviani.

I. CONSTANTINVS cum-
 da trans Alpes obtinens, Rhe-
 tiam, Vindeliciam, & Noricum
 in se habuit igitur. tertio impe-
 riatio occidit.

II. CONSTANTIS Francos
 Gal-

Galliam populantes devincit, Athanasium detendit, fraudulenter interficitur.

III. CONSTANTIVS Vetrannionem Imperatorem in Illyrico electum sibi devincit, Magnentium victum ad mortem adigit, de Gallo crudeli Principe supplicium sumit, Sarmatas Limigantes interneccione delet; Julianum adseucit.

Sub eo

Franci, Alemanni & Saxones Coloniam, Agrippinam occupant. Sarmates Melopotamiam & Armeniam reposcit, & Amida Castrum expugnat.

Ecclesia vehementer propter Arrianorum causam & Athanasii restitutionem, & quoddam hæreses, turbatur. Vnde Sardicense, Mediolanense & Arminense Concilia.

IV. JULIANVS Constantio aperte inimicitias denuntiat, templum Hierosolymitanum frustra restaurare conatur, in Persas tendit, in prælio ab ignoto Equite occiditur.

Sub eo

Miser erat Ecclesiæ status. Vale enim Christianismo remisso, Christianos bonis exuebat, Scholas excluderebat, in Christum contumelias *Libanio* Sophista instigante scribebat.

V. JOVINTIANVS iuventus Augustalibus ornatur, cum *Sapere* pacem ignominiosam facit. Nam ipsi quinque trans Tigrim provincias & Mesopotamiam partem tradit, & Arsaci Armeniæ Regi auxilia se non militem spendet.

In-

Interim

Promittit se honoraturum
eos, qui Ecclesie ad concor-
diam reducendæ authores se o-
stenderint.

PUNCTVM III.

*De tertia speciali imperii
divisione.*

[Ad ann. M. 425. Christi 276.]

Sub tertia imperii divisione
florebant 1. *Valentinianus*.
2. *Valens*. 3. *Gratianus*. 4. *Val-*
entinianus II. 5. *Theodosius*.

1. **V A L E N T I N I A N U S**
cum Valente imperium dividit,
Gratianum filium præcessorem
pronunciat, *Frœgimur* punit,
Aleman conprimat, *Saxones*
circumventos obtineat.

In-

Historia Interim

Picti & Scoti Britannos tri-
xant: Aulioniani, *Africani* in-
sunt. Romæ *Damasus* & *Vigilius*
de Episcopatu concertant;
Melchior, *Amorcius* in Ep-
iscopum creatur.

I I. VALENTIS bella Persica
quo modo componit. *Gothos*
ab *Huns* ex incerta Sarmatia
pulsos in *Thraciam* re-
git: ab
indem, praetorum avaricia ir-
ritatis, occidunt.

Sub eo

Persecutionem Catholici pa-
tiuntur, *Gotha* religione *Ama-
na* inibuntur.

I I. GRATIANVS Theodosium
collegam assumit, *Praxas*
Alamannorum Regem occidit.

Sub eo

Maximus *Dux* *Eugenium*
Scotorum Regem in *Britannia*

vincit. Longobardi, sive e Scythi-
dinavici sive alunde p. 90, 91.
Vandalorum sedes p. 91. Panno-
niam occupant.

Reclerunt Episcopi exules re-
sistuntur. Lex ut quicquid
quam vellet religio fieret, ex-
tetur, exceptis *Protestantibus*, *Ma-
nichæis* & *Islamitaribus*.

IV. VALENTINIA:
 A. N. v. 11. Maximum per Theo-
 dosium vincit, & Occidentem
 recipit ab Arbogaste. Franco ve-
 xatur, & per eundem Viennæ
 strangulatur.

Idem

Symmachum pro Liberto Cicerone
intercedentem testata esse pu-
bet.

V. TITULO SERVO de Co-
this & Scythia triumphat, 4-
thana. annis. 1700. Peter Ho-
nora. aff. cu. G. r. imp. 1700. 1700
demergit, de P. gen. 1700. ab Ant.

gasse in locum Valentiniani
substituto, insignem victoriam
repperat: *Honorium* & *Arcadium*
filios Imperatores declarat.

Ejus tempore

Concilium Constantinopolita-
num celebratur, *Nicenum* ap-
probatur, Locus *Constantinopolita-*
nus *Episcopo* post *Romanum*
proximus assignatur, *Ambrosius*
Theodosium excommunicat:
Circa Mortuorum ossa delirare
quidam incipiunt.

PUNCTUM IV.

De quarta speciali impe-
rii divisione.

[Ad ann. M 4423. Christi 474]

AD quartam specialem impe-
rii divisionem pertinet
Historia 1. *Arcadii*. 2. *Theo-*
dosi. 3. *Marciani*. 4. *Leontii* in
Orient

Oriente; *Himerii & Valentini-
ani* III. in Occidente.

I. ARCADIVS in Oriente
Ruffinum, Gainam & Eutro-
pium imperio inhiantes oppref-
fit, Spectacula gladiatorum ab-
rogavit, filio Theodoro *Placiden-
dem* Persam tutorem reliquit.

Sub eo

Alaricus Goticus Græciam
vallat. In Ecclesia excitatur
Scintilla inter Orientalem &
Occidentalem Ecclesiam, & vi-
get de libro *de doctrina* Ori-
genis controversia: *Cyrillus*
& *Hypocritus* inter se conten-
dunt: *Monachorum* soboles gli-
fcit.

II. THEODOSIVS II. Ar-
cadio fuccedit, a *Mararane*
Persa infeliatus, fed eundem
vincit, & Saracenos auxilia-
res exdit: victoria etiam in mo-
nomachia per *Arceobindam* po-

Ijus tempore

Occid. Valentinianus G. in
 Roma sedet. & Maximus in-
 terfectus: A. Valentinianus, qui a
 successore, Val. Constantino Legatum
 comperit: in Legem Valentinianam
 G. in Roma Regem a Pa-
 maximo in Hispaniam & Suevo-
 rum in Regnum abiit. à K. ci-
 mero Roma sedatur.

Quantum ad Ecclesiam, in
 Concilio Oecumenico IV, Chel-
 cedone celebrato, damnatus Epi-
 scopus, & Leo Papa ad subseri-
 bere non vult.

IV. Leo Marcianus obli-
 tuitur, per Maximianum Val. la-
 los Italia pello: in Gallia Go-
 this a Theod. recipit: per The-
 od. in N. in Glycériis, Ob-
 liti in Occidente Ecclesiarum,
 Imperio deponit: & Theod. in
 Constantinopoli Regem Theod. in
 Veronensem oblatum recipit.

Sub eo

In Occidentali imperio Severus Alanos in Italia dicit. Julius Nepos contra Orestem Gothum Odoacrum Herulorum Regem accepit. Hic Augustum Imperatorem Occidentis in exilium mittit, & Remum suum in Italiam pergit. Ex Gallia facit Childericus in Thuringiam. Constantinopoli excitatur est à Studio Consulari Cænobium.

V. HONORIUS Alaricum Gothorum Regem per Stiliconem in Illyricum ex Italia expulit, ipso Stilicone occiso milites sibi intentos reddit, & ab Alarico Ravennæ obsidentur. Alaricus contra se electum, & Constantinum Imperatorem in Galliarum imperium sibi verdicantem per Constantiam obtruncat.

Sub eo

Alaricus Visigothorum Rex
Pano

Pannonias occupat, huc Romam ca-
pit, Italiam ad Siciliam usque tra-
nsit, At. aduersus eum a Tunc Cictos
in Narbonensem Galliam eduxit.
Vallianus successor Hypanis in-
terit, partem, in qua tunc
Godep. ibi Vandali perorabant,
obtinuit. Burgundiones ad
Rhodanum paucos.

Ecclesiam quod concernit. In
notitia Pape veteris Nuncius a
sacris placare permittit. In
Concilio etiam mensibus de
legatione dicitur. Burgundio-
nes ad Christum convertere.

VI VOTIVUM III.
Honori eiusd. Calimen Bo-
nifacii datus, opera proficit,
Plaudite saltem res digne vi-
tam, propter pudicitiam uxoris
Maximi violatam, astante.

Ejus tempore

Genericus Variatorem in
Hispania Rex Africam occupat.

in Siciliam transiit: Attila Hun-
norum Rex Græciam vastat, in
Galliam excurrit, in campu Cata-
læni, in certis præliis (cxxx. m.
passisse dicuntur) ab Actis &
Theoderico Visigothorum Rege
vincitur. Britanni, creati Sa-
xones duce Hengiste & Horfa,
contra Sætes, ab ipsis domantur,
terra in septem regna dividitur.

Quantum ad Ecclesiam, Ro-
mannus Episcopus Asiaticam
agit, falsitatis convincitur, Leo
I papa primus dominatum in o-
mnes totius orbis Episcopos sibi
vendicat.

ARTICULVS II.

*De divisione Romani Impe-
rii a barbaris facta.*

[Anno. M. 476. Christi 527]

Tantum de divisione Ro-
mani Imperii ab ipsis Im-
pera-

peratoribus facta. Sub divisione
quæ Barbaris in Italia regnan-
tibus duravit, comprehenditur
historia 1. *Zenonis*. 2. *Anastasii*
Dionii. 3. *Isidori*.

1. *Zeno*, *Leone* filio ex *Ariadne*
suscepto, mortuo, imperat, à
Sebastiano regitur. *Basilisco* im-
perium occupante, in exilium
fugit, revocatus paulo post se-
culchio ab uxore includitur.

Ejus tempore

Scythæ & Gothi Thraciam
populantur. *Odoacer* *Bulgaros*,
gentem *Hentam*, quæ nuper à
Volga fluvio in *Romanam* pro-
vinciam venerat, conficit, rex
Italia solutatur. *Vertiginus*
Britannorum Rex à *Concrematur*.
Clephas *Præm Romanum* Im-
perio in *Gallia* imponit.

Ecclesia partim in *Africa* sub
Hunero & *Gundebundo* persec-
utionem.

II. ANASTASIVS DIO-
RVS , seditionem a Longino
excitatam difficulter sedat , à
Cabade Persa pacem pecunia red-
imit. Vandalium Scytham elu-
dit , Avaros impune grassari
permittit, fulmine perit.

Eo regnante

Theodoricus , Odacri inter-
fecto, Italiam, Pannoniam Syrmio
occupat. In Illyria
Iustinianum praefert. In Gallia
Godefridus cum Alarico bellum
gerit. Burgundionum Rex Gode-
fridus ab eis interficitur.

Justinianus ad Belisarium , An-
astasio successore suo successit.
Justinianus longaevitia no-
tandus. Justinianus Michaelis Ar-
chiepiscopi instituit.

III. Iustinianus Hunno-
rum Regis in Galliam militiam
exercitum , cum Cabade pacem
facit.

Ejus

Ejus tempore

Morofier fuit Theodoricus. Sciavigeni Sythica Hiftriam occupant. Alaricus fit Gothorum in Gallia & Hifpania Rex. Franci partem ipforum regni in Gallia ab Amal omnia accipiunt.

*Ecceſſia cum civeu, Mari-
chaurum excidio, Lazarum &
Vandalorum Regis Hilderic acc-
ceſſu.*

MEMBRUM I.

*De reſtauratione Romani
Imperii.*

[Ad ann. M. 456. Cl. 611.]

H Aftenus fuit magna pars
Romani Imperii ab Im-
peratoribus & Avila. Re-
ſtauratum dicitur, non quod
omnia ſint vindicta, ſed quod
Italia Barbari ſint expulſi. Sub
hao

hac vero comprehenditur *Historia* 1. *Indica*. 2. *Indica*
Indica. 3. *Tibetum*. 4. *Mandarinum*. 5. *Tibetum*.

1. *JUSTINIANVS* opera Bel-
 lisarii Persas vincit, Africam
 Vandala eripit, Romanam Graeciam
 auferit, Siciliam per Mundam
 occupat: per Narsetem vero
 post varia certamina capto Toti
 regno Gothorum in Italia si-
 nem imponit, Hannos oppri-
 mit: leges, ope Tribonianum &
 aliorum xvvi. Jurisconsulto-
 rum, colligit.

Imperante

Sarmatiani regem sui eligunt
 & eum ducunt. Franci Thuringi
 & Saxones domant, in Hispaniam
 etiam eorum reguntur. Ceterius
 W. rex in Britannia Rex Pe-
 cunia sua occupat. Baugundus
 & Mercurius occupant.
 Dac. Erigius vagant, I. & D.
 niam.

niam. Ecclesie principatum in Polonia constituit.

Quantum ad Ecclesiam, festum *Trinitatis* instituitur. Concilium Oecumenicum quantum in quo nullus ex Occidente Episcopus interfuit. Constantinopoli de tribus Capitulis celebratur. Romae seorsumata vigent. Ad Athiopum Rex Christianam religionem amplectitur.

II. JUSTINVS JUNIOR, Ravennae Exarchatum instituit, primus Exarchus et Logothetus, iustitiam administrat, patrociniū Armeniae & Iberiae infelicititer suscipit.

Sub eo

Cosroes M. Persarum Rex provincias Romanas tributarie invadit. Legem quādam inter Gothorum in Hispania regio cum Narbonensi Galia ponitur. Ethel-

theobertus Rex Anglia insulam totam excepta Northumbria occupat. In Gallia persequitur Clotharius Chrammum filium. Longobardi a Narsete exenti intra Alpes, Apenninum & mare Adriaticum novum regnum duci Albo no exstant.

In Ecclesia Romana seditiones ob successionem & pascha vigent. Theobertus Rex Cantuariensem Christianam religionem recipit. Theudericus Suevorum in Hispania Rex Ariantaco valedicit. Picti & Columbiani in religione instituuntur. Donatus primus Monachatus in Hispaniam inducit.

III. TIBTRIVS II. Caesarem ferè caput. Ormisiam eius successorem compescit. Eleemosynas liberaliter largitur.

Eo imperante

In Gallia fratres, inter quos divisum erat regnum, tumultuantur. Longobardi Duce Arichide Beneventum occupant. Leo vigilans Arrianismum in Hispania propagat.

IV. MAURITIUS Persas ad eum reprimi, ut æternam pacem fecerint, solavos compescit; in odium, quod captivos a Chagano redimere non vult, venit; a Phoca, in suum locum substituto, miserè cum universa domo occiditur.

Eo imperante

Chaganus Avarorum Rex Turcas Sordiana incolae vincit. Leovigildus regno Suevorum in Hispania, Andecave recaptus, potitur. In Gallia Fredegundis adultera rem sibi brevis agit. Edeltridus Northumborum in Anglia Rex Aidanum Scotia Regem

Regem vincit. Romanus Exarchus loca quaedam Longobardis eripit. Antiochus Longobardum Rex Hispaniam occupat. Agilulphus Romam movetur.

In Ecclesiastis aut propter Occidentem Episcopi titulum Gregorius M. Romam Horet. Angli per Agilulphum convertuntur. Reccaredus in Hispania Orthodoxis accedit. In Concilio Gallico ordinatum, ut mulieres Eucharistiam adhibito lintheolo nitido reciperent.

V. Princeps bello à Casre & Cagnapetium, crudelitatem in Nactem & alios magnos viros exercens, ab Heraclio Imperatore Affricæ & Isidorus presbyteri illius vincuntur & occiduntur.

Io Severicus

Vigricus Gotherum in Hispaniam Rex inter quos acceditur. In Galia Brunecandis tumultuant.

*Leatiter. Agobri plus Longobardos
trahit. Ita de Exuvio capite
Sclavini qui est Vinidi Homo-
rum est, dicitur in eorum exu-
tione. Burgundis, Occidentalis
Istus est, a Posse et Pecheur.
Caesars in Burgundia intro-
ducat. Julius a se hunc in
Hispania inquit, et Christianam religionem ducant.*

N I F M B R V M I I I.

*De receptis a Romanis legibus
divisione.*

ARTICVLVS I.

*De Imperatoribus Hera-
cleonidis.*

[Add'l. V. 400, Contn-19]

ET hæc etiam : Niciam de
illo tempore , quo inter-
rupta fuit Romanæ Imperii
divisio : sequitur jam eandem
I repe-

repetita, & quidem in Oriente,
excitato, a Mahumete perfido,
regno Imperatores, qui hoc
temporis tractu occurrunt, sunt
vel Heraclensis vel Isaurica.
Illi a patre seducti sunt. 1. Hera-
clius. 2. Constant. 3. Constantinus.
4. Justinianus. Quibus accesserunt
postea 5. Philippus Armeni-
cus. 6. Antonius. 7. Theodosius II.

III. P. A. C. T. I. V. S. Perlas primo
ad Antiochiam usque gradum
peruenit, postea eodem in ipsa
pessima Turcorumque insubdia-
pura exivit, & Constantino
postulata pacem cum eo
qui Cosroem post occidit, fecit.

Io imperante

Machometus Caram & ar-
meniam & eorum regnum a se
excitavit, Omnia Calypsa sicut
dixi Persecum Imperium a se
extulit ad Syriam & eam
& Syriam fere totam per-
tulit.

ent. Rotharis Longobardus duas
provincias Heracleam cepem, & vin-
tiam totius Hispania Domum fit.
In Gallia regnum amplius totum
Dagoberto & Auberto filius sine
Clotivarius II. relinquunt, quo-
rum de Frigios cum Reg. Berual-
do vivit.

Ecclēsia numero professorum
aureatur. *Idem.* & *Præcipuus*
Reges in Antia religionem sus-
cipiunt. *Idem.* *Idola* de-
struit. In *consecra* *Tibiana* de
non admittendis in *Thy* *aniam*
non Catholicis, non cogendis
ad religionem *Judeis*, quædam
deceantur.

II. CONSTANTINUS Heraclio post Constantium fratrem succedit, ab Othone, Calipha & Longobardis magnâ clade afficitur. Romanisque, crudeliter in hos etiam gratatur.

Io imperante

Othmen Calipha Cyprum & multa alia occupat; Rothari Longobardus omnes in Tuscia urbes capit. Gaimoaldus Avaros Bulgaros in amicitia continet: Bulgari Bavarianum in Italia accipiunt. Dalmatae Sclavi Duce Czecho regnum Bohemorum occupant. In Gallia Austrasiani turbant. & res Merovingorum familie inclinantur.

Quantum ad Ecclesiam, Constantinus ob haeresin Monothelitaram male affectus est. Vitalianus Papa organum Musicum in templum introducit. In Concilio Tolosano festum Annunciationis Mariæ in 1. Decemb. transferretur. In Anglia de pasce agitur.

ANNO. CONSTANTINVS
 POCORATVS MEVS SARACENORUM
 IN SICILIA COMPENIT, TRA-
 CTOS

tres annis, Constantinopolin fortiter defendit, & pacem in triginta annos facit.

Ho regnante

Saraceni in Africa & circa Hispania ora tumultuati sunt. Myra & serior Bulgaris concessa est. In Hispania rem exercebat Vamba & bona erat. In Gallia Ebroinus Theodoricum p. ssit. Pertharis ab exilio in regnum Longobardicum rediit.

Quantum ad Ecclesiam, in Concilio Constantinopolitano Monothelite damnantur. Michael Pseudopropheta Persidem occupat Andaniam Christi invenitur. Constantino Pontifice Constantino Clero renititur.

I V. I V E T I N I A N U S Rhinocem in bellis cum Saracenis & Bulgaris tantas infelicitate bis rumpit, Mordacem removet, Sycophantis ni-

mum auscultat, in exilium pellitur, sed per Bulgatos redux ingratum & crudelem se ostendit.

Interim

Eo exulante Leontius Saraceni ex Asparica relictus concit. Asparianus ipse successit eisdem in Syria. Cuius in rebus afficit. Apud Saracenos Matvanis, qui primus cum posteritate axuma illud aliquandiu duxit, filius Abdelmelechus, regnat. Longobardum Ragobertus Taurinensem Dux ad se trahit & filio relictus. In Gallia Pipinus uxor & Francorum mater domus creatur, & Radobertus Frigorum regem ab Ultrageis repellit.

In Ecclesia sunt d. illia inter R. I. & Ravennatem: quidam ad Christianismum convertuntur.

V. PHILIPPICVS BAR-
DANES

DANUS turbulente rem administrat: a Papa rejicitur.

Sub eo

Saraceni *Pythia* Antiochiam occupant. Antiochus I. antiochum in *Tyria* a metest. arer.

Leclena Monasterium hateres turbatur. Pater Pontificis. Constatum aspectu hateres obediunt summa potestati renit. *Imaginem* controversia incipit.

VI. ARTEMIVS ANASTASIVS milites contra saracenos Rhodum mittit, qui *Tyria* *Abuonitum* imperare valent, & reboes Artemium Monasterio mancipant.

Eo imperante

Saraceni *Cilicium* deprecantur. Rodenens H. p. in prelo contra eos cadit, & isdem H.

spaniam relinquit, Carolus Martellus ex exilio redit.

VII. THEODOSIVS III, captus à Leone filio suo, purpuram anno veniente deponit, reliquum vite tempus pro Clerico Iphesi exigit.

Ejus tempore

Musalmes Saracenus Pergamum capit.

ARTICVLVS II.

De Imperatoribus Isauridis.

[Ad an. M. 475. Cap. 6. §. 6.]

Imperatores Isaurici alii Isauri patriæ sic dicuntur. & sunt

1. *Leo Isaurus.* 2. *Constantinus.* 3. *Leo V. Perphyrogastus.* 4. *Constantinus V. cum Isauræ matre.*

I. LEO ISAVRVS *Sulciman-*
nensis

nam Calipsum Constantinopolim obsidentem, ingenti praelio vincit, cum Hæceno pacem facit, a Gregorio Pontifice Romano excommunicatur.

Eo regnante

Chaganus Cazarorum princeps Saracenis succurrit, Luitprandus Longobardus Ravennam ex archlo adimit, a Gregorio post infestatur, Carolus Martellus res egreie gerit. Imperator Longobardicam magis facit, Saracenos ingenti praelio vincit, in Hispania ad Asturiam montes erigitur novum Legionis & Castellæ regnum, ad saltus Pyrenææ Caras Ximachus fit Rex Navaræ & Suprarbiæ.

Decretum quod concernit, Imperator Venerabilis Saxonum in Angliâ Rex duces suas Palmarum R. F. facit. Luitprandus donationem Alpinam renovat.

Imaginum controversia viget,
& inter propugnatores *Dama-*
scorum. Bæda concutit.

II. CONSTANTINVS
Coproonymus Attavaldum re-
primit, Saracenos in Aethiopia
utque perle puitur, Bulgaros ad
quietem compellit.

Es imperante

Saraceni seditionibus ab Abraham in Successione auctorem agere per. Abuge, et Elmantum de eorum reatu aliam paginam. Iam Karachinus et Adolphus Romanos Principes representant, à Pipinereprimunt. Illi Rex Francorum, filius Carolingorum Dynastiam erexit, gratum erga Romanum Pontificem fuit, Parlamentum fecerunt. Hispania fuit Josepho rege de Madamolino Babyonio esse de iust.

In Leciētia controversia ima-
ginum

ginum vehementer urgetur, Monachi interantur, & Pontifices inter se tumultuantur.

III. L. o IV. Tebericum Bulgarum pulum benigne excipit, in Syria Saracenos vincit, post carpit.

Eo regnante

Desiderio Longobardo capto imp-fitus est à Carolo suo regno, & totum in Italia, ab eccle. & milita Saxonia occupantur. In Polonia Heret Vanda regna.

Religia reductis ad Christianitatem multos Germanos populos & creatis Episcopis, ambis & da est. Controversia in aginum viget.

IV. CONSTANTINUS V. per marem primo rem feliciter contra Sclavos gessit, per se cum Saracenis & Bulgaris intuleret bellatur, crudelitatem exercet,

cet, à matre exoculatur: hęc
vero dividere cum Carolo im-
perium cupit.

Interim

Carolus Saxonię in Brabantiam transfert. Thibonem Bavaria Ducem capit. Henricus constructi, Augustus & Romanorum imperator a Leone Papa proclamatur. Alphontus Asturum Rex Saracenos fundit. Damus. Aachen appellatur.

Quantum ad Ecclesiam, Nicœni Concilii Symbolum columnarum in apparet, Praeambulum in mediam viam ingreditur: de processione Spiritus sancti disputatur; Romę, de Trinitate.

CAPUT II.

*De Imperatoribus sub
divisione II.*

Sic Deo benedicente emensi
sumus tempora, quæ inter
divisionem primam & se-
cundam intercessere. Hujus
tempora in *interregnum ante-
cedentia*, & *eadem consequentia*
dispeteuntur. Duo itaque hic
exsurgunt membra.

MEMBRUM I.

*De Imperatoribus ante
interregnum.*

Imperatores qui temporibus
interregnum antecedentibus
fuere, fuere vel ex *Francis*,
vel *Saxonicis*, vel *Francia*,
vel *Suevis*, vel *diversis* *Germanis*.
Unde quinque articuli orien-
tur.

ARTI-

ARTICVLVS I.

De Imperatoribus Francis.

[Adam. M. 4869. C. 121. 919.]

EN Francis fuisse: 1. Car-
 lus M. 2. Ludovicus Prim.
 3. Lotharius I. 4. Ludovi-
 cus II. 5. Carolus Calvus 6. Lu-
 dovicus Balbus. 7. Carolus Cras-
 sus. 8. Arnulfus. 9. Lud-
 ovicus IV. 10. Conradus I.

I. CAROLVS M. Longo-
 bardicas leges recepit, Vere-
 ritati subiecit, post sui patris esse
 fuit. Helastinam, Narn-
 burgum, Dietlam, Hambur-
 gum condidit, erga Ecclesiam li-
 beralis est.

Eo imperante

In Oriente Nicephorus Impe-
 rator coram ab Adamus Pre-
 tande Calipha vincitur, a Cun-
 do

no Bulgaro interficitur. Michael
Cuiropalates Saracenos repulit.
Ipsi tres Calyphas simul habent.
In Dania fiore Getharicus, Gor-
monis, qui incredibilia patrasse
dicitur, filius Ideliedus rediit
in Angliam. In Scotia fert
Achaus per fratrem Gaudichum
Carolo auxilia. In Hungaria ex-
git secundum Hunnorum Dyna-
stiam (prince dicitur aut. & Ra-
landus Archiepiscopus. In Polonia Le-
scus II. infestat Capanum Hun-
norum Regem. Tertius inter fi-
lios 24 distribuit provincias.

Quantum ad Ecclesias, pel-
lum ex Asia Christiani ab A-
thanne. Constantinopolitani ob re-
ceptionem excommunicati al-
que penitentia debetetur Conci-
lium celebratur, 4 qui transi.

II. LEONOVICVS PIVS,
Sclavos, Sorabos, Bernhardum
fratris Pipini filium compellit.
Ludovicum Pannoniæ inte-
rioris

rioris Ducem & Montenannum
opprimant, a filius impie exagi-
tatur.

Lo imperante

Leo Armenus a Balbo in
tempore regis, in Syria a
Duce suo acrius. Saraceni
Crete athena Canibus impugnant:
In Asia et in Europa Min-
te contendunt. Sanctus Nicae-
renus, a Saracenis occiditur:
Ravennas Hispanus et ceteri
In Africa. Petrus Venerabilis
Rex et alii in peris. Ce-
lius eius a Novis impugnat.
Alphonso Aragona et ceteri
Rex: at Rodericus et ceteri
delet. Henricus Rex Dux
Mantua capitur. P. p. et
in Valencia patitur. Rex veneno
interimit.

Eccehiam quod concernit.
Constantinopoli imagines pro-
ducuntur: a Gregorio Papa re-
flum

sum omnium sanctorum indu-
tuitur.

III. LOTHARIVS I. Ludo-
vici filius a fratribus bello po-
titus ad iustam hereditatis di-
visionem adigitur; Lotharingæ
nomen dat, Monasterium in-
greditur.

Eo imperante

Michael III. contra Saracenos
in Oriente non solum feliciter pu-
gnavit, per Theodoranum Bardam
omnia obtinuit. In Germania
vincit Lutovicum Sorabos. Gal-
liam caput Normanni Italiani
Saraceni populantur, sed Ludovico
Lithara filio repelluntur. In
Hibernia Orlorinus a Teletuncis
expulsum. In Angliæ Cantuariæ
Northumbriæ Picti in eccle-
siis obsurgunt. In Polonia Pra-
slavus Cracovici sic evectus ad re-
gnum.

Quantum ad Ecclesiam; Ro-

na sedet post Leonem IV. Italian-
re VIII, regna. Lotarii Chris-
tianitatem recipiunt.

IV. Leodegicus II. Italiani
contra Saracenos defendit. Rex
Lotaringie post fratris mortem
Romæ creatur, imperium pa-
truis relinquit.

EO imperante

Rufinus Macedo in Oriente Sa-
racenos ita opprimit, ut decemnum
quiescant: ararium restaurat.
Apud Saracenos Caliphatus di-
vincitur, Alasida in Bagded, Ge-
lonis vero posterum in Agypto se-
dent. Russorum nomen incre-
scit. In Gallia Britones pacem
exterquant Careli. In Hispania
Alphonfus M. Saracenos sterat.
Anglia à Normannis vallatur. In
Scotia Mercatres, ne ipsi præli-
fiant, nisi sibi & lauro ape-
rue mutuant. In Germania
Scavi, duce Suentiboldo, Ca-
rolo-

Religionis exercitum fortiter.
In Orientem multa bella contra
Religione ad eorum.

Quartum ad Ecclesiam. Con-
 cilio Oecumenico VIII. Constan-
 tinopolit. celebrato. Cuius ima-
 ginis Basilium. Corbientes
 Monachi in Regiam deicen-
 dunt.

V. CAROLVS CARVVS
 Ludovici d'Anjou patris a
 Pontifice coronatus. Rulerem
 Regem Provincie & Berengarium
 Principem suum. Guidonem Spo-
 litanorum Ducem. creat. Ludovici
 Germanici filius Lotaringiam
 in intercipere cupit. a
 Carolo Crado in fugam con-
 citur.

Ho regnante

In Oriente Osman Amiram in
 praesentem occumbit. In Gallia Duces
 Lantennam, occisi. suo Rege inter se
 congregantur. Ludovicus eam

*se occupat. Normanni partem
nam, quæ Neumannia dicitur,
dece Rehone accipiunt. Hollan-
dæ Theodoricus Comes primus
datur.*

VI. LUDOVICVS BALBUS,
patri, Papa approbante, succe-
dit, pacem cum Regibus Germa-
niæ æquis conditionibus sancit.

Re imperante

Bollo Brevardiam invadit.
Hugo in Gallia tumultuatur.
Normanni in Germaniam expe-
ditionem accipiunt.

VII. CAROLVS CRASSVS
Ludovici II. Regis Germaniæ
frater, Regnum Lothobardo-
rum occupat, Gislefrido Nor-
manno Iudam cum Lotharii fi-
lia dat, Italiam perat, contra
Henricum contra Caroloman-
ni filium sedat.

Re regnante

Basilis Macedo specum filii
de-

Романа.

1:2

defuncti, ut videtur, et idcirco. Sane
certa de causa ex viuentibus, & Ca-
pnam obtinuit. Normannia in
Gallia & Helvetia constituta est:
In illa etiam relictus Alexander
Carolina per Orones et alios.
Formosus Episcopus in hunc
rem videretur etiam quod in a re-
prehensionem carcerum peruen-
tur. Pontifex 25. Septembris, 1774.
Lancaster ex auctoritate sua.

VIT. L. ARREVERITUS ter-
bulentissimum imperium acci-
pit, Normannos, Sarracenos, Gui-
donem, qui Berengarium exacer-
bat, ex Italia pellit: ab Ageloi-
de, ipsius conjuge, pharmacum
accipit, Sclavos ardet.

Eo imperante

Leo in Oriente cum Bulgaris
& Saracenis rem habet, Beneventanum capit. In Hispania fit Abac-
ca primus Rex Aragoniæ, &
Pampelonæ; Alfonsus suum

*in ebria exopta, pervenit. Collectum in Luna ex hunc. Don-
at et let. vergas. L. L. L. Ce-
leratissimus.*

X. CYNRADVS Hargatos
arrivit, cum principibus sibi
intensis vena totum certavit,
Lithicam hestem tuum ad im-
petum commendavit.

Lo imperante

In Oriente Constantinus, au-
spitue Vox matris, Barbaros ab
oblatione Constanti p. le. repel-
lit, Saracenos in Italia p. terat.
In Hispania Alvarus regenti
p. ch. a. can. nico. v. m. p. ur. Ca-
rolus Simplex Rex. G. d. v. Lo-
thario nam occupat. In Anglia
Normanni p. l. u. c. m. Scoti fa-
cerent. In Polonia Zeno. v. Ho-
filus. c. u. n. a. f. e. t. e. R. o. r. p. o-
veit. The. d. a. c. o. t. a. n. l. l. a. n-
non amasium tuum ad Pontifi-
catum.

ARTICVLVS II.

De Imperatoribus ex familia Saxonum.

[Ad ann. M. 4972. C. 1. 11. 1013.]

I I fuerunt ex Francis Imperatores: ex Saxonibus sunt
 1. Henric. 1. 2. Incep. 3. Otto
 Magnus. 4. Otto II. 5. Otto III.
 6. Henricus II. *Sec. Sanctus.*

I. HENRICVS AVGVSTVS
 milites suos coarctat, ab Hungaris
 inducias primo novem annorum
 exprimit, post eandem
 terdit, Bohemiam imperio tri-
 butariam facit, Vandalos ex-
 dit, Milenam condit.

Eo imperante

*In Oriente Romanus Meli-
 nam Saraceni eripit. Constanti-
 nus VII. Cretam infeliciter ten-
 tat. Turci Constantinopolim obfi-
 dent.*

dot. In Hispania Odoardus Le-
gitimus archiepiscopus transfert. & S. Ma-
cedonius Gildacianus. Altonus
& Ratinus fratres conton-
dunt; Altonus in Castalia
partem occupat. In Saxonia
Hugo Comes Archiepiscopus obti-
net, prius certe id relinquere
cogitur. In Gallia de tunc non
Rex, Carolus Simplex de relictis,
electio: In Anglia Guat Adel-
flanus Dux, & ex combram
& Victoriam de m. edunt. In
Bohemia Bollaus Venceslaus
ob Christianismum interficit.
Roma sedet Sergii Pontificis
ex Merozia Scotto filius. In
scopi Graecis palia à Pontificis
Pontificibus redi. ere de h. ne
pueris Leucteria Leucteria
conferri in gunt. In Exur-
tina Synodo celebratio natalium
dierum omnium Apostolorum
instituitur.

II. OTTO MAGNUS

K 5

prin.

Christo nomen dāt. Dambionca
et a Perseimo, cuiusdam illu-
strissima Leticiniorem Contra
delet, adluetur. Dania Rex
Sueno ab Erico Suecone in exi-
lium pelitur. Berolice Martiana
Dorina, a quo Sabaudae Du-
cum familia floret.

Quam unad Ecclesiam, Theo-
phylactus Patriarcha Constan-
tinopolitanus e quos hic mille
alit. Vagari & Dami Christio no-
men dant. Thomae, olim e Ro-
nae & de. Campanae baptizari
incipiunt.

I. I. O T T O II. Henricum
imperium. In insidiam co-
cet. A pugna a Galli & Ber-
pundis & opprobriat. Eccle-
siarum inter Carolus, Colo-
niensis & Leobensis Episco-
pos, tanquam beneficii im-
petri, nil obstat. Gallo, dā-
dit. Neuchex, Leodunum, &
verpiam, Marchionatus sunt.
Con-

Contra Græcos in Italia non
satis feliciter pugnatur.

Eo imperante

II. Oriente Basiliscus Sclerum
et Isaurios rebelles coercet, Sa-
racenos comat, a Bulgari fugat-
ur. In Hispania et in Italia Rani-
natus est Vericonis bellum.
Almaritio Hincni tutor
quodammodo expeditionem in
Constantinopolim suscipit. In Anglia
regnat Eduardus. Heraldus Da-
mas de obligatione, qua Imper-
ium, cum Ottone transigit. Ro-
bertus Brachius VII. parricida
et depellitur, redit Johannem
XV. ducem necat. Angli con-
tra Pontificem in Anglia miser-
um eventum sortitur. Illudque
plautianum filius, et Moguntinus
Archiepiscopus.

IV. Otto III. Bohemos
compescit, Crescentium rebel-
lem

Iam Romæ punit: ut penes solos
Germanos jus eligendi impera-
torem esset, decernit: veneno
enecatur.

Eo imperante

*In Oriente vincit Bulgaros
Basilus. In Hispania Saraceni
Gallactam vastant & prostrantur.
In Gallia devenit regnum ad
Hugonem Capetum. Veneti
Dalmatis tractum circa mare
cum Insula foronice ab Istria ad
extremam illarum fines possident. In
Anglia Ethelredus cum Richardo
Normanno conte d. d. Dani
Staden sem urbem capere. In Sco-
tia occiditur mare p. d. d. e. e. e.
Kennericus II. In Polonia ab-
satur Bokellans ab Ottone p. d. d.
In Hungaria recipit Stephanus
Christianissimus. In Hebrida
trucidatur Iux Aethiops a
Francia. Romæ deponitur sed
Gregorius V.*

V. HENRICVS turbas à Balduino Flandrie Comite, Berthardo Saxone, Bohemis, Polonis & Vandalis motas, sedat, Arduinum pro Imperatore se vendicantem compescit: Saracenis & Graecis Italiam adiungit, Normannis concedit.

Lo imperante

In Oriente Basilica Bulgariam totam in potestate acquirit. Calipha Aegypti templum Hierosolymae exurit. In Hispania inclinat Maurem fortuna, & Alphonsus V. Legionem recuperat. In Gallia Robertus pater regnat. In Anglia decem Reges veniunt Danes. In Scotia a quoque veniunt Malcolmus II. In Polonia multa contra Russos, Bohemos, Saxones & Hungaros bellum. Fredericus Hollandiae Comes Episcopum Vindobonensem vincit, a Frisus vincitur. Romæ

Rome facti sunt Imperatores II. primum cum Duce, & successore, & ea multa decernunt. Neomagenfis, ut in ecclesia de M. 2. p. 1. a. altaria dextram, & sinistram statnatur, decernit.

ARTICVLVS III.

De Imperatoribus ex Franconica familia.

1. A. 1024. M. 1037. C. 1041. 1045.

Saxoniam familiam excepit in Imperio Franconica. 1. ea vero 1. Conradus II. 2. Henricus III. 3. Henricus IV. 4. Henricus V. quibus Lotharius antea merari potest, Imperatores fuere.

I. CONRADVS II. Saliquis, Ticinenses in ordinem cogit, cum Stephano Vngarie Rege bellum gerit, & componit,

nie. Burgundiam sub nomine
Regni Ardetensis imperio adji-
cit, Italianam pacat.

Et imperante

In Oriente Constantinus de-
secliter rem per Duces contra
Persas & Saracenos gerit. Ro-
manus ab eis castris exiit. Mi-
chael Armeniam sibi prope medius
subjugat. Calipha Aegyptius tri-
butum: cum eo inducitur par-
git. Turci a Machumete Prin-
cipe Persis evocati, Tagiolipi-
con Ducem, cunctis Machumete
universa Persia Regem faciunt. &
Babylonem occupant. In Hispania
Ferdinandus Castellam, Cantabriam,
Castellam, Septemviam, Aragonem
regit. In Galia Rodericus Regis
filius, cum inter se de regno
inter, Anglia & Normannia Dan-
nosum occupant. In Scotia Do-
naldus Norwegiam Ducem, variis
bellis fatigat. In Colonia post
Mic-

Mircislaum princeps regnum, p. 2
facilem, et tunc non est. Tractus
Polio, si Mircislaum non impo-
nitur. In Virginia repulatio à
Petro tyrannus.

Quantum ad Iulianum, Re-
 verendus de sacra theologia, et
 de p. h. theologiae A. h. h. &
 Episcopus, nonnulli de Mo-
 tiali disquirunt.

II II. p. h. theologiae III. Nuper
 Viliam III. p. h. theologiae A. h. h. Re-
 p. h. theologiae: nonnulli de Mo-
 tiali disquirunt. Nuper Iulianum p. h.
 filio, Iulianum p. h. theologiae A. h. h.
 omnia comp. h. theologiae A. h. h.
 vassat, exerceat, omnia Laci-
 tior nullum amittit.

Io. interante

In Oriente Calig. h. theologiae A.
 eatur. Calig. h. theologiae A. h. h.
 Thomas p. h. theologiae A. h. h.
 Michael Stratiota a Comneno delici-
 tur. In Perside Iulianum Sula-

nus fratrem Caelum suum facit.
 In Africa Abdul Texinas Triputa-
 na regni administrationem sus-
 cipit, sedem imperii, Azmeti fi-
 git. In Hispania Ferdinandus
 Portugalliam Mauris eripit, &
 imperatorem non facit. In Ita-
 lia Neimannus spoliata retinet,
 Godesfridus Leticianus Marcam
 occupat. In Anglia Eduardus illi
 regnum pro & iusto abstinuit.
 In Scotia Miles lambus dignita-
 tem nominis instituit. In Polo-
 nia Casimirus Messaum Mazo-
 via inuicem eximere conat-
 ur. In Polonia Irenzlauus fit
 imperitricularius Spizneuer-
 mones plectit. In Hungaria Pe-
 trus ab Andrea suo pro quo ex-
 cacatur. In Dania Suecia Ma-
 gno Norwegia Regesclit. In
 Hollandia Theodoricus Comes
 cum colonis rebus gerit. Ro-
 manus est in Regem uicant se-
 di. Graeci Clemenorum confugia
 asse-

afficiunt. Inter Archiepiscopum
Maguntinum & Papam vive in
bona oritur. Ordo Monachorum
Vallis Umbrosæ instituitur.
Ritus Sacellorum incipit.

III. HENRICVS IV. à sacer-
dotibus edacatur, & aonesten-
ci in d. ditionem acceptos contra
seketum concitat, à Pontifici
citatus miserrime tractatur, sed
eum coeet: Anti-Cæsares con-
tra se electos opprimat, à filio
Henrico impie deponitur.

Et imperante

In Oriente Comnenus dat pa-
cem B. Tunc; Constantinus Ducas
se unum erratit. Romana in Dio-
genis Turcomanus, Michael
Ducas in v. Turcomanus est, Ni-
cephorus Eutimides et quatuor
Comnenorum opprimuntur. Ale-
xius Comnenus a Normannis ur-
gitur, Argonatus impedit. Tur-
ci Turcomannæ regnum versus

Pontum erunt. Cuthunus
 Græcorum dicitur futurus fore.
 In Gallia decemur bonum sa-
 crum sub Philippo & traditum
 in Palestinam & Syriam reuol-
 tutus, Solymanus Cuthunus, a suis
 exercitus caletur. Antiochia
 Hier. Glyma, Ptolemaus, &c. ca-
 ptiuntur. Godfridus Baluonius
 Rex Hier. Solymanum creatur. In
 Hispania. Alphonsus III. T. III
 sedem figit. In Anglia desertur re-
 gnum ad Normannos: primus
 Conuictus Conquassor. Har. Rex
 Norwegiarum Rex Islandiam
 subducit. Scoti Angliam
 flant. In Polonia Pol. can. Au-
 rex Russiam uictoriam facit.
 Vladigant Hermanus uictoriam
 facit. Pol. can. Dux Vra-
 tislauus Rex ab Hunis saluatur.
 & Morauiam conuenit: Theo-
 dorus Comites Hollandiam
 recuperat.

Quantum ad Ecclesiam, Gro-
 gorius

Præterea ecclesiarum Sacerdotum
negot. Th. quædam & Sardiniam
secundum in. dicit. Concilium
Mantuanum Imperatori pote-
statem eligendi Pontificem ab-
rogat. *Livonia* Christianitatem
recipit.

IV. Hæc rege V. à Bohemæ
Poloniæ Rege vincitur. Pontifex
Pachali I. excommunicatur.
Saxoni ut relictis magna
damna darent, à præclerico in-
vestiendi homines invito celant.

Ho imperante

In Oriente Alexius mores
sæpe corrigit. Calixtus rex
thæ. morit. Præterea Alexius
clericos regis Hierosolymitanæ
jugetur. Balduinus Rex cum Sa-
racenis & Turcis varia præda
tum accipit. ratem, cum pest,
conterit. Princeps Damasci cum
eo societatem facit. In Hispa-
nia Alphonſus ultimum Mauro-

rum Regem occidit, sit initium
Regni Portugallici sub A'phon-
so. In Gallia Ludovicus Crassus
cum Angli. i. amicis suas summas
exercet. In Anglia Regnum à
Normannis ad Francos Eleasius
Comites transfertur. In Scotia
David Rex, cuius pater pro-
vocat, a quo etiam regitur. In
Polonia Boleslaus princeps sua soli-
enter cessat. In Bohemia Vladis-
laus Rex, cuius regni initium tri-
pit. In Hollandia Florentis Comi-
tus velut armulatur. In Vnga-
ria Colomanus cum, Almo fratre
in gratiam redit. Comitatus de
Marca & de Monte constituitur.

Quantum ad Ecclesiam, Tem-
plarum ordo induitur. In
Concilio Anglico Calibatus Sa-
cerdotum confirmatur.

V. LOTHARIUS SAXO,
Suevos, imperium sibi vendi-
cantes, coecet, & in gratiam
recipit, Apuliam & Calabriam

Occu-

occupat, legum Romanarum
studium mandat. Pisanis Pan-
deectarum Volumen a Justiniano
conditum donat.

Eo imperante

In Oriente Calogobannes con-
tra Argemantas multa tentat.
Contra Malumetem bella gerit.
Sanguinus, Turcarum princeps,
eodem dissipat. Iulio Rex Cesa-
ream Philippus Turco eripit. In
Hispania Arragonie & Vasco-
num Rex Ramirus, Alphonsi
pugnaculo filius, non satis felicia re-
gni initia habet. Alphonsus Ca-
stelle & Legionis Rex in Japon-
isiam Imperator proclamatur. In
Italia Rogerius Rex Sicilia va-
rre a Sicariis perditur. In
Gallia Ludovicus puer impe-
rat. In Anglia Stephanus Rex
cum Duce Ardegarensi bellum
gerit. David Scotorum Rex An-
gliam vastat, videri queritur. In

Polonia Boleslaus in bello Russi-
ca inferi res fert, cum 47. secun-
do Marte confecisset praelia. So-
boleslaus Rex omnes Silesios inse-
pat. Theodoricus Comes Hollan-
dæ Frisiam vrbat. Conutus Dux
Slesuensis fit Rex Madagascari-
um. Abdal Mumen ex Iulianaculo
Pontifex & Imperator in Africa
creatur Pontifex in Pontium
& Anachitum est Schitoa. In
Sensu interuersi prohibetur,
ne pueri in regulares sint si-
ne iudicio Medici. Bern-
hardus 167. Monasteriorum
auter viget.

ARTICVLVS IV.

De Imperatoribus ex Sue- uica familia.

[Ad ann. M. 520. C. 1251.]

Imperatores Francones Suevi
insecuti sunt, nempe 1. Con-
radus 111. 2. Fredericus
Bar-

Barbarossa. 3. Henricus V l.
4. Philippus. 5. Otto IV. 6. Fri-
dericus II.

I. CONRADVS III. HEN-
RICVM SVPERBVM imperium
sibi attendentem proteribit, fra-
trem eius in praelio occidit, in
Palestinam expeditionem init.
Italiam pacate conatur.

Et imperante

In Oriente Manuel impera-
tor Constantinopolim prestat. Iconium
frustra obsidetur. Sanguini suc-
cessit Noradinus. Antiochiam
obsidet, & Raymondum obsidet.
In Hispania Alphonsus I. Astu-
rus quinque regulas in signum po-
nitur. Ricardus Rex Dacia Vlyss-
ipnam expugnat. In Italia de-
gloriantur inter se civitates &
Principes. In Gallia Ludovicus
junior expeditionem sacram sibi
persuadere solet. Sicilie Rex
Rogerius Innocentium Papam

capit, Corcyram occupat, relinquit. Henricus Andegavensis, Leonora, à Ludovico dimissa, in matrimonium ducta, fundamenta amicitiae inter Gallos & Anglos desidiu ponit. In Polonia Vladislaus, dum in subiectos & fratres transgressus à Christina agitur, principatu excidit. Gerša II. Ungariæ Rex Valpium contra Cumanum jurat. Brabantini Grimbergenses in triduano praelio vincunt.

Quantum ad Ecclesiam, Rheini quidam se Christum vendit. Hildegardis magnam religionis mutationem futuram prædicit.

II FRIDERICVS BARRA-
ROSSA septem expeditiones in
Italiam incipit. in quarum pri-
ma Spoletum excindit; secunda
conventum in Lombardia agit,
& Melanum solo æquat:
quarta Romam capit: quinta
Alexandrum obsidet; sexta ab
Alexan-

Alexandro Papa concessum :
 septima filio suo Regi Siciliae
 filiam conciliat, in terra sancta
 Ierusalem caput.

Eo imperant:

In Oriente Constantinopoli
 Manuel Sophista moderanter co-
 mnia suscepit. Andronicus, eius
 filiusque, Alexius, consanguineus
 eum crudeliter habuit. Andreas
 Angelus mortuus, cuius filius XVII.
 Lelio cum Rege perita ser-
 ces, ad pacem aligit, et Hieroto-
 lymitanum terminum et ex Au-
 gusto latere Macedonia ab Al-
 manico dirigitur, sed post Salas-
 dine impetum. In Hispania de-
 fenditur Alphonse, qui in mu-
 la Castellae Rex contra Ferdin-
 andum Castellae & Legionis
 Regem. Portugalliae regnum
 amplificatur. In Gallia Ludovi-
 cus junior persequitur Pontifi-
 ces largitur. Philippus Augu-
 stus

illis in terram sanctam abijt. In
Suedia VVilhelmus Rex Ponti-
ficem caput, expellendum in
Orientem impulsurus suscepit. In
Anglia Henricus Andegavensis
fuit Rex. Ricardus Conomanus
et Tyrannus recipit. In Scotia
sectio relictione a Milcolumbo
facta. VVoldemarus Danus
Rex moritur. Friens Suecus Fin-
landicos ad Christianismum ali-
quos. In Polonia Boleslaus Cri-
stianus. Item contra Prutenos non
satis feliciter gemit. Micczislaus
proceres contrariata à se ablu-
nat. Calimirus contra belam
bellum gemit. Florentinus Comes
Hollandie cum I. 15. p. Toye-
llongis. Orientali Persia certat.

In Ecclesia quod concernit,
Luceus Papa hæreticum, si fue-
rit sacrificium, primo exe-
crandum, mox igne creman-
dam decernit; Petrus Lombar-
dus excommunicatur: contra
Alvi-

Adipens militia instituitur: ideo multi in Bohemiam migrant. Jernigan quinque annis à Gregorio VIII. con. iuvitur.

III. II I V R I C V S VI.
Leodiensem Episcopum evellit, Siciliæ regnum sibi per Constantiam uxorem d. Leonis & a Tancredo nobis potestatem conjugat, mox anathema Palæstina re, non intellexerit gent.

Eo imperante

In Oriente Alexius frater da Henricum Imperatorem lux talentu placat. In Palæstina Philippus Gallus, & Richardus Anglus Ptolomæa expugnat, valentur: hic etiam Cyprum Guidoni Lusiniæo tradit. In Gallia inter se ulem bellum gerunt. Aben Josephus Rex Marocensis Hispaniam vastat, & Be-

*Italia omni occupat. Canu-
tus Dux, & filius in Hol-
landiam pacem redire cogit. In
Polonia Mucianus frustra Ie-
rum perire conatur. In Bohemia
succedit Henrico fratri Primi-
slaus rex. In Hollandia Theo-
doricus fratrem Vilhelmu-
m Comitem Hollandie occidit.*

*Quantum ad Heeknam, Cele-
stius Papa Henrico se adoran-
ti coronam per se decutit. Iaco-
bite, novum genus predicatorum,
nil proprii habent, nec de
crastino sunt solliciti.*

*IV. PHILIPPVS SVIVS
in locum fratris succedit, Otto-
nem Brunsvicensem sibi oppo-
situm edomat, & generum seces-
soremque facit. occiditur.*

Lo imperante

*Constantinopoli Alexius fra-
tristia ab Alexio pontice & Isaac
patre percussus. Gracum Imper-
ium*

riem ad Balduinum Flandrum
peruenit. In Palatina sit post
Chimericum interregnum. Tania-
rorum, qui Magul vocantur, in
Apadominus, duce Changio
vel Chamunc seu Temachino,
instituitur. In Hispania Alpho-
sus Castella & Petrus Aragonia
Reges, Sanctus Valentini Rege
puss, regnum inter se diuisant. In
Gallia recuperavit Philippus
Normanniam, Flandriam, An-
dgarum, manifeste in delictis
Iohanne Anglia Rege. Canutus
Rex Danie Haraburum, Val-
demarus frater eius Iuc cano-
cepant. In Polonia Miecislans
innotuitur. In Ungaria fratres
Reges V. Maria decesserunt. An-
dus regni decertant. I. Polonia
Przemislus ita Ottoni ab aliis, ut
nunc Ottocari nomen accepit.
Theodericus Comes Hollandie ab
Henrico Brabantie Duce captus.

Quantum ad Ecclesiam, bel-
lum

Iam geritur contra *Albigenses*.
Germanicus ordo incipit de cor-
 poris Christi in eadem incorru-
 ptibilitate a Graecis disputatur.

V. O T T O B R U A R I-
 O M E N S I S, sancit ut insignia Au-
 gustaba nemo nisi *Magistri*,
Comites, *Treuerenses*, *Palati-
 ni ad Primum*, *Saxones*, &
Lotharingenses consensu acci-
 piant. *Henricum* Henricum
 dux imperio crepta a Pontifi-
 ce repetit, hostem accipit ;
 vincitur.

Lo imperante

Constantinopoli *Henricus*
pacem cum Vlachis firmat, *Pe-
 trus* *Thedorus* *Isacare*,
qui *rex* *Imperator* *salutatus*,
Inter *non* *tantum* *Alexu* *se-
 creta* *unus* *et* *totus*. In *Bi-
 bylia* *unum* *contra* *Maure*
et *unus* *et* *unus* *unus* *unus*
unus *unus* *unus* *unus* *unus*

rexem Comes Flandrie. In
 Italia tota. A solenne penna
 Merito sit fusa regum rapere
 constant. In Galia Philippus
 contra Comitem Flandriae
 tunc quoniam. In Anglia
 In Anglia. Rex a Pontifice
 Rex. Anglia a Pontifice
 communicatus, In Hispania
 propter. In Scotia. Rex
 Rex ab. In Africa. Rex
 a. In Sicilia. Rex
 In verum. In Virginia
 Rex. In Italia. Rex
 In Italia. Rex. In Italia
 In Italia. Rex. In Italia

Quoniam. In Italia. Rex
 In Italia. Rex. In Italia
 In Italia. Rex. In Italia
 In Italia. Rex. In Italia
 In Italia. Rex. In Italia

VI. FRIDERICVS Rex
 Rex. Rex. Rex. Rex. Rex
 Rex. Rex. Rex. Rex. Rex
 Rex. Rex. Rex. Rex. Rex
 Rex. Rex. Rex. Rex. Rex

Poſſe Regem primum, in Ro-
 manam Apollinam pellit. Licia
 Pontus, propheta e pia a Ciuitate
 dei Rege leoni interfectione de-
 lentur. In Hispania Caſtelia &
 Leonis regna, ante 72 annos diſ-
 tricta, ſub Ferdinando poſt Hen-
 ricum III. reſtantur. In Arag-
 onia I. rex præſentior ſtaret. In ca-
 ſta Cincus & Licia liberales,
 Gibelinum purpurea ſe deſer-
 re ſolentur. In Caſta Regem I.
 Ludovicus mater regnum pruden-
 ter adminiſtrat, ipſe expeditionem
 ſacram ſuſcipit. In Anglia Hen-
 ricus III. ſua ſtra amiſſa recupe-
 rare conatur. In Scotia, Alexan-
 der II. ſerui. Woldemarus Danus
 à Comite Suermienſi capitur, Hen-
 ricus obſidibus ſuæ fratre in mari
 ſuffocatur. In Polonia Boleslaus
 Præſentior à Contraſto, fratre Leſci,
 Maſſia Domino pacem habere
 non poteſt: ipſe a Præſentior vexa-
 tus fratres Teutonicos in Boſſi-

sum vocat. In Hungaria Bela IV, propter Tartarorum presugum, dum in regionem revertitur, Fredericum Ducem, Angliam transiitum revertens circumvenit. Elventius Comes Hollandiae in Hassiensi Curia aegrotans recedat, & filium Guilelmum reliquit.

Constantinopolim ad Iacobum Decem-
 rum milia virorum legatur, Al-
 bertum in fines Bulgariae, Cro-
 aciae, & Slavoniae perveniunt.
 Coraci haereticis praeiatis in-
 quiritur. Circa Iacobum &
 Coraciam ab obedientia Pontificis
 Romani plane recedunt.

ARTICULVS V.

De Imperatoribus ex fami-
 lia diversis, & de in-
 terregno.

[Adrianus VI. 1523-3]]
 Imperatores ex diversis fa-
 milias hactenus. 1. Henricus
 Thu-

Thuringia Landgravius. 2. H^{is}.
Leonus D^{omi}nⁱ & Comes. &
2. Reginoldus Comes Cornubie.
Henricus Anglor^{um} Regis filius.
Venerabilis Pater antequam obier-
it de vobis scripsit.

Il libro di Federico per-
ché non approverete mai.

II. VV. nri m. v. l'edien-
dit Comes cum Te. & l'edien-
dit con. ex. l'endo m. l' r. con.
p. n. l'canum. p. l' l'.

III. RICHARDUS COM-
PULUS COMES Rhenani & Comes
de manu Papat. C. 11. 12. 13. 14.
a. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 184

expugnat; Philippus filiusque
eum laudabiliter imperat. In
Anglia Henricus III. a Baroni-
bus captus. In Scotia Alexan-
der III. ipfius gener. Aethiopi-
Regem Norvegia vincit. In Po-
lonia Boleslaus per Palatinum
Craacovicem Russis & Tartaris
trucidat. Ordo gladiationum ex
Laodicea pergitur secundum Con-
ventionem in Hierosolima. Occidit
B. Romanus. Aethiopia liberata
bit. Prætorum curia in Germania
in reversionem fuit. Stephanus
Vngaricus Maritima & As-
siam invadit. In Polonia
dum a plebe occiditur. In Ec-
clesia sacrosancta eadem anni-
tuitur, secundum corporis Christi
ceremoniam, & in Concilio Lugdunensi
Ceremoniæ in electione
Pontificis observandæ promul-
gantur.

M E M B R U M II.

*De Imperatoribus post
interregnum.*

A R T I C U L U S I.

*De Imperatoribus ex Au-
striaca familia & aliis
sumptis.*

Ad ann. M. c. 86. Ch. 3. 1437.

Imperatores ante Inter-
regnum videmus, ita ut videmus
illos particularibus tantis
numerationibus tan distanter
tam, quam post interregnum
videmus, videmus. Dicitur
vero isti in Imperatores ex
Austriaca domo & alio sum-
ptis, & inter omnes illa. Au-
striacis electis. Ad illos refer-
tur 1. Rudolphus Habsburgi-
cus. 2. Albrechtus Nuremberg.
3. Albertus Austriae. 4. Hen-

11. ut VII. Luxemburgicus. 5. Ludovicus II. Bavarus. 6. Carolus IV. 7. Venceslaus F. 8. Rupertus Palatinus. 9. Jobstus Marchio Moraviae. 10. Sigismundus I.

1. RUDOLPHVS HABS-
BURGICVS Marchionem Ba-
dentem coërcet, Ottocarium ac e-
vietam interdicat, Thuringiam
pacare conatur, distributione
provinciarum animos proce-
rum a se abalienat, Italiam pla-
ne ab Imperio avellit.

Eo imperante

Constantinopoli Michael se
contra Venetos descendit, malam
gratiam unionis suarum Ecclesiarum
cū Latinis apud Græcos irritat.
Hierosolymitanum regnum Carolo
Siciliæ Regi desertur, Sultanus
Babylonie a Tartaris vincitur.
Tangator Cham Christianus est
infectus, sed Argonius succedit

re fuerit. In Hispania geritur
bellum inter Philippum Pul-
chrum & Sanctum. Dionysius
Rex Portugallie liberalis est. In
Gallia decerpit Philippus regnum
Navarrensem de Hispania. In Si-
cilia vespera Sicula peracta, Pe-
trus Lacedaemonius filius pe-
dum in Siciliam infert. Eduar-
dus Anglus Normanniam & A-
quitaniam invadit. In Polonia
Lesius Niger contra Lituanos
bene rem gerit, post eius mortem
interregnum fuit. In Bohemia
Venceslaus Ottocaro patri succe-
dit. In Ungaria regnat Ladis-
laus IV. Laurentius Comes Hol-
landie variâ fortunâ cum Fri-
sia bellum gerit.

Quantum ad Ecclesiam, Ro-
mae fit contentio de Papatu post
Nicolaï III. mortem. Multi-
nus Papa Romanus decem & i
Cento exigit. Honorius V.
quartam partem reddituum Ec-
cle-

claustricorum ex Germania
vult.

II. A TROPHVS NASCO-
vres inimicitias cum Palatino
exercet, conduci se stipendio ab
Eduardo Anglo patitur, Tra-
mogiam ab illegitimo Domino
enat, & vassal, cum Alberto
behungent.

Es imperante

In Asia Syria tota a Symplo
Sultano, in Arabia, cum Tur.
Ottomani, Omniaque Arabi ex
gente Scitarum, et eorum Rex Calima-
nia, et alii Sultani, et Principes
Judaei, Christiani, et Musulmani
fundamenta ponit. In Hispania
Sordani Rex, et alii Hispani
Turci, et omnes, Jacobus Ara-
goniae Rex cum Sacerdotibus de
Sordani certat. In India Por-
tugali, et alii Christiani, et alii.
Turci, et alii Angli, et alii Co-
mitem infanter ex carcere re-
rare

Eo imperante

[illegible]

Hannibales. Helvetiorum pagitres facilius inter se faciunt.

Quantum ad Ecclesiam; Bonifacius VIII. jubileum annum instituit; ipse in Synodo Parisiensi damnatur; post eum Benedicto XI. mortuo, undecim menses vacant sedes: *Gratiani* in Lombardia Papæ contradicunt.

IV. HENRICVS VII. LVCIVS. Comitum Virtembergensem coarctat; Bohemiam, postquam iure eius Fridericus Austrius cesserat, Johanni filio dependet; Italiam ei ad pacem bellum Thuringiacum componit, Italos & ex his Florentinos præcipue coarctat; veneno tollitur.

Eo imperante

Constantinopoli, Andronicus fratrem carcere perdit. Otthman septem regulos annulos suos donat.

nat. In Hispania Ferdinandus Castellanus frater duci capta domat. Erasmus Scolæ Rex Anglorum Scolæ pedit. In Polonia defertur regnum ad Vladis-
laurum. In Ungaria Carolus Nea-
polititanus regnat. Helvetiorum
seces firmatur.

Quantum ad Ecclesiam, Cle-
mentis abolebatur, sedes
Romæ Avenionem a Clemente
transportatur. In Concilio Vien-
nensi excedit in terram San-
ctam laicus. Toglarum uni-
versum die deletur.

V. LUDOVICVS BAVARVS
Indicum Pileatum sibi
ep, octum capit. Helvetiorum
seces confirmat, in quo Papa
in Italia coronatur; in Concilio
Franconiano potestatem po-
liticam contra Papam detinet,
excommunicatur.

Eo imperante

Constantinopoli Iohannes Pa-
 laci sua cura Iohanne Cantacu-
 zenensi imperio contendit, Annu-
 ratum tributum promittit. Tunc
 interea Duce Sulcemane Orca-
 nae I. Hellespontum transiunt,
 Duce, Auratice I. Admopo-
 lon capunt. Tum Genizari legi-
 ex Christianum capere. In Hispania
 Petrus Cruclius regno excedit, quod
 Henricus Nonus occupat. In Gal-
 lia Philippus Valchus Delphina-
 tum acquirit, Iohannes ab Anglia
 capitur. Carolus V. omnia re-
 cuperat. In Anglia ab Edwardo
deceditur, et Iulius in go-
 ern. 4. per unum manet. In
 Moscovia Demetrius Tartaro
 insulserit resistit. In Dania Val-
 demarus IV. cum Suecia bel-
 lum gerit. In Suecia, Albrechtus
 Magnus, qui Magnus
 Norvegia Regem capit, in Iri-
 locum

*locum substituitur. In Polonia
Casimirus M. floruit, & post eius
mortem regnum ad Lithuaniam
Vngarum transiit, qui Moldaviam
transalpinam in se contraxit.
In Hollandia factiones, a clata
& Hamata videntur. Hanleau
circum sedes videntur.*

In Ecclesia Julius ad annos
quinquaginta redeiit. Gre-
gorius Papa Romanam Avenione
redit. Schisma sub Clemen-
te VI. oritur, quod quadra-
ginta annos durat.

VII. VINCENTI AVS Caro-
li F. princeps, homini nihil hu-
mili habens prater speciem, &
impuritatem primo, ne ven-
delitatem festaret. capus in
carcerem hinc coniecit, hinc ex
eodem evadit. Bohemiam recil-
pit, imperium in se abrogatur.

Lo imperante

Constantinopoli Emanuel

nā unitur Italia Italia Polonia
per legationem, qui Venerunt
potestatem, Alibi deo Pa-
gorum familia refertur. In Un-
garia deinde dicitur. Reven-
tonatur. In Hollandia H. H. H.
mne, Alberti filius cum Patre
Friscum dicitur.

Quantum ad Ecclesiam. In-
bilis ab Viterbo a H. H. H.
contrahitur, festum conceptionis
Marie in H. H. H. H. H.
Anna H. H. H. A. H. H. H. H.
H. H. H. H. H. H. H. H. H.

VIII. R. V. H. H. H. H. H. H.
nus in H. H. H. H. H. H. H. H.
Galileo repelatur, a Veneto
decipitur.

Imperante

In Oriente H. H. H. H. H. H.
in H. H. H. H. H. H. H. H.
H. H. H. H. H. H. H. H. H.
H. H. H. H. H. H. H. H. H.
Sicilia & Saraceni cum suo con-

venit. In Gallia in Parlamento decretum, ne annata & trezin. cap. ex. totum. Ecclesiasticorum ex. pro Gallia existerentur. In Italia totumque Venetis, Florentinis, & Germanis, bellum tamen facientes, coepit. Vladislavus Apul. & Rex Roma infelicitate periturus. In Scotia succedit Robertus Iacobus. Sigismundus Vngarie Rex à Turcis magna clade occiditur. In Hollandia Wilhelmus Comes Johannem de Arkel Arce ne tota perdit.

In Ecclesia Innocentius VII. appellans de Schismate in multis vivit. Gregorio papa nullus assignat. Johanne XXII. mercedem vestigal. Benedictus sumit.

IN JOSEPHUS MARCHIO
M. av. qu. in. en. cas. bus. pra.
et. stat. in. per. imperatori. i. si.
re. ere. posse, si. contra. ordina.
tiones. imperii. fecerit, decernit.

X. SIGISMUNDUS, Silesia
in Ecclesia Romana exortum
exoptante, cum. Bellum
Italicum necessitate genti,
Concilio Basileensi interest.

His imperantibus

In Oriente Amurat Rex
Mogoll. Mogoll. nec. intra
tres annos omnia a Tauris
ad Persiam recepit. In Italia
Ludovicus V. Aragonis ad-
optavit haerem Neapolitanae Ne-
apolitanae regis putat. Et ad
Ferdinandum Neapolitanae par-
tit. In Britannia Henricus VII. sub-
iunctis ex parte, contra turba
actur. Tunc tempore Madra-
ga, da uenia, una alius con-
tributa opata est. In Gallia el-
lucius r. Aurelianus & Beneven-
dae Duces multum in aliam
causa est. Henricus V. Rector
Francia cognominatur. Unde Ca-
rus V. II. sexti successi mul-

II FRIDERICVS III. in
 iunioris imperii bello à Franc
 exagitur, & à Franciscis Fi-
 gentino & Nicolaus III. &
 Lombardie Rex creatur, sed post
 classem & regnum Vlgaric, di-
 mittit: à Carolo Burgundis pa-
 cem, & profano amicam Eham
 epus impetrat. Raptacem Le-
 fionem in lo. cor Romanum Im-
 perii Comitum ornat.

Illi imperantibus

In Oriente, Amurathes infe-
 lix sine cum Candar, po. cel-
 lum totus. M. c. c. c. c. c. c. c. c. c.
 in p. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c.
 ex p. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c.
 In Africa occupat
 In p. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c.
 que O. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c.
 In p. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c.
 In p. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c.
 In p. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c.
 In p. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c. c.

In Lusitania successit Emanuel
I. annis 11. imperator. In Italia
decessit Alexander Medicorum
dilectissimus, qui liberum et re-
ligiosem Philippum Ducem princeps re-
stituit, omnes reconciliavit. In
Gallia Carolus VII. imperator
Galliarum Angliam excedit. Ludovi-
cus XII. ad eum confugit in-
ferens in omnibus essendit. Ca-
rolus VIII. in Italia, tunc Bri-
tanniam, fundamenta eius inter-
dicendo, in Britanniam et Franciam
venit. In Anglia Ricardus
quintus, at Henricus VIII.
Reges in regno regnarunt. In
Portugalia successit Ducem Se-
bastianum Christianum Comes Ol-
demburgum, qui iterum Habs-
burgum. In Italia, Vladislaus
a Hungaricis, Christianus F.
succeditur. Confederatio in Bo-
hemia contra Cruciferos instituitur.
In Bohemia Federicus
Habsburgus faveat, mortuus Ladislaus
Cass.

hannes, Albertus Masoviam regno adiecit. Alexander Iudericum ordinis Magistrum, iussurandum reculantem, ejus, Tartaros vincit. Sigismundus Moschos, Tartaros & Valachos fundit. In Bohemia Maria, Austriaca Ludovico Ladislaus Hungari filio desponsatur. Burgundia, demortuo Philippo, Carolo filio cedit.

Quantum ad Ecclesiam, Leo indulgentiarum impedimentum vendit. *Lutherus* se illis opponit, citatus ad Concilium generale appellat. In Moguntina Synodo, Mariam absque originali peccato esse natam, concluditur.

IV CAROLVS V. in Germania multos conventus religionis gratia agit, Johannem Fridericum Saxonem capit: a Mauricio electore ex Germania propter Hesium pellitur: In Italia Mediolanum recipit, Franciscum Gallorum Regem in
pra-

prælio ad Tiberim capit, in Galliam irruptionem facit, in Africam geminam expeditionem suscepit, in novo orbe feliciter navigat.

Eo imperante

Solymanus Turca, multa in Asia, Hungaria, Apulia, Barbaria præclare gerit, Viennam obidet. In Africa Scythi, et Harbares & Mahometes Marchi & Sufia reges appellantur, & cum Mahomete Persano, Persiam occupant. In Hispania Carthusia pax est. In Lusitania succedit Emanuelis Johannes. In Italia Alexander Medicus Dux Florentie creatur. In Gallia Franciscus I. multa egregia contra Caesarem gerit, tam ante captivitatem suam, quam post. Henricus II. Melum capit, Hannoniæ vastat, ad Remiacum ambigue pugnat. In Anglia Henricus Boloniæ occupatam in

Pi-

Prædix. Franciæ regis. In
Dania Christianus a Suecia re-
ceptus. In Angliâ regis
Henrici octavi regis.

In Polonia Augustus I. O-
mnium electorum electus. In
Bohemia Augustus I. In
Angliâ. In Hungariâ. In
Illo Lutheus Pontificatus li-
beratus. In Scotia, et
in Italia Rex.

In Germania. Conc-
ilium. In Italia. In
Francia. In Angliâ. In
Bohemia. In Polonia. In
Hungariâ. In Italia. In
Francia. In Angliâ. In
Bohemia. In Polonia. In
Hungariâ. In Italia. In

In Germania. In
Francia. In Angliâ. In
Bohemia. In Polonia. In
Hungariâ. In Italia. In

In Germania. In
Francia. In Angliâ. In
Bohemia. In Polonia. In
Hungariâ. In Italia. In

troverthiam inter Alberti Brandeburgici agnatos, Episcopos Francofurti, & Senatum Norimbergensem componit, deliberationes de religione sedate conatur.

De imperante

Solymanus imperator cum in Italia, deinde in partem quandam occupat: Constantinopolim in mediterraneis, & in partibus Europae vexat. Hispania de Philippo II. exatilla, & Henrico II. inter se committitur. In eam recuperatur. In Anglia Maria secunda regnat, & Elizabetha succedit. In Suecia bellum inter Sueciam & Sueciam regnum est. In Dania & Holandia Fredericus II. & Adolphus II. bellum turbulantur. In Suecia bello ab eo suo regnum regem Norvegia recuperatur. In Polonia Livonia regno acci-

tur: Moslan signa uictoria duc-
em Nicolaus Rodericus inueni-
tur. In Belgio, artibus Ciran-
rellum creata tribit.

Quoniam ad Ecclesiam, Con-
cilio in Tridentinum finiunt, pax
et quies in regio propria
tur. In Castia Collegium Pos-
tea communi instituitur, multe cre-
mentum, Ne per regnum posse
in pro inter et in Cy x Do-
minatus a Paulo IV Ierdinandi
sub regis conceditur. Da-
vid Georgius pro Caristo se ven-
dit. In Pole nia Frangelum ab-
un is fratribus Bohemis con-
solidatis pax sanctus: Ulla in
Pole nia in regem venit.
In regatus in Belgio con-
stituitur.

VI. MAXIMILIANUS II.
princeps per quar caris lau la-
unt cum in in Hungaria, cu-
pus ut & Bohemis rex uit, bel-
lar gent, sed motos in Germa-
nia

nia coercet, tranquillitatem publicam & religionis tuetur.

Eo imperante

Solymanus Turca bellum Meliten egit. Selymus expeditionem in Moschos suscepit : Cyprus Peditu cepit. Tattari Moscoviam urbem captam. Johannes M. Dux ruffum Turcorum cepit. In Persia Imam Rex ad festos trucidat. Muhamed Hadabendes cum Arabibus Selym successore bellum gerit. Hispanus Africa bellum gerit. In Gallia bella relictum ad Hacten. I. & Carolus servatur. Lucent. Parisien-
ben. Titus rex I. Africa I. Lab-
tha tranquill. omni a. n. n.
strat. In Scythia inter Moscoviam & sublatos turba sunt. Inter Danos, Suecos & Lubecentes bellum geritur; pax Steutini concluditur. Poloni Suecos

res administrat. In Suecia Carolus Dux Sudermannia Regis n-
mi titulum. In Dania Christianus IV. Proceres extruit & creat;
contra Carolum Suecum & Cui-
stavum qui filium feliciter rem-
git. In Polonia Stephanus
Danti canos & Mochos coarctet.
Sigismundus III. Maximilia-
num sibi oppositum vincit, in re-
gem Suecia coronatur, contra Ca-
rolum patrem & M. filium mul-
ta preclare gerit, in festo bello
perit. Moldavia turbatur à
substituto, ut a Leont, Demetrio In
Vngaria B. & R. a C. & R. de-
cedit. Serphandus Bat. & R.
ma. & R. Tur. & R. & R. cum
C. & R. & R. & R. & R. & R.
Transilvania & R. & R. In Ba-
honia & R. & R. & R. & R.
& R. & R. In Belgio Hispania
regi Philippo Ordines & R. & R.
Legi. In America abrogant. f. &
c. & R. & R. & R. & R. & R.

patrem & videndum videtur. Venetii, conspiratores opprimunt. In Gallia regnat Ludovicus XIII. turbatur a principibus eo. An-creipotentiam. In Britannia pax est. Poloni Moscoviam igne de-lectant, & Vladislavus in M. Ducem eligitur. In Bohemia incensum est diruta quedam templi exoritur, quod forte a Luthero auctum. In Virginia Gabriel deo in principatum occupat. Inter Danum & Sueciam, nec non inter Danum & Moscoviam, pax bello posito, initur. Castellum Belgicum, Brandeburgicum contra Noricum, & Lestum contra Ferdinandum Augustum, auxilia ferunt, & auctoria. Bavarum & aliorum periculo summo expelluntur.

Quantum ad Ecclesias. Inhibetur & a Protestantis & a Catholicis celebratur, Concilium Norimbergense in Helvetiam propter Arminianos habetur. *Legge Me-*

Melchior Daxenham se etiam ja-
ctat.

IX. FERDINANDUS II. iam
Bohemiæ & Hungariæ Rex elec-
tus, in Imperatorem, frustra se
opponendum Bohemis eligitur.
Bohemos per Bavarum, Mora-
vos per Bacmonum, Silesiam &
Lusatiam per Saxonem Electo-
rem tulit, Fredericum Palatinum
legat & procuratorem Danum
per Tylluriam procuratorem, à
Sæco, cuius filius per quendam
cum Saxone ad, angust, uni-
verso teret in peno capitur.

Eo hæcenus imperante

Osmanes Turca leban & le-
ban interitus leban a leban a
frangulatur, leban a leban a
thi IV. leban a leban a leban a
pa IV. leban a leban a leban a
re patri leban a leban a leban a
lia interitus leban a leban a
busdam leban a leban a leban a
dao

HISTORIÆ

QUARTÆ

MONARCHIARVM

A D

Coloniæ Duxichti-
cum applicatio.

CAPVT I.

*De quatuor Monarchiis
in genere.*

Vener illa a Da-
vidis descripta Re-
gna, quæ recte
quatuor Monar-
chiarum, nempe
Persicæ, Persicæ, Macedon-
icæ & Romanæ, exprimitur
non solum, quædam generalia
attributa habere videntur, spe-
cialia

cialia gradam. Nam quia sub
figuris, & be harum, è turbato
à ventis mari & tempestatibus, &
luminis, debilitatissimo Viso
revelata sunt, turbulentam eri-
piscem, & iraculentam, huma-
nitate tamen temperatam be-
stilitatem sortita videntur :
quia Regnum quoddam ten po-
tibus illorum excitare volebat
Deus, quod duraret in secula,
circa Ecclesiam occupari, il-
lanque modo turbate, modo
reloccitare debuisse existiman-
tur : quia denique sub magi-
nibus, tum *Levi*, *Poli*, *Lauri*
& *Rege* decemannis, tum *Co-*
lofi ex diversis metallis in
materia, contribuiti, exstentur,
propria quodam ratione
quantitatis & qualitatis, ex
applicatione & duritia, nec
tamen nimis curiose indaganda,
obtinuisse putantur. Le cer-
te hæc ita sumpta, si quatuor
im-

224 *De iv. Monarchiis*

imperiiis applicentur, exacte
illis conveniunt. Nam quan-
tum ad *imperialium* originem,
res est de origine immedia-
ta, non remota, secundum
quam Babiloniam sub Na-
buchodonosore, Mediam sub Ar-
taxerxe, & Persiam sub Dario
Macedoniam sub Catreo peritiam,
peritiamque, Romanorum sub
Pompeio, peritiamque, incensata Ba-
bylonia & Persia & India totum
destruit. Peritiamque Persia & Ma-
cedoniam sub Alexandro, Lydoniam
sub Catreo, Babiloniam sub
Dario Mediamque *Macedonia*
peritiamque Persia sub
Dario Codon anno crevit. *Ro-*
manorum omnium tunc surrexit
exilio. Bello enim Civil quod
Pompeii & Catrei evenit
an. 48, totum quod in Oriente
& in Occidente patiebatur im-
perium, quasi nullum in aetate
quodam tempore fuit. Com-
missum

nationemque semio Italia tanquam
 in hanc partem etiam, Hæc
 namque dicitur; & rever-
 tum ab eorum tot viribus in
 hanc partem Italiaque conce-
 dit: Tunc in Ægyptum transi-
 tas, in Asian regem,
 Affricamque, possidere in
 Hispaniam pervenit, & in
 adparibus dedit. Occiso ve-
 ro in hanc partem, cum illa
 regem Ægypti, Scilla & Hæ-
 spem in hanc partem Persiam
 relata sunt. Persiamque
 tum qui cognoscere cupit, in
 Macedonia in hanc partem
 velat. Velat in Balcanica
 Regem excommunicationem, pro-
 mptis communionem, con-
 curre in Persia Carbyes tra-
 tum & totidem in hanc partem
 ten. Darius Hæcque De-
 ducis filios obtemperantem.
 Annaducet in Macedonia
 Cyt & Parmenonis inter-

cum Julia Matre, sicut Ocellus
inter, cum Locasta, commi-
sit, ut inter omnes nihil de Hei opa-
batur, & aliis sub Dyarchia &
Polyarchia Imperatoribus, di-
cam. Post intercessionem Imperii
Theod. & Justinianus II. inter
Imperatores: Longinus & Jo-
hannes Lemigius inter Exar-
chos, Aistolphus inter Longe-
bardos, Lotharius inter Fran-
cos, Henricus Henr. IV. filius
inter Germanos, plurique inter
Potentiores, exemplo esse pote-
runt. Sub Arnulpho, Barotio
telles, sedebant Roma homines
monstruosi, vita turpissimi, mo-
ribus perditissimi. Tacebo inte-
rim de Gazeis, Saracenis, Turcis;
& præterea seculi modernique
relicto exempla. Insignem co-
rundem fuisse *in humanitatem*, Da-
rii Medi in Chaldaica erga D.
nicum favor, Cyri universa in
Persica vita, Artaxerxis Longi-
mani

non collare, Darius Nihil s
 plorare voluit, Alexander
 relictum non curavit, Probo
 non colla & scutens vi-
 cener per Aegyptum & Arabiam
 discurrere, Ptolemæus Philo-
 metor & Antiochus Epiphanes
 graeco oppressere, Macedoni
 fortiter denotare, Pompeius
 prostravit, Scythia ab An-
 tiocho reuocavit. **Nero** reno-
 uatam in libertatem a populo
 in qua tandem decessit, de
 postea per tempora, & de
 diem temporis, seu de
 quadraginta quinque annos a
 Constantino Maximo re-
 dactum. Quod cum ea inter-
 rum & postea temporibus Ne-
 va actum sit, Iohannes in Pro-
 phetia Apocalypica pre-
 dicit. In hac enim pre-
 dicitur. Et dicitur Marcus
 tempus, & illas vi-
 tam annorum a se desolatum

226 *De Monarchia*

exhibuit : deinde partim per
 Sigilla, partim per Tabas, par-
 tim per Præfatas, tres post se re-
 cecit. Præfata per se los con-
 stituit, atque Danielis exem-
 plo singulas septem artium
 septemque solvituræque tes-
 perationes observat. In fine
 definire videtur, ut in sequen-
 tibus dicitur. Alias Persica Mo-
 narchia parum circa Persiam
 occupabatur, & perinde ad a-
 nimum Alexandriam, quæ
 ad illam, eosque mores referebat.

C A P V T II.

De Monarchia Babylonica.

Circum ut ad specialia ve-
 niat, ut de Babylonia, ex
 appellatione deperitur, quæ
 accedens, & Tormentum Per-
 sica Monarchia in Ne-
 cedonizate posuit. Nam illi,
 quæ in Sardanapalo sita, ni-
 hil

hil fuit negotii cum Ecclesia
fuit; nec potest capitis ad reli-
qua membra minor proportio
tandem duranti adiectioni impe-
rio. Nebucadnezar autem, & ca-
pitum Aureum est & Leo, ut Da-
niel exponit. Non enim tantum
ossa populi Iudaei quae Aethi-
opis sub Salmanassare carne prece-
verunt, excidio Urbis & Regni,
translationeque populi, commi-
nuit; sed etiam Monarchiam
illam à Nabonassare erectam in
humum deduxit, vinum & tres-
da centum illius in sua personam
arbitrio, virtute & fortuna re-
tinens. Dux autem sunt Evilmer-
dach & huius ex sorore Nitoc-
ride nepos Belzazar. Hi Nabu-
chodonosorem, quia post mor-
tem, ultra sortem exerebat. Da-
rius Medus vero, quia singula-
meritis, otio, ac aetate tor-
pens, nec à Persarum &
Medorum jure abhorrens, re-

grum audit: Speciem Monarchæ ita mutavit, ut tanto
reminiscentia in flexu quanto
etiam species fortius eminet.
Videbatur tamen hoc Dan-
tibus, ut ait supra pedes,
et ceteros, & conamina
num accepit.

CAPUT III.

De Monarchia Persarum.

[illegible]

belixit. At quia contra Artab-
 pas, Macrobios, Carthaginienses
 & Ammonios cum damno e-
 gressus est: tum etiam Sacerdotum
 fratrem & sororem è medio tu-
 fluit: violavit eandem, & velli-
 git puer parentis fecerit. Darius
 Delatpides, & Nerves, *duo fili-*
di constitunt *coffas*: sed ille
plevit m & *asthma* pectori Per-
 sico induxide videtur: ille non
 item. Darius enim Babylonicos
 rebellantes compescuit. Thra-
 cie maritimam oram per Me-
 gabazem devicit. Ioniam, duce
 Amyagras rebellantem, rece-
 pit. & quamvis proliam ex-
 peditione in Scythias acquisi-
 vit, a Marabono imperatore de-
 flatus est: ita tamen se gessit,
 ut nunquam apparuit deinceps
 retum. Nerves vero cum Agy-
 ptios rebellantes compescuit:
 tamen ingratissimo exercitu re-
 pun-

pingenta n. illa de regno, tre-
centa de A. v. s. & decem cen-
tum n. illa n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
turi intra l. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
touri, ambo, n. s. n. s. n. s. n. s.
enervavit, ut nec Sardibus in
C. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
in n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
Tier postulat C. s. n. s. n. s. n. s.
Longinqua, n. s. n. s. n. s. n. s.
Artaxerxi Maemoni n. s. n. s.
Ille quidem A. s. n. s. n. s. n. s.
eodem n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
tem, p. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
Afam lib. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
a n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
ced. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
& A. s. n. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
quidem lib. s. n. s. n. s. n. s. n. s.
Leuchero federis cum Laed. r.
monis

Aegypti Rex bellum intulit. Al-
 tina Memphide a rebus indigi-
 tantibus, & antepenulti-
 mae cum penultimo eius pul-
 monis, glomus vero Syneopem
 et colere videntur. Antiochus
 enim Oculus nihil sere laude
 donatus est. Solonivercidium,
 Aegyptiorum quantum & gra-
 viter, primum in exiliis; i-
 tem periculis horrenda exer-
 citia, & omnia noxia est.
 Partem cum scilicet est pro-
 pterea colere, & loco opor-
 tuit & poluerunt diem, ac ce-
 la in pulcherrima matribus esse
 colere. Antiochus autem re-
 gis, & per seipsum & i-
 noxiam, cum tota Syria
 Regem solitum est. Partem de-
 nique Codemianus tribus pre-
 latus Alexandro ad Granicum
 amnem, ad Ithum, Iavnam, ubi
 ex 400. pedum & centum
 Equum militibus tertia pars
 amissa

238 *De Monarchia*

amitia, ad Ganganclidenique
vires, & Bely conparatione
interfectus, mortem Monarchiz
intulit. Alas fatalis hanc Mo-
narchiz terminus fuit Helle-
spontus.

C A P U T I V.

De Monarchia Macedonica.

Monarchia Javanica seu
Macedonica ventriculo
imo assimilatur, sed Re-
gem illius primum *Par*ti figu-
rare voluit Syriacus Sanctus. Et
certè splendoris carentiâ, robo-
re, celeritate, exitu denique
optime cum eo convenit *Alex-*
ander. Viderem præ Hippias ho-
ne *Car*um vel ignorant a Sy-
gandis offendit; robor, de ho-
stibus nunquam non parva vi-
ctoria. Cum nullo congressus est
quæ non vicerit, nullam ur-
bem obedit quam non expu-
gna-

in primis post decem postrema:
regni annos, nemo cum deo i-
turbaret. Seleucus etiam non
tantum urbes extruxit, & Ju-
dros in castra transfudit, sed etiam
Thraciam, occiso Lysimacho,
occupavit. Philadelphus singu-
lari amore meliores complecte-
batur litteras; & bella cum Anti-
gono Macedoniae Rege, & An-
tiocho Tiro Rege Syriae, haud
inebementer gessit. Tibergeres au-
tem non solum Asiaticas urbes,
particulam Seleuci Callinici,
in Bithynia noverca & filiolo-
rum, et in Asia, detestantes,
deficientes accepit; sed & Se-
leucum ipsum postea vidit nec,
ab eo mortuo, a Seleuco Caesare
huc transfusus est. At Ptolomaeus
Philopator vel, *Ἀπφίλα* vel *Ἀπφί-
λα* comparari potest. Non
tantum enim ab Antiocho M.
in duplici expeditione vexa-
tus est, sed etiam eo devicto,

Q

cum

202 *De Monarchia*

et in Viles certarent, ut in de-
 ditione de vicinis peruenirent,
 molant persequutionem in Ju-
 deos, inuicere quam Syria tota
 potuit. Antiochus verò Magnus
Babylonem repræsentat. Nam &
Egypto ab Philopatore & Epi-
 phanis indidavit, & tota Syria
 exaltis illius prefectis potius
 est, & Afixum omnibus que
 in Asia habuit exiit, & in Par-
 tibus, Iffecanis & Bactrianis sibi
 obstringendis multam labo-
 ra-
 vit, & Phœnicia tota anno Epi-
 phanis septimo recepta, in Eu-
 ropam traiecit, & Afix Viles
 sibi obijcere tenuit; tandem
 templum Belus apud Lynceos
 spoliare voluit. Antiocho Epi-
 phanis Historiam Daniel accu-
 ratè descripsit, c. *Chironis*
 sermone a Antiocho consilio
 De extenuatione indagare no-
 lo, cum præterit eo usque tan-
 tum prophetia capitis undecim
 ni

mi decurrat. Videntur tamen
 Syria post illum Regem *expug-
 ta de Syria* similes esse. Con-
 diu enim se invicem occida-
 bant (Athletis contra se hos
 cum defessi sint certamine, pu-
 det tamen adversariis manus
 dare, & refocent se per inter-
 valla ad restaurandum certam-
 en) donec populus Syriacus
 nova illorum odia petrus
 in Tigranem conferret. *Egypto
 perniciem tempore huius
 exterminavit Imperator.* Nam ut
 sub Philopatore Lucigeta II.
 Lathyro ac Auleta tunc adde-
 re; sic Cleopatra exatiam eidem
 appropinquavit.

CAPUT V.

De Monarchia Romana.

Monarchia quarta in sermo-
 ribus in Celsis artibus,
 & bellis ferreis dentibus

244 *De Monarchia*

Frulla, ac omnia comminuerunt, haud sine causa comparatur. Nam prius comminuisse eam omnia, imperii potentia, quæ tantum cum capite, natum, sufficienti sunt documento.

Nil de Arabi Regno, & Lybia universa, legatis, devicto Mithridate, Asia Agypto, denique sub Augusto adjecta, dicam. devicta sunt Macedonia a Peripenna, Achaja a Mummio, Numidia a Catule Mauritania ab Augusto, tota Africa & Hispania a Scipione, & G. Domitio Calvinio: Gallia Narbonensis ab Ahenobarbo post devictum Vercingetorigem, omnis illa, quæ a Saluto Pyreneo Alpibusque & monte Gelentia, flumini- bus Rheno & Rhodano continetur, patetque circum ab his & trices millia passuum, præter locas Crematis. in Provinciam totam a Catule redacta; cui etiam

etiam Britannia & Germania
debent. Et revera decem illa
Cornu & totidem i. pedibus di-
giti, decem Reptant, quibus
Romanorum Imperium primo
compunctum est. In O-
riente Syria, Aegyptus, Afri-
ca, & Gæcia in Occidente Ita-
lia, Germania, Gallia, Hispania,
Britannia, aut. & hinc Gallia
recensere libet. *Myrmæ.*

Deinde habet illa Monar-
chia aliquid, quo & *Formæ* bus
illorumque intercedit, & in-
bus harumque intercedit, &
pedibus unius esse videat. Pe-
merum similitudo non tantum
ex diversis Orientis & Occi-
dents rationibus apparet; sed
etiam ex eo, quod, quavis
ducentos annos sub Monarchis
fuerit, illi tamen propriis hu-
meris tantam tantum regni glo-
riam terre non poverunt. Un-
de in Historia Augusti adjuto-

246 *De Monarchia*

res Drusus & Agrippa, in M. Antonii Veri, Lucius Verus; Quin postea orta Dyarchia quatuordecim Imperatorum, ex quadruplex In p e ti (prima inter Licinium & Constantinum, altera inter Constantini filios & alios, tertia sub Valentiniario & Valente, quarta inter Arcadium & Honorium Theodosii filios) divisio. *Magnitudo* etiam in *Extensum* ferri competens, constitit Romanæ Monarchiæ in Oriente & Occidente ab Augusto usque ad Trajanum. Si quæ in Germania, Britannia, & Armenia, incursiones factæ, repulsiões potius vim intercurrentem, quam effusions Imperantium dicenda sunt. Trajanus strato ingenti ponte Danubio in Septentrione tracto Euphrate in Oriente, Romani Imperii latifundia dilatavit, & anno Christi cxi. Urb. cond. dcccvii summi cui illius

illius apicem attingit. At post
 cum ex, it *magnitudo illa pau-*
latum & p. a., & in *ar. a. a. rem*
cogi circulum. Sub Hadriano
 enim in Oriente ex Mesopota-
 mia, Assyria, & Armenia paxi-
 dia revocata, illi liberi pronun-
 ciatum sunt. Persa Artavaces Atta-
 cidis Imperium eripuit & qua-
 dam alia ab eis potestas, de
 quibus in Historia, acta, donec
 per irruptionem Gercanorum
 hominum, quorum princeps Ico,
 qui Marciano succedebat, inter-
 cederetur. In Occidente à
 Marcomannis, Quadi, Sarmat-
 is, & ceteris, ex eodem tempore
 ita attrita, & impotens, ut
 non tantum Africa a Gensericis
 occuparetur, & exinde in Hi-
 spaniam & Italiam fierent ex-
 cursiones, Alanus Gothorum
 Rex & Rhadagisus Saxa in
 Italiam penetraret, sed & Gode-
 giulus in Galliam, nullo ob-

stante, irrumperet, Anila Aquilejam expugnaret, Honorium Ravennae clauderet, & tandem Odoacer Herulorum Rex Anno Christi ccccclxxvi Urb. cond. mcccxxviii. veneno-
 vo Danubium transgressus, Ita-
 liam occuparet, regnumque ibi
 constitueret. *Et tunc interitum
 fuit Romanum Imperium in Oc-
 cidente. At veritatem sceleris
 cuius tibi Iulianus adimple-
 vit. hic enim dux Belisarius,
 Gensere Vandalo in Africa de-
 victo & capto, per Narsetem
 Tunicorum, Getherum Regno
 in Italia sine impetu, imp-
 rium restauravit, & interciuo-
 ni, qui per r. annos duravit,
 finem imposuit. Quia tamen
 articulatio ista exacta esse ne-
 quit, & patella non aequam
 habet, retinuerunt Saxones Bri-
 tanniam Francisci, ipso impe-
 rante, incantent in Italiam.*

Vestgothi intacti manserunt,
& post eum reclamationi de-
pacelle instar, Iustinus II. The-
odorus & Mauritius eius gener ad-
hærent. Post mortem Mauriti
cepit Romanam Imperatorem ali-
quid simile habere *seneca* & *th-*
breata in Oriente quam in Occi-
dente. Ibi et in erat Regnum
Imperatorum Constanti & poli-
tanorum, quod primo indicul-
sum ab Occidente, sub Leone I.
sauro a Pontifice Romano ex-
communicato, duxit cepit, sub
Irene vel potius Nicophoro per
coronationem Caroli M. Romæ
facram divulgam, sub Leone
Amoræo, Balduino eius suc-
cessoribus Comenibus, & aliis ad
Haudronum & Francorum ad-
venum perficit. Hi denum,
duce Balduino, ab Alexio, re-
junctis cum Venetis virtus se
Imperio restituerent, per navi,
classe ex Dalmatia ad Bosporum

250 *De Monarchia*

rum Thracium adducta, & catena terrea sinui Perama Byzantio dirimenti oblenta, rupta, Alexium Imperatorem cum exco patre Isaacio, ereptæ dignitatis primum restituerunt; sed post cum stipendia Latinis solvi non possent, & illis ferocius agentibus, seditione excitata, Nicolaus Caramanus a populo Alexio subsisteretur, Alexiusque Ducas, cognomento Murtuphilus, ab utroque Imperium invasisse, capta urbe Cæconum Imperium ad sexaginta annos interenderunt. Inter cetera regnante Heraclio Mahometus Coramum suam imperare aggressus, occupata Media, alterum crevit regnum, a cuius fundamentis propheta Danielica de Cornu illo quo luter decem parvum nasci se lura ex illis decem mox concollere delectat, cepit adimpleri.

Et certè, quamvis varia longè

Regni

Regni fortuna in posteris fuerit;
& non tantum tum a Michaelē
Leonis Amouxi nepote, ductu
Petronæ, tum a Balilio Leone &
Romano sepius vincerentur;
sed etiam ipsi inter se, constitu-
to à Mamluchis seu Turcoman-
nis Syria Rege Achmat, filio
Toloniæ, qui Maronides Cal-
iphæ servus erat, assignatisque
Abasidis (Abaside fuerunt po-
steri Abasi, Abubecheri primi
Caliphæ a quo post Ali quattuor
Caliphæ Caliphatus a Mavia
epi filio, & Jemal Nepote, ad
Marianum filium Esacham, &
decem epi posteror, quorum
ultimus Marvan, decessit, fuit;
& expulsi, interfecto Marva-
ne ipso decimo Ele saci anni ac-
cessore, quo! Abasiam saci lo-
tem, qui erat de posteritate Aba-
si, occidisset) in Bagdad ten Se-
leucia, Toloniæ posteror in Agy-
pto, sedibus; Caliphatu diviso,

nantationem facerent; imo Duce
 Tagrolipce Turcoilli qui in A-
 rabia, exlo Machumete Perfidis,
 & Chorasmiorum Principe, re-
 gnum perderent: tamen Agy-
 ptum & Syriam (manquam ab
 Argonantis vexari) obtinuerunt;
 donec Bagdesi vastata est, Mu-
 ficarzes Calipha ab Halacho, qui
 & Alan Chard cum, inaccessi-
 retur, & Hinnarbus Saladini
 abnepos in Agypte aqua & igne
 periret. Ated in ipse Isik in eius
 locum subrexit, Mandacorum
 regnum, quod sub To-
 mundeo à Selymo Turca ever-
 sum est, fundaret. In Occidente
 deprectiam erat *Imperium*. Ve-
 num tuam *Exarchum*, quod in
 Longino primo paxide cepit
 in Trocchio, exactis centum
 octoginta annis, finitum est;
 tua *Longuariorum*, quod sub
 Justino erum, post ducentos
 annos à Carolo M. eversum est;
 cum

tum *Francorum* quod in Carolo M. incubula, in Arnolfo exitum sortitum est: tum *Germanorum*, quod in Saxonicis, Franconicis, &c. vis. tandem duravit, donec per interregnum septendecim annorum interseccaretur. Alterum erat *Romanorum Pontificum*, quod sub Phoca cepit in Leonis Maurici Excommunicatione, Italiae ac Imperii ab eo allectione, cum Rachisio pace, Constantini VI. responso, (respondit autem hoc, cum a Stephano P. R. de auxiliis contra Aistulphum Longobardorum Regem sollicitaretur habens arma secularia, & nervos Imperatoribus crepos: Detentate vos, & vos) Carolo M. Coronatore evidenter apparet: in Hadriani III. decreto, Henrici IV. Irtem & Barbarossæ, Henrici VI, Frederici primi regni, Frederici Quercus Bruns-

vicen-

254 *De Monarchia*

vicentis actis confirmatum est. Primum autem ex *maris doctrina* emersit, postea ex *terra potentia* prodit, ensē potens gemino. Vtrumque regnum, Machumedicum nempe & Pontificium, Spiritus S. in Apocalypsi sub his cornibus, illaque Religionis circulo obvelata, (cornua enim illa agni similia proponit, & ita describitur evidentiissime, illam esse, quæ populum Catholicæ Ecclesiæ, olim lacivientem, in gravissimam animi corporisque servitutem adiecit; hodie verò ad libertatem adspirantem durissime premit, turbat, & persequitur, opprimit. Post hanc R. Imperii intercessionem, ortum est aliud eius genus *Pedum* simile. Ut enim isto initio coarctatum, mox in maiorem amplitudinem excurrunt, tandem in quinque digitos desinunt; sic & hic se res habet. Sub Rudolpho

pino Habspurgico, qui primus in hac Imperii reformatione fuit, sola Germania Imperio erat relictæ, cum antea Italia & Gallia ei concessa fuisset. Amplius paulo cepit reddi sub Henrico VII. Comite Lucemburgico, quod ex eius in Italia actis facilius colligitur; at sub Carolo V. quia cum plerisque Provinciis & Regnis reposita fuisset, ad summam devenit latitudinem haud inmento cogitari posset.

De pedibus dictum superius. Alias *ferrea* hic sunt incrementa peritum, ut quæ præsertim ostendunt, etiam erga idem maximum, incrementum, quæ nunc erunt, non esse obstat per humanam intermixtionem, evidenti est argumento. In Oriente sacre, Constantinopoli, Græci ad Romanicam, qui capta à Machumeto anno

Do-

Domini 1454. Constantinopoli,
 five pugna inter hostes, five at-
 tentione, inter fugitivos perit.
 Quoad Turcicam autem impe-
 riam, Alahm II, sibi per Tarda-
 ros ereptum, recuperavit, &
 post Crumen insignia regni, ve-
 xillum, enses, & indumentum
 accepit, rexque constitutus est.
 Huius possent Saracenicum re-
 gnum longe facilius quam vel
 Muradus vel Alahm in pri-
 mo Calipharum genere propa-
 gavit, quod ex Solymanni &
 Selimi genis patet. An vero I-
 brahim imperem *separam* d., *tar-
 tarum* instaret, & in q. d. q. d.
deperire rit, colligere facili-
 mum est. Verum per irruptiones
 Periarum et ceteris. De cetero
 que de regio in teula mande-
 re, laude in montem convertere,
 & aqua convellente dicuntur.
 Dicitur enim. Caput regis
 ante eventum angustia est, et
 cius

tius impletur quam intelligitur.
Quidam singularem Ecclesiam in
his terris felicitatem produ-
cunt. Veniam! Ego hic cum
Cl. Grafero, excupiens eam, illa
scripsi, desino, & Deo omnia
commendo.

HISTORIAE ECCLESIASTICA

Ad

Prophetiam Apocalypsi-
cam applicatæ Synopsi

CAPUT I.

*De statu Ecclesie sub Augu-
sto & ejus posteris.*

Tertio Aetate decentio
currente, cum haberetur
Mundus, & Christus
promissus ille natus, Salvator,
Sacerdos & Princeps Domus, ex-
-

R

gine

gine Maria, leſepho deſponſata. &
habuit metatorem hoſitii, tum-
muſum ſum Monarchiam, & qu-
ſum. Neque etiam D. i. Maria Virgo
Reſidet, enim locum natiuitati
ejus filii, jam pridem ſe dicatum,
vetuſta fuerat, niſi circa illud
tempus, inter, & riſte, ex empo-
ſi ac ſuadent, ut terra videtur
tur, ſed, ut vultur deſcribere, ex
arcano providentie diſpoſitione
hinc, & inde, extra ordinem
ad communis ſtatutum in Syria &
Judea conſiſtente, acciſſet. Sed
ante eam, & ſuſcitatus eſt He-
breus Zoroaſter, purus obſervans
deſcriptum, & Iſrahel, & Beth-
el, & Jeruſalem, & cetera, & cetera
in ſcriptura, & cetera, & cetera, &
reſtituit. Caſtelli ſibi de hoſ-
regis & ſervatoris ſui adventu
debant. Iſrahel, & cetera, & cetera,
ti erant in yugo ſervitutis exte-
rit, & ſuis cervicibus deſcendendo
 &

[illegible]

*et Julii. Secundam hanc gella sunt
deinceps ordinem intra XXV. an-
nos ad quartam usque Nervus
annua que in Italia et
Italia deferebantur. Anno vero
anno Domini 1819. in ecclesia
Romana petulanter excitati inta-
miam in Christianos innocen-
tes transfudit. & excitavit pri-
mam persecutionem in illis,
quas Draco ille antiquus decem
in primariam Ecclesiam con-
citavit. Hominibus vero huius
cum, tanquam incendiarii, non
modo inter moriendum Indi-
bia adest, sed etiam in
ultra totum huiusmodi tan-
quam incendiarii manifestantur.
Et certe cum ex aduam hanc
habent prima Mediorum. Apocry-
pham etiam et confecta, quod
comitatum est illi et decem per-
centum nihil utilitatum praeferat
Draconem et cetera: & quae tempus,
tempus, & dimissum tempus.*

phetix singulorum, sive sigillorum, sive tubarum, sive phalarum, singulorum lxx. annorum Historia successivo ordine numerata respondet.

C A P V T I I I.

De statu Ecclesie sub primo sigillo.

N Frua imperante cepit ea Ecclesia perire, quæ non modo sua habuit tata, sed etiam solidum pignus sequentium periodorum secum tulit. Ideo eius articuli vocantur sigilla. Fuit autem latitudo eius Ecclesie talis, quæ in lege, in solitudine, in prælio, non in languore declinando, esse potest. Fuit itaque in lxx. annis sequentibus tribus lxxvires fluxerunt. Scilicet equitatus cum prodit, & siff v in co cum arcu & corona, qui prodit vincens & ut vinceret.

Trium-

Triumphavit itaq. cum læta ve-
ritas: sed prius constantia quam
oratione piorum Imperatores
mitigaverunt. Et contra qui-
dem contra *Tr. Maximum & Hadria-
num* opus erat. Et prius super-
stitionis tunc. & cum *L. V. Seditio*
acceptam terret, quod prius
ex peregrinis ad *Imperat. rian-*
digatorem pervenisset, ut gra-
tū ei referret, in imperii ingres-
sus tunc ad *Se. arum* de publica
religione conferenda, ut prohib-
bit edicto ne esset *in tota* *abugates*.
Tunc vero isthoc mandato non
fuit: ita fuit persecutio *Caristia-*
rum. Tamen quoties conven-
tum *abugates*. varia pericula
incurrunt. Itaque etiam per-
secutionem una sustinere cre-
duntur. Neque obstat *Plau* al-
terius, *Plau* ex terore nego-
tis, in eos quasi connumerato,
quam, cum reconciliis *tert* *nam*
nam mitteretur, & magna

R s mul-

lenitudinem. Christianorum o-
pera, inprimis *Iohannis Euange-*
lii, qui nuper *Ephesi*, rogatus E-
piscoporum. *Asia*, Euangelium
contra *Ebionem* & *Cerentum*
scripserat, ac *Clannes* natus ter-
ris valedi erat, collectam vide-
ret, ostendit. Scripsit enim ad
Trajanum, se ex resipiscuntibus
Christianis eam tantum erro-
rum humanam cognoscere, quod
sileant statim ante *Iudicem* conve-
nire, carmenque Christo, quasi
Deo, secum invicem dicere, &
quod si sacro vocato non in scelus
aliquod irruunt, sed ne furta
& alia peccata committant quod-
que in peccata discedant, & rur-
sum accedat ad capendum ci-
vium, cumque promittunt & in-
noxium, & propterea consuluit
eum, an non latius foret minis &
tribus modis ad desertionem
eligere, quam porro persequi.
Sed *Trajanus* nihil amplius re-
scripsit,

[illegible]

. *Arbenedi* memoratus, a *Quarta-*
to Episcopo, & *Archiepiscopo* *Pro-*
pho, Libros pro religione *Chri-*
stiana scriptos acciperet. Tum
 enim, cum, sapientia divina ita
 disponente, eodem tempore
Seminio *ti* *ona* legatus iniqui-
 tatem *Chrestianae* persecutionis
 contemneret, non evaserunt,
 ut non clamare videretur, ut an-
 tea, condemnaretur, sed cri-
 minum obiectorum prius con-
 vincentur. Sed ista quidem
 victoria parva fuit pro hac, quae
 secuta est sub *Constantino* *Pro-*
pho enim, *Archiepiscopo* adhuc re-
 gante, *Episcopo* *Martyre* *apolo-*
getica pro *Chrestiana* religione
 obtulit, & licet tum nihil eger-
 rit, tamen cum paulo post eam
 duplicaret, *Deo* cooperante, ef-
 fecit, ut per *Hei* *edictis* *ancie-*
tar, ne quis *Chrestianis* conno-
 mine — quod *Chrestiani* essent,
 & *Chrestianam* exhibere, si quis ne-
 gocium

gocum facillere pergeret, delatum liberum. Si absolutum in ab accusatione, etiam si talem deprehensum; delatorem vero poenae subiiciendum esse. Tunc ergo deum redimta corona triumphavit veritas, & acri prostrati jacbant per delatores. Interim credebantur in Ecclesia haereses. Nam *Papae Constantini* sectam invenit, *Melior* duo principia pariter æternarum boni, alterum mali obtrusit. *Valentinus* denique *Georgii* author, tota levata *Roma* clanculum ducebat, vi.

C A P V T VI.

De statu Ecclesie sub secundo sigillo.

SEUNDUM *secundum* sub duobus *Verum* apertum exiit, & prodit apertum, *For equum*, & *ulitque pacem i terra*, ac alia alios

viit, ut multi deficerent, nec pauci erant qui peterent, *Novatianus* denique erroris sui antiam arriperet, & apostatam sistendam lapsis omnem remissionis spem denegaret. Non *Valerianus* auctor erat, in eaque *Laurentius* & *Cyprianus* Coronam martyrii acceperunt. Semper tamen recitata est aliquo modo inter has turbas Ecclesia. Nam *Marcus* & *Victor* *Marcianum* bellum fuit, & sub *Commodiano* tantum *Rex* & *Britannus* se fidelius aggregaverunt, *Pantenus* quoque *Indus* Evangelium predicavit, sed etiam *Callistus* cum rationis sui soli coram *Senatus* reddere discerneret, ad finem audiret. *Alexander* autem non tantum *Christum* noverat, sed etiam in latatio inter *Apollinem*, *Orpheum* & *Abrahamum* nova Superstitione colebat. Quam sub *Gallieno* crudelissimo

simo alia pax, edicto emissio, data est Ecclesius.

CAPVT V.

*De statu Ecclesie sub tertio
& quarto sigillo.*

Tunc sigillo aperto non modo ex manibus Principum laicis, sed etiam ex fame, quæ totella & tam atrocem pestem non potuit non sequi, confirmata sunt de veritate eorum, quæ perueniens seculis expectantibus Ecclesiam. Cuiusmodi tunc non tantum hanc malitiam, sed etiam hanc, sed etiam *Interdictionem* occasionem. Cuiusmodi calumnia, unde facit illud, quod contempnum & obstinationem. Fandit enim in ista calumnia. Quas notandum dixerunt, quod, quævis ista in mala, bellum, pestis, famines, hæcles juxta con-
cic.

ceteris illaveant, multo at-
 plus tamen in indicio quibus
 sunt, ut scaturit D. 10. p. 10. 11. X-
 c. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
 Videturque hic illud unum, quod
 in Apocalypsi tertio 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
 habetur, sicut et in 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
 ceteris, ut in 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
 d. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770

levit; et cum voci ipsius pro
 emendo succumbere nolentes,
 in aeneis coeger, tam G. o-
 gna, qui finem tam crudelitatem
 exerceat, non *Macellum*, qui
 ob meliorem eadem tamen
 sit est. *Adhuc* vero *multis*
ru. et *adipina* per *Co. la. ri-*
num *palatium* *revertatur* *quod*
audier; *peracta* *illa* *plurimum*
platum *Idem*. Tunc enim
 pro *tenore* *regis* *tue* *tabu-*
la *in* *tabula* *relicta* *et* *en-*
ta *le*, *in* *qua* *depictus* *Draco*
transiens *celo* *paucis*, *libris*
in *una* *pie* *pedibus*. Tam *sci-*
um *pro* *est* *ille* *Draco* *Ma-*
gnus, *qui* *ludens* *et* *et* *v-*
amus *in* *celo* *præbuit* *est*, *è*
celo *in* *terram*. Ad hoc tem-
 pus, *Deus* *in* *terram*, *et* *et*
Techne, *Nicoma* *Cassianum*,
Co. la. ri. *et* *et* *imperatoria*
Roma *Constantin.* *et* *trans-*
lata, *remotio*, *Imma* *Apo-*

persecutiones referri de-
bent.

CAPVT VI.

*Deputata Real sic sub quin-
to sigillo.*

[illegible]

buir Ecclesie continentem persequi. Tale tamen quidem inter religionum diveritates medium fecit : sed malitia Christiani tantum sumere incrementum hæretes , quantum pietate Christiani , Germanos prope anglicos , excepto Germanis & Hybernis , Christianos Iudeos persequi cœlum omne : & ut in prædicto testimonio *Luci* , Christiani *Nome* & *Doctrina* atrociter. Atque Christianis perhibetur , Romanis imperatoribus , Iudeis in populum eorum , non Christianorum , sed *Philistin* . Germani enim . Itaque ex prædicto tempore Christiani ab Ecclesia appropinquaverunt . Si quidem tempore hoc Christiani Christiani persequuntur , qui hæretes innotuit , *Admone* ad iudicium & *Amation*

sanctus & verax Delp ta excita-
retur. Et certe non debeat ille
clausor ut exierit, & exierit ille,
& velle Basili Mag. & Episcopus
apparere. Tandem & huiusmodi
tempus fuit pils infat. Vultu.
Nam ita quidem de illo ne ad-
huc durante, non est scianta ul-
tio, sed sequens dicit o plenis
cam, ut ita dicit, & velis, in exit.
Requiescant in hac divisione
anime illa nunc, & de hoc al-
bumula, suam innocentiam,
cum per varia Dolorum, qui
mercerant florentibus, i. criptu-
rum per interatorum tace rem
& de la mundo testatam tace-
rent. Gratianus quoque Episcopus
per a Valente in exilium multos
revocavit, & damna eis penite-
vit. Valentinianus vero cum a
matre interrogatus Valente exem-
plis, Arrianum tacit, & ideo, 400
br. sum exag. tacit: tamen a
Theod. se. i. illius, moris.

Syma

*Symmachumque pro Ecclesiæ i
restitutione intercedentem ,
ex voto & iuramento Antiochi &
Prudentis trocha esse passus. Theo-
dorus interea non modò Catho-
licis diligenter promovere stu-
dium, sed & divitum, quod
Patriarcha in Ecclesiâ rece-
rant, collere, Concilio Oecuménico
Constantinensi indicto, voluit.*

CAPUT VII.

*De statu Ecclesiæ sub sexto
sigillo.*

Sextum sigillum inter im-
pressiones Gethurion & Hama-
rianæ aperitur. In hoc
fuit motus terre, apertæ sunt re-
liquæ creaturæ portæ, quæ
inclusæ erant in primis & se-
ptuaginta annis compelleret.
In Italia Veneti, mox in nān-
tis Antile, locum in vicino ma-
ri occuparent. Reliqui Itali de

cultore fuerit provincia, sed etiam nefanda. *Arrianum* hreticis, quæ de nationibus miserit, *Catholici* æ nomine fidei, toto orbe diffusa, præsumerit. In *Orientem* tamen descendit. *Arzelus* ille, qui *verum* & *Dei cultum* reelegit. Pax itaque civilis ibi tanta fuit, ut *Ecclesiastici* homines non possent esse commoda æqua mentis tolerare. Unde *Chrysostomus* & *Epiphanius* in concordia, illius propter *Indocinam* exilium, *Orientalis* Ecclesie cum *Occidentali* dissidia, *Pelagius* turbat, *Nestorius* de *Communione* & *Incarnatione* erroris, qui semper tam in *Concilio Ephesino* quam *Congregatione Chalcedonensi* condemnatio, *Eutyches* de *natura unitate* deliria, eundem in *Epheso* a 11, & *in* *Concilio Epzantino* condemnatio. Interim in hoc *Concilio* positum vide-

tur fundamentum intellectus illius diuinitatis, quæ tandem in Ecclesiasticam exiit formam, & in Apocalypsis legitur, in ortum beati septuaginta & decem annis exaratum. Certe Leo Pontifex Romanus, cum Flavianum Constantiopolitanum Imperatorem conlatum, ut eundem decretas sententias videret, alius Constantiano respondit, nec tamen caput elatum, quod ei erat instar porci, purpure aduici, inprobavit.

CAPVT VIII.

De statu Ecclesie sub sigillo septimo.

Item in periam incurre a-
periam et Septimum a-
lium, & florum, cal-
dero per seueritatem. Non enim
tanta lenitate truchatur Eccle-
sia, quanta vix sub Constantino
fuit

sub imperio. Censu Eutychiana
haereticis, Synodo Constantinopolitana
aeternis can celebrata, & Se-
vera, illius promovere, *Anasto-*
chum legitate, immuni cepit:
Anthon tam angustis tunc pre-
ssus, ut cancelli, ut *Theodoricum*
Italici Regem contra *Anastasium*
& subditi Catholicos incita-
rent. *Orientalis Ecclesia* rediit
cum *Orientali* in communio-
nem. In *Persia* *Munichas* sun-
ditus deleti tunc & vicinus *Col-*
chiarum Rex *Iathus* sacra Chri-
stiana accepit. In *Africa* *Hul-*
dericus post *Thrasimundi* mor-
tem omnes Orthodoxos exules
revocavit. In *Gallia* *Chlodoveus*,
cum in bello, *Aleannicus* cum
his premeretur angustis, ad
Christum contigit, & tandem,
precibus *Chiluldi Burgundae* ex-
pugnatus, baptisani accipiendi
consilium expedit. In *uro* ex-
tincto impetravit sub *Laurentia*

rim *Perſam* hæreticum, pro
Nestorio, & ideo propositio al-
 lius, trium capitulorum no-
 mine, circumterebatur) tum
 per edicta, tum per *Unverſale*
Concilium, toti Eccleſiæ obtin-
 dere voluit; magno ſervore *Con-*
ſtantinopolitanum Patriarchum
 propugnavit: à *Vigilio P. R.*, ut
 primo loco ſibi relicto, ſecun-
 dum *Conſtantinopolitano*, interla-
 cendos ab eius prædeceſſor-
 bus ſpiritualiter negatum, concele-
 ret, impetravit ad *Aſturiæ* *Ca-*
ſe detinuit: ut ſi la re ignem de
 altari deturbaffe, ſic hoc ſecundi
 loci ſtabiliendi conatu totius
 & ſolertia imminente videtur.
 Certe *Ioannes Monachus* incedit,
 qui *ſecundum* *ſola ſobria viſa eſt* di-
 citur, non contentus ſecundo lo-
 co, primum imo *Decemviri* *ſola*
 primatum affectavit, nec vel a
Petro II. vel *Gregorio M.* e-
 jus incedere, *Antichriſti* præ-
 cau-

curforem hac nota insigniente,
ab ea infamia abluere potuit.

CAPVT IX.

*De statu Ecclesie sub
prima tuba.*

Secunda Ecclesie periodus
initium habet sub Mar-
tino, extenditurque usque ad
Henricum V. tempora: & hec
singuli ejus articuli tanquam
classe indicantur, tamen mi-
nores plagas prioris sui parte
complectamur, ut eas, quae po-
tere Ac sub Martino egerint, ma-
chae temporum, in quibus pre-
cedentium tractatum de juris-
tum preteritum, quae prioris
ignominia sanguine caput. Nam
Martinus, qui natus est in omni-
bus seniora Roma Episcopus, Ep-
iscopum nec a Roma deprehe-
ret, emendatarius in hoc est
a Phoca. Et Phoca, tantum abest

ut diras *Romani* *Episcopi* qui incur-
rerit, ut mutuis beneficiis inter
se invicem cenaverint. Vnde &
Cyrillus, qui *Constantinopolim* post
Julianum rediit, et tulamque *Oecumenicam* à *Mauritio* concellum
terminit, in edicto apud *Pontum*
fuit, & *Benignus* etiam non illum
à *Illyria* nullo nepocii vineta-
vit. Ceterum quia, *Hoc* à
militibus imperato, *Persæ* in
Armenia, *Cappadocia*, *Syria*,
Ægypto & *Asia* à *Seleuco*
Nicatoris satellitibus, *Mahometis*
que *Moribus* occupata, sua re-
gnum fundavit, & *Sarraceni* suc-
cesserunt in his partibus, & *Armeniam*
& *Palestinam* & *Syriam*
ceperunt; videtur in istis partibus
esse, *Asperum* iterum, *temperata*
fuisse, & non solum terra pars
arborum, sed etiam omne gramen
virile, adeoque *populum* & *pa-*
nocinium. Inveniat in illis locis
exustum esse.

relatum, clero Romano in-
 sit; mare flatus Ecclesiæ in
 degenerem & sanguineam na-
 turam esse mutatum, asperere
 non parum in eam mater ex-
 tante ac in ecclesiæ rebus &
 expeditione. *Sacrorum* se-
 cunda, que tota in rebus
 in *Leone*. Cuius tamen Leo,
 quod tertia tantum totum pars
 ardore illo aliam est. *Leone*, ba-
 clausit eo tempore, quo Leo
 controversiam de imaginibus
 à *Philippo* inclinata, repedi-
 vit. Quamquam etiam illi ca-
 rum deinde se in ecclesiis
 si idololatram de rebus que-
 rebant: tamen, ut dicitur, excedit
 medicina non duntaxat, sed etiam
 tantum acius in oppositas
 se animaverunt à *Leone* est;
 sed etiam post prolatum à
Constantino in Concilio. *Constantino*
 imperatore VII. on rebus
 nem unum autem ecclesiæ in

T repu-

[illegible]

perii ecclesiasticam nova aut certe
evidentior.

CAPUT XI.

De statu Ecclesie sub quar-
ta & quinta tuba.

¶ Primo post Synodum Ni-
cœnam Irenœ convocata an-
no convocat Italian Syno-
dum. Cœcilius monachus Imperator
Irenœ forum ad Marcum, ubi
conferre Episcopi, praetibus
etiam, Adrianus legatus, mediam
viam in concordiâ inveni-
erunt. Nam & Synodum Constan-
tinopolitana ab episcopis in a-
genda decrevit, & Synodum
Irenœ ex adiecto ad rationem
eorum statuendam dante-
runt, suo quodam honore ma-
ginitibus relicto. Tunc iussu
clarissimi quartus Angelus, ex
peritus ac obcurata sunt ter-
ra sui parte luminaria in celo

Marci & antea occasione *Con-*
cilii tale eſt habitum, quod non
Iſta ſolum *Latini*, ſed
 omnia *Latini* etiam po-
 terant ſuorum aut civitatem de-
 primeret. *Iſta* enim *IX.* Im-
 peratores eligere ſibi antepoſuit.
 In *Perſia* denique qui poſt
Stephanum V. *Adrianum III.* ſuc-
 cedat, ad *Perſia*, virtute &
 integritate *Perſia*, a pre-
 ſentem *Perſia* *Perſia* *Perſia*
 rum dicitur. *Perſia* *Perſia* *Perſia*
Perſia *Perſia* *Perſia* *Perſia*
 eadeſdem *Perſia* *Perſia* *Perſia*
 dicitur *Perſia* *Perſia* *Perſia*
 ſta, quae *Perſia* *Perſia* *Perſia*
 genus *Perſia* *Perſia* *Perſia*
Perſia *Perſia* *Perſia* *Perſia*
 namque genus *Perſia* non appre-
 henderet?

CAPVT XII.

*De statu Ecclesiæ sub sexta
& septima iuba.*

Secundo Theopistadi Pe-
triarum Constantinopolitanam
anno incidit interm sexti
Apoclyptici, ad quem
solam quæritur. An de ad Im-
peratorem quæritur, sicut non eque-
tes tamen generum, alii nempe,
quorum numerus tantum a dis-
tinctus, alii ad pernam contempla-
tionem perducitur quædam
mentis interitus ac rationis
fuit. Et certe cum Theopistadi
ille, imperatoris Imperatoris Ro-
mani, his, imperatoris, Imperatoris
reterio, non modo Imperatoris
xit, sed & equos bis a de, alii
quondam: ita ut eo tempore
non modo Orientis vixit ac Ori-
dens a Saracenis, Ru Fin, He-
garia & Sclavonibus, per bis
nume-

numerofa multitudine vexatus
fit : fed etiam miniftri ipsius do-
mini , qui afino Hierofolymam
inveftus eft cum fumma gloria,
equis in chii ac terrore incepe-
ripte. Alias & in Occidente illum
luxum mille, hiftoria Ottom III.
precipue tellatur. Sub initium
imperii Hurni Sancti clau-
xit VII. ex Apocalypfi, Arcu-
lus , & in calo quere a latente
fuit , quod duo Va preteritum ,
& quod tertia perduc tam im-
minet , in quarta letitia Dei
in loquens faciente abba deo,
bonorumque - malorum retri-
butione merito laudat effec : sed
cunctis copie , addidit illud
lat perio hede utrumque oc-
cupatum et a gentibus , & non
sancta est diuina calcata fine
duo i' foles , qui pueri sunt -
fit curatorem , nec enim po-
tuit suam maiestatem sincere
afflerere conati sunt ; in templo

[illegible]

CAPUT XIII.

De statu Ecclesie sub prima & secunda phiala.

Circa Henrici IV. mortem
 predicavit Archiepiscopus
Placentinus, natum esse
Antichristum. Baronius quoque
 agnoscit, tam celebrem tam ta-
 tum, fore, ut brevi *Antichri-*
stus reveleetur. Imo scriptores e-
 jus seculi jam sub *Hiltherendo*
 eum, si non verbis, ut reapse ve-
 nisse dicunt. Ante eum enim ne-
 minem apud hoc jus in Cesa-
 re naut subditos eius sibi ano-
 gatis, quod illenturpavit. In hoc
 ita pre tempus incidit tertius il-
 lus periodus, sub cuius
 decursum *Septem phiala* exan-
 descentia. Ut in terram *quinti*
 ducantur. Certe cum *Henri-*
cus IV, de quo alunde te dece-
 bit historia, sensit. Inprimis

T 5

VERO

vero illustris est in hoc seculo
 effusio primæ pœnalæ inteream,
 ex qua natum est idus cacothetæ
 ac noxum ad versus homines, qui
 habebant characterem bestia, &
 e s qui aberrabant imaginem equi.
 Id enim non tantum Henricus
 pater, Conradus & Henricus filii
 ostendere; sed & Rudolphus,
 Principes Teutoni, Saxones &
 alii sequentibus temporibus.
 Neque enim plagæ hæc tantum
 intra Hildebrandum se conti-
 nuit; sed ut alias cupiditates
 frenari nequeunt, sic & hic re-
 gis sui aut circumferibi potue-
 rant. Spectrum vero est hæc
 semel placida, & Mare flans
 sed Calcei seu doctrinæ ver-
 sum est in tabem. Non ergo er-
 ror noster ab ipso leviter tracta-
 ta putamus degener, sed terribi-
 li cupia ætæternam larrago nil-
 lud ætatem incidere debet. Et
 haud scio an non illa conflagres
 vario-

variorem in hunc usque, quæ
tandem anno 1210. ab Innocen-
tio III. retracta est, a Spiritu
Santo rejecta. Ab eodem
eiusdem temporis cepit *P. de Galia*
secularis inuili sua emoluitate
sacram Theologiam tradere, &
postquam *Laetius* *de* *his* *Flo-*
rentinis, ob iam pugnatas *Petri*
Lombardi sententias, damnatus
est, nemo esse contra eius au-
sus. *Laetius* *Translatio* *Latini* *na-*
quo pie tam *apostolice* esse pos-
se, ut etiam *antiqua* *vix* *ex* *co-*
prissantes *in* *ferentur*, vel mo-
derna seculi testantur.

C A P V T XIV.

*De statu Ecclesie sub tertia
& quarta jubilo.*

EX scholasticis prioribus
fuit quidam *Carolus*, *Mo-*
na *in* *Carolina*, qui ex ce-
teri *Origens* errore in *Epistola*
ad

ad Romanos non iam exculit *Euangelium* : quod non tantum
vehementer est approbatum ,
utpote omnia dogmata scho-
lastica , & superstitiosos R. E.
ritus , ex Apocalypsi de lucens :
sed & *Euangelium* etiam non est
nominatum. Verum hunc erro-
rem non tantum *I.annes Val-*
de civis Lepidensis , qui *Eu-*
angelium Iesu Christi in *Gra-*
ecum neminem fraudulenter ver-
ticaravit , contraxit : sed &
Angelus , quorum patronus
erat *Bartholomaeus* , Comes *Ti-*
berius , & *Petrus Rex Aragoniae* ,
se ei adhaeruerunt . Sed quia
non illud cum de eorum restitu-
tione duorum testium de mari
nordum praeferunt ; & de-
cretum *Gratian* nuper pro-
mulgatum , decretales *Gre-*
gorii I. X. compeller ; sententiae
Isidori , signata *Isidori* ,
predicationes *Dominici* & tam
magis

magis valebant, & à Cisterciensibus Monachis, duce Dominico, ita laxitatem, ut novus predicatorum ordo exstingeret. Verè ergo tunc peracta terra est, & insentes aquarum exstinctæ: & quia ætas illa sanguinem piorum est indere non exhorruit, visum est vero & puto adhuc sanguinem aquarum propinare. Tum etiam, & inter Monachos D. R. verbo *Amplius* terra comparavit, quasi hæc demonstrationibus nitantur, illud vero probabili perus ratione teneatur. Iohanne Duce N. de Thomæ impugnantè detecta, accessit illa plaga, quam Lutheri senserunt, sed non resistere. Seli enim sacerdotum tantum scripturarum conjuncta tum est, tum est sophismatū & traditio humanarum, ita, ut per quosdam Christianos, qui hactenus in republica remissione peccatorum re-

locū.

CAPUT XV.

*De statu Eccl siæ sub quin-
ta phiala.*

A Nicquam phiala quinta is-
phiala est, nacti sunt tempe-
ribus. *Luctum* linea ter
septuaginta & triginta quinq; e-
anni, sub eorum d. et in nãc
a Tyrannide *Hidieranorum*, quo
illi tunc latere in interiore tem-
plo decerant. Nunc enim reli-
quissimos per Spiritum exorta-
tos, testamur acta *I. d. et n. ac*
matricula illa in eorum. *I. d. et*
refortano h. et n. et n. *I. d. et*
siatna quam *I. d. et n. et n. et*
Testamur idem par. *I. d. et*
nomum eius. *I. d. et n. et n. et*
qui contra receptatum tam in
foro quam in clerice in omni,
multa faciebant & turbabant.
Ex hoc nunc. *I. d. et n. et n. et*
lius Patavimus, Dantes, Aligonus,
lo-

si bene consideremus tam cras-
se remanere ei sunt corde, ut
cum, an si aliquis reparet di-
tamen, non quis ille sit, &
qui illi. Ipsi autem illor per
exaltatione caritum. In lo-
to, et quod nulli, qui iam an-
ticipat, et sic totus iam est e-
st. et tunc tunc, et tunc lebant
linguas pro dicit, ut patet ex
illorum consensibus ac decretis:
sed tamen quia nihil exinde
revertitur habuerunt, parit
ex illis, quod, quod in co-
ceteros homines in Concilio
non in Constantia, sed
etiam in Synodo, tantum sustule-
runt. Scilicet, si tale erat de-
littere ab eo in Ecclesias &
imperio imperio, cui tandem &
tanto cum applausu attrece-
rant.

terruē, & Herum & Coelestem.
 Nec novus est quicquam, prout
 in se ab ultima & continua me-
 moria habuit, confectum po-
 tuit. Itē nō si per nos in illam
 mentem licet Iudaeis inachi-
 gare, distenta est illa in tres
 partes; ac si cum *Orde*, al-
 liis cum *novo orbe*, aliis *inter se*
 in se. Itē Regem. Itā o-
 mnia Iudaei possident, & in e-
 gatio quidem tam *Iudaei* pro-
 quam *Civiles* res continent, ali-
 cunctis, ali delecta laborave-
 runt, alii molam servaverunt.
 Itē, quā, modatervant, &
 venit magna illa *Babylonia* me-
 moria Dei, ut prepararet ex
 paucis, magnam urbem suam. Ita-
 que est *Iudaeus* XLI. no-
 men *Babylonia*, ut in *Num. X*
 p. *casu* nuntiatur, non per-
 didit tamen Iudaei, & lon-
 ge conuenit, si non orpare, si-
 num *magistratus* suae ciuitatis
 dum

110 Hist. de la France.
 Mais deinceps
 par une suite de terre si va
 rieuse et si diverse, et si di
 vers, que pour en faire un
 seul volume, il faudroit
 autant de volumes. Ne
 anmoins, pour ne pas
 laisser de dire, que
 de tous ces auteurs, il
 y en a quelques uns
 qu'on ne peut pas
 regarder comme
 dignes de la
 réputation qu'on
 leur a faite. Et
 c'est pourquoy
 on ne les a
 point mis dans
 ce recueil.

FIN

127

